

Regeringens proposition

2008/09:202

Pensionsmyndigheten och dess verksamhet

Prop.
2008/09:202

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 28 maj 2009

Fredrik Reinfeldt

Cristina Husmark Pehrsson
(Socialdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ändringar i nu gällande lagstiftning och förslag till ny lagstiftning med anledning av inrättandet av en statlig myndighet för pensionsadministrationen. Den nya myndigheten kommer att heta Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndigheten övertar viss verksamhet från Försäkringskassan och all verksamhet från nuvarande Premiépensionsmyndigheten (PPM) från och med den 1 januari 2010.

Pensionsmyndighetens uppdrag föreslås vara att ansvara för administrationen av inkomstpension, tilläggspension, premiepension, garantipension, efterlevandepension, bostadstillägg för pensionärer (BTP), äldreförsörjningsstöd, efterlevandestöd till barn, arbetsskadeersättning till efterlevande, ärenden om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna, sjömanspension samt den frivilliga pensionsförsäkringen.

För att Pensionsmyndigheten ska kunna bedriva verksamhet från och med 1 januari 2010 krävs ett antal följdändringar och anpassningar i olika författningar där verksamheten regleras och nuvarande myndigheter omnämns. Regeringen föreslår också en särskild lag med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande där, förutom att reglera de ärendeslag som myndigheten ska handlägga, också vissa bestämmelser om återkrav och hanteringen av detta, regleras.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2010.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	5
2	Lagtext.....	6
2.1	Förslag till lag med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten.....	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring.....	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.....	10
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd.....	13
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän.....	14
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara.....	15
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.....	18
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare.....	20
2.9	Förslag till lag om ändring i postlagen (1993:1684).....	22
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.....	23
2.11	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.....	24
2.12	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.....	54
2.13	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension.....	55
2.14	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premi pensionsmyndigheten.....	58
2.15	Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet.....	63
2.16	Förslag till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	65
2.17	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	67
2.18	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn.....	71
2.19	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.....	76
2.20	Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).....	77
2.21	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.....	78
2.22	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd.....	84

2.23	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna	86
2.24	Förslag till lag om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration	89
2.25	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration	93
2.26	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan.....	94
2.27	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan	95
2.28	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	96
2.29	Förslag till lag om ändring i bidragsbrottslagen (2007:612)	97
2.30	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen	98
2.31	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag	99
2.32	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	100
3	Ärendet och dess beredning	102
4	Pensionsmyndighetens verksamhet.....	103
4.1	Bakgrund	103
4.1.1	Pensionsadministrationsutredningen (PAN).....	103
4.1.2	Pensionsmyndighetsutredningen	104
4.1.3	Regeringens beslut.....	106
4.2	Pensionsmyndighetens inrättande.....	106
4.3	Pensionsmyndighetens verksamhet	107
4.3.1	Pensioner och pensionsrelaterade förmåner ..	107
4.3.2	Försäkringsgivare i premiepensionssystemet och hantering av olika avgifter m.m.	109
4.3.3	Analys- och statistikverksamhet.....	109
4.3.4	Information och tillgänglighet	110
5	Regeringens förslag.....	113
5.1	Allmänt om författningsförslagen	113
5.2	Direkta följdändringar	114
5.2.1	En särskild lag med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande.....	114
5.2.2	Författningar där endast myndighetens namn ändras	115
5.2.3	Författningar med både namnändringar och andra ändringar	115
5.3	Nödvändiga anpassningar.....	116
5.3.1	Arbetskadelivränta till efterlevande samt begravningshjälp.....	117

5.3.2	Bostadstillägg till pensionärer m.fl.	118
5.3.3	Försäkringstillhörighet	120
6	Konsekvenser av förslagen	120
7	Författningskommentar.....	121
7.1	Förslaget till lag med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten.....	122
7.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	123
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring.....	124
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd	125
7.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän.....	125
7.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara	125
7.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.....	125
7.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare	126
7.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension	126
7.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten.....	128
7.11	Förslaget till lag (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet.....	129
7.12	Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799).....	129
7.13	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)	130
7.14	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.	130
7.15	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan	131
7.16	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan.....	131
7.17	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag.....	132
	Bilaga 1.....	133
	Bilaga 2.....	134
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 maj 2009.....	135

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten,
2. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
3. lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring,
- 4 lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd,
5. lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjö-
män,
6. lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet
under krig och krigsfara,
7. lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för
närståendevård,
8. lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare,
9. lag om ändring i postlagen (1993:1684),
10. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
11. lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspen-
sion.
12. lag om ändring i lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift,
13. lag om ändring i lagen (1998:702) om garantipension,
14. lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om
Premiepensionsmyndigheten,
15. lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder
inom socialförsäkringsområdet,
16. lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799),
17. lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder
(AP-fonder),
18. lag om ändring i lagen (2000:461) om efterlevandepension och
efterlevandestöd till barn,
19. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,
20. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),
21. lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionä-
rer m.fl.,
22. lag om ändring i lagen (2001:853) om äldreomsorgsstöd,
23. lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pen-
sionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna,
24. lag om ändring i lagen (2003:763) om behandling av personupp-
gifter inom socialförsäkringens administration,
25. lag om ändring i lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via
Internet inom socialförsäkringens administration,
26. lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av
Försäkringskassan,
27. lag om ändring i lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäk-
ringskassan,
28. lag om ändring i utlänningslagen (2005:716),
29. lag om ändring i bidragsbrottslagen (2007:612),
30. lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid
felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen,
31. lag om ändring i lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag,
32. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Från och med den 1 januari 2010 ska, om inte annat följer av 2 § eller annan författning, ärenden enligt följande författningar och bestämmelser handläggas av Pensionsmyndigheten i stället för Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten:

1. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring när det gäller ersättning vid dödsfall,

2. lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd när det gäller ersättning vid dödsfall,

3. lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän när det gäller ersättning vid dödsfall,

4. lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till ålderspension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn,

5. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,

6. lagen (1998:702) om garantipension,

7. lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,

8. lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn,

9. lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. i den utsträckning som framgår av den lagen,

10. lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd,

11. lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna,

12. 34 § i den upphävda lagen (1913:120) om allmän pensionsförsäkring,

13. 35 § i den upphävda lagen (1935:434) om folkpensionering,

14. den upphävda lagen (1946:433) om frivillig statlig pensionsförsäkring,

15. det från och med den 1 januari 1981 upphävda 22 kap. lagen (1962:381) om allmän försäkring om frivillig pensionsförsäkring,

16. lagen (1998:708) om upphävande av lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension, och

17. den genom förordningen (1989:996) upphävda kungörelsen (1972:412) om sjömanspension.

2 § Under åren 2010 och 2011 ska följande gälla. Pensionsmyndigheten ska, om beslut om återkrav enligt någon av de i 1 § angivna författningarna har fattats, överlämna ärendet till Försäkringskassan för vidare handläggning. Försäkringskassan ska besluta om de åtgärder som kan komma i fråga och som följer av bestämmelserna om återkrav, m.m. som Försäkringskassan har tillämpat före den 1 januari 2010. Det som

sägs om Premiepensionsmyndigheten i de äldre bestämmelserna ska istället gälla Pensionsmyndigheten. Belopp som har återbetalats till Pensionsmyndigheten ska anses ha kommit in till Försäkringskassan samma dag som det kom in till Pensionsmyndigheten.

3 § Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning i fråga om verksamhet rörande ärenden enligt 1 § ska efter utgången av år 2009 i stället tillämpas på Pensionsmyndigheten. Detta gäller dock inte sådan verksamhet som enligt 2 § ska handläggas av Försäkringskassan.

4 § Beslut i ärenden enligt 1 § som har fattats av Försäkringskassan eller Premiepensionsmyndigheten före den 1 januari 2010 gäller till den tidpunkt som anges i beslutet eller till dess Pensionsmyndigheten med stöd av lag eller annan författning beslutar annat. Detsamma gäller för sådana ärenden om beslutet har fattats av en allmän försäkringskassa eller Riksförsäkringsverket före utgången av år 2004.

5 § Om inte annat följer av annan författning gäller följande. Om en ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift i ett ärende som enligt 1 § ska handläggas av Pensionsmyndigheten har lämnats till Försäkringskassan senast den 31 december 2010, ska den anses ha kommit in till Pensionsmyndigheten den dag som den kom in till Försäkringskassan. Detsamma ska gälla om en ansökan, anmälan eller annan handling eller uppgift ska lämnas till Försäkringskassan och den i stället har kommit in till Pensionsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Häri genom föreskrivs att 1 kap. 2 §, 17 kap. 1 § och 20 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

Den allmänna försäkringen handhas av Försäkringskassan.

Om allmänt ombud hos Försäkringskassan finns särskilda bestämmelser.

Om allmänt ombud för socialförsäkringen finns särskilda bestämmelser.

17 kap.

1 §³

Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen *skall* den retroaktiva ersättningen minskas. Minskningen *skall* ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts för perioden om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt.

Har en ersättning enligt denna lag eller enligt en annan författning betalats ut av Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare en annan ersättning retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen *ska* den retroaktiva ersättningen minskas. Minskningen *ska* ske med det belopp som överstiger vad som skulle ha utgetts för perioden om beslut om båda ersättningarna hade förelegat samtidigt.

Om en person som är berättigad till periodisk ersättning enligt denna lag har fått ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453), får retroaktivt beviljad sådan periodisk ersättning betalas ut till socialnämnden. Betalning till socialnämnden får göras, till den del den ersättningsberättigade inte har återbetalat biståndet och det återstående beloppet överstiger 1 000 kr, med det belopp som motsvarar vad socialnämnden sammanlagt har betalat ut till den ersättningsberättigade och dennes familj för eller under den tid som den retroaktiva ersättningen avser.

I fråga om minskning av sjukersättning då livränta utges enligt äldre lagstiftning om yrkesskador gäller 2 §.

¹ Lagen omtryckt 1982:120.

² Senaste lydelse 2004:782.

³ Senaste lydelse 2007:298.

20 kap.
4 §⁴

Har någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt förorsakat att ersättning utgått obehörigen eller med för högt belopp, eller har någon eljest obehörigen eller med för högt belopp uppburit ersättning och har han skäligen bort inse detta, ska återbetalning ske av vad som för mycket utbetalats.

Om det i särskilt fall finns anledning får Försäkringskassan helt eller delvis efterge krav på återbetalning enligt första stycket.

Har återbetalningsskyldighet ålagts någon enligt första stycket, får vid senare utbetalning till honom i avräkning på vad som för mycket utgått innehållas ett skäligt belopp.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan *eller Premiepensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning. *Har avdrag gjorts med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension ska det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.*

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
 2. Under åren 2010 och 2011 ska äldre bestämmelser i 20 kap. 4 § fortfarande gälla. Det som sägs om Premiepensionsmyndigheten ska därvid i stället gälla Pensionsmyndigheten.

⁴ Senaste lydelse 2008:146.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring¹

dels att 1 kap 2 § samt 8 kap. 2, 3, 7 och 12 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 5 kap. 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §²

Arbetsskadeförsäkringen hand-
has av Försäkringskassan.

Arbetsskadeförsäkringen hand-
has av Försäkringskassan. *Pen-
sionsmyndigheten handhar dock
ärenden som gäller ersättning vid
dödsfall.*

5 kap.

3 a §

*Innan Pensionsmyndigheten
fattar beslut om ersättning vid
dödsfall ska Försäkringskassans
bedömning om dödsfallet har
inträffat till följd av arbetsskada
inhämtas. Pensionsmyndigheten
ska också inhämta Försäkrings-
kassans beräkning av det ersätt-
ningsunderlag som anges i 3 §.*

8 kap.

2 §³

Ansökan om ersättning enligt
denna lag *skall* göras skriftligen
hos Försäkringskassan.

Ansökan om ersättning enligt
denna lag *ska* göras skriftligen hos
Försäkringskassan. *Ansökan om
ersättning vid dödsfall ska dock
göras skriftligen hos Pensions-
myndigheten.*

*Om en ansökan, anmälan eller
liknande, som enligt denna lag ska
göras hos Försäkringskassan, i
stället har kommit in till Pen-
sionsmyndigheten ska den anses
ha kommit in till Försäkringskas-
san samma dag. Detsamma ska*

¹ Lagen omtryckt 1993:357.

² Senaste lydelse 2004:783.

³ Senaste lydelse 2004:783.

gälla om ansökan, anmälan eller liknande ska göras hos Pensionsmyndigheten och den i stället har kommit in till Försäkringskassan.

3 §⁴

Försäkringskassan ska så snart det kan ske bestämma den ersättning som *skall* betalas ut.

Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* ska så snart det kan ske bestämma den ersättning som *ska* betalas ut.

Frågan om den försäkrade har ådragit sig en arbetsskada ska endast prövas i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt denna lag eller sjukpenning enligt 3 kap. 4 § första stycket 3 eller 10 a § första stycket 3 lagen (1962:381) om allmän försäkring. Bestämmelsen i 20 kap. 2 a § nämnda lag om förordnande till dess slutligt beslut kan fattas gäller även i fråga om ersättning från arbetsskadeförsäkringen.

Beslut som meddelas enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat föreskrivs i beslutet eller bestäms av den myndighet som har att pröva beslutet.

7 §⁵

Myndighet, arbetsgivare och uppdragsgivare är skyldiga att på begäran lämna domstol *eller* Försäkringskassan uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare och uppdragsgivare är även skyldiga att lämna sådan uppgift om arbetet och arbetsförhållandena som behövs för att bestämma ersättningsbelopp.

Myndighet, arbetsgivare och uppdragsgivare är skyldiga att på begäran lämna domstol, Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* uppgift om namngiven person rörande förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag. Arbetsgivare och uppdragsgivare är även skyldiga att lämna sådan uppgift om arbetet och arbetsförhållandena som behövs för att bestämma ersättningsbelopp.

12 §⁶

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning *och* ändring *av Försäkringskassans beslut samt* överklagande *av Försäkringskassans och domstols* beslut har motsvarande tillämpning i ärende enligt denna lag.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning, ändring *och* överklagande av beslut har motsvarande tillämpning i ärende enligt denna lag.

⁴ Senaste lydelse 2008:481.

⁵ Senaste lydelse 2004:783.

⁶ Senaste lydelse 2004:783.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Prop. 2008/09:202

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:265) om
statligt personskadeskydd

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Personskadeskyddet handhas av
Försäkringskassan.

3 §¹

Personskadeskyddet handhas av
Försäkringskassan. *Pensionsmyndigheten handhar dock ärenden som gäller ersättning vid dödsfall.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2004:808.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Försäkringskassan beslutar om ersättning enligt denna lag.

5 §¹

Försäkringskassan beslutar om ersättning enligt denna lag. *Pensionsmyndigheten beslutar dock om ersättning vid dödsfall.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2004:809.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara

dels att 5 och 8–11 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 4 § ska lyda ”Anmälan m.m. till Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Den som uppbär en förmån, som administreras av Försäkringskassan, är skyldig att utan dröjsmål till *Försäkringskassan* anmäla förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen.

Den som uppbär en förmån, som administreras av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten*, är skyldig att utan dröjsmål anmäla förhållanden som påverkar rätten till eller storleken av förmånen till *den myndighet som administrerar förmånen*.

Om förmånstagaren är underårig, åligger anmälningsskyldigheten förmyndaren och vårdnadshavaren. Om den som uppbär förmånen har en god man eller förvaltare enligt föräldrabalken, har denne motsvarande skyldighet att göra anmälan, om det kan anses ingå i uppdraget. Sker utbetalning eljest till någon annan än förmånstagaren, åligger motsvarande skyldighet även den till vilken förmånen betalas ut.

8 §²

Bestämmelserna i 9 och 10 §§ *skall* tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller regeringens förordnande månatligen eller för längre tidsperiod *skall* betalas ut av Försäkringskassan.

Bestämmelserna i 9 och 10 §§ *ska* tillämpas på förmåner som enligt lag eller annan författning eller regeringens förordnande månatligen eller för längre tidsperiod *ska* betalas ut av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten*.

Efter överenskommelse mellan *Försäkringskassan* och Statens pensionsverk *skall Försäkringskassan* svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och landstingen gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 9 och 10 §§ på sådana pensioner.

Efter överenskommelse mellan *Pensionsmyndigheten* och Statens pensionsverk *ska Pensionsmyndigheten* svara för utbetalningen av statliga tjänstepensioner. Motsvarande gäller pensioner som administreras av ett för kommunerna och landstingen gemensamt organ. Därvid tillämpas bestämmelserna i 9 och 10 §§ på sådana pensioner.

¹ Senaste lydelse 2004:813.

² Senaste lydelse 2004:813.

9 §³

Den som är berättigad till en förmån som avses i 8 § *skall* erhålla ett bevis (*förmånsbevis*), som anger den ersättning som han är berättigad till.

Den som har anspråk på en förmån men inte är registrerad som förmånsberättigad *skall* anmäla detta till *Försäkringskassan*. Om *Försäkringskassan* finner att han är berättigad till förmånen, *skall* förmånsbevis utfärdas.

Om förutsättningarna för rätten till eller storleken av en förmån ändras, *skall Försäkringskassan*, i förekommande fall mot återlämnande av tidigare utfärdat förmånsbevis, utfärda nytt förmånsbevis.

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål till *Försäkringskassan* överlämna det förmånsbevis som tidigare utfärdats om nytt förmånsbevis utfärdas eller om rätten att uppbära förmåner upphör. Vad som har sagts nu gäller inte om förmånsbeviset har förkommit eller om hinder möter mot att återlämna förmånsbeviset.

Den som är berättigad till en förmån som avses i 8 § *ska* erhålla ett bevis (*förmånsbevis*), som anger den ersättning som han *eller hon* är berättigad till.

Den som har anspråk på en förmån men inte är registrerad som förmånsberättigad *ska* anmäla detta till *den myndighet som administrerar förmånen*. Om *den myndigheten* finner att han *eller hon* är berättigad till förmånen, *ska* förmånsbevis utfärdas.

Om förutsättningarna för rätten till eller storleken av en förmån ändras, *ska den myndighet som administrerar förmånen*, i förekommande fall mot återlämnande av tidigare utfärdat förmånsbevis, utfärda nytt förmånsbevis.

Den försäkrade är skyldig att utan dröjsmål till *den myndighet som administrerar förmånen* överlämna det förmånsbevis som tidigare utfärdats om nytt förmånsbevis utfärdas eller om rätten att uppbära förmåner upphör. Vad som har sagts nu gäller inte om förmånsbeviset har förkommit eller om hinder möter mot att återlämna förmånsbeviset.

10 §⁴

Om *Försäkringskassans* datasystem har försatts ur funktion, får förmåner som avses i 8 § betalas ut mot uppvisande av förmånsbeviset.

Inträffar förhållande som avses i första stycket innan förmånsbevis har utfärdats, får förmånen betalas ut mot uppvisande av en utbetalningshandling som avser närmast föregående utbetalningsperiod.

Om utbetalningshandlingen har förkommit, får *Försäkringskassan* på begäran av förmånstagaren utfärda särskilt bevis om rätten till

Om *datasystemet hos den myndighet som administrerar förmånen* har försatts ur funktion, får förmåner som avses i 8 § betalas ut mot uppvisande av förmånsbeviset.

Om utbetalningshandlingen har förkommit, får *den myndighet som administrerar förmånen* på begäran av förmånstagaren utfärda

³ Senaste lydelse 2004:813.

⁴ Senaste lydelse 2004:813.

förmån. Motsvarande gäller om förutsättningarna för rätten till förmånen eller storleken av förmånen har ändrats.

särskilt bevis om rätten till förmån. Motsvarande gäller om förutsättningarna för rätten till förmånen eller storleken av förmånen har ändrats.

Prop. 2008/09:202

11 §⁵

Regeringen får i den mån det påkallas av förhållandena föreskriva att förmåner som administreras av Försäkringskassan inte *skall* betalas ut. Regeringen får också föreskriva att sådana förmåner *skall* bestämmas enligt andra grunder eller i annan ordning än som gäller enligt lag eller annan författning.

Regeringen får i den mån det påkallas av förhållandena föreskriva att förmåner som administreras av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* inte *ska* betalas ut. Regeringen får också föreskriva att sådana förmåner *ska* bestämmas enligt andra grunder eller i annan ordning än som gäller enligt lag eller annan författning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

⁵ Senaste lydelse 2004:813.

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Försäkringskassan *skall* besluta om återbetalning av ersättning, om den som mottagit ersättning genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på något annat sätt har förorsakat att ersättning har lämnats felaktigt eller lämnats med för högt belopp. Detsamma gäller om ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta. Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan helt eller delvis efterge belopp som *skall* återbetalas.

Om återbetalningsskyldighet har ålagts någon enligt första stycket, får Försäkringskassan vid senare utbetalning till denne hålla inne ett skäligt belopp i avräkning på vad som har utgetts för mycket.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan *eller* *Premiepensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning. *Har avdrag gjorts med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.*

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det åter-

Försäkringskassan *ska* besluta om återbetalning av ersättning, om den som mottagit ersättning genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på något annat sätt har förorsakat att ersättning har lämnats felaktigt eller lämnats med för högt belopp. Detsamma gäller om ersättning i annat fall har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta. Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan helt eller delvis efterge belopp som *ska* återbetalas.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det åter-

¹ Senaste lydelse 2007:198.

krävda beloppet, *skall* ränta tas ut på beloppet. Räntan *skall* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *skall* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *skall* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

krävda beloppet, *ska* ränta tas ut på beloppet. Räntan *ska* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *ska* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *ska* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
 2. Under åren 2010 och 2011 ska de äldre bestämmelserna fortfarande gälla. Det som sägs om Premiepensionsmyndigheten ska därvid i stället gälla Pensionsmyndigheten.

Härigenom föreskrivs att 13 § lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

13 §¹

Försäkringskassan *skall* besluta om återbetalning av ersättning, om den som tagit emot ersättning genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt har förorsakat att ersättning har utgetts felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om ersättning i annat fall har utgetts felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta. Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan medge befrielse helt eller delvis från återbetalningsskyldighet.

Om återbetalningsskyldighet har ålagts någon enligt första stycket, får Försäkringskassan vid senare utbetalning till denne hålla inne ett skäligt belopp i avräkning på vad som har utgetts för mycket.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan *eller* *Premiepensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning. *Har avdrag gjorts med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av premiepension skall det avdragna beloppet överlämnas till Premiepensionsmyndigheten.*

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det åter-

Försäkringskassan *ska* besluta om återbetalning av ersättning, om den som tagit emot ersättning genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet eller på annat sätt har förorsakat att ersättning har utgetts felaktigt eller med för högt belopp. Detsamma gäller om ersättning i annat fall har utgetts felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren skäligen borde ha insett detta. Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan medge befrielse helt eller delvis från återbetalningsskyldighet.

Om återbetalningsskyldighet har ålagts någon enligt första stycket, får Försäkringskassan vid senare utbetalning till denne hålla inne ett skäligt belopp i avräkning på vad som har utgetts för mycket.

Avdrag på en ersättning enligt denna lag får vidare göras om någon enligt beslut av Försäkringskassan är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av en annan författning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med Försäkringskassan om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det åter-

¹ Senaste lydelse 2007:199.

krävda beloppet, *skall* ränta tas ut på beloppet. Räntan *skall* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *skall* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *skall* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl, får Försäkringskassan medge befrielse helt eller delvis från kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

krävda beloppet, *ska* ränta tas ut på beloppet. Räntan *ska* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *ska* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *ska* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
 2. Under åren 2010 och 2011 ska de äldre bestämmelserna fortfarande gälla. Det som sägs om Premiepensionsmyndigheten ska därvid i stället gälla Pensionsmyndigheten.

Häri genom föreskrivs att 20 § postlagen (1993:1684) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 §¹

Den som bedriver postverksamhet och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 19 § första stycket *skall* på begäran lämna

Den som bedriver postverksamhet och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 19 § första stycket *ska* på begäran lämna

1. uppgift om enskilds adress, telefonnummer eller arbetsplats till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt delgivningslagen (1970:428), om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,

2. uppgift som rör misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som har att ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,

3. uppgift om enskilds adress till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

4. uppgift om enskilds adress till Skatteverket om verket behöver uppgiften i verksamhet som avser kontroll av skatt eller avgift eller i utredning om rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481), om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,

5. uppgift om enskilds adress till Försäkringskassan om denna behöver uppgiften för kontroll av rätten till ersättning, om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende.

5. uppgift om enskilds adress till Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* om denna behöver uppgiften för kontroll av rätten till ersättning, om myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2006:717.

Härigenom föreskrivs att 48 c och 48 d §§ lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 c §¹

Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden *skall* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan *skall* till en arbetslöshetskassa även lämna

– de uppgifter om föräldraskap som behövs för att pröva rätten till arbetslöshetsersättning, och

– de uppgifter som Försäkringskassan har om en medlem i arbetslöshetskassan utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.

Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och Centrala studiestödsnämnden *ska* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan *ska* till en arbetslöshetskassa även lämna

48 d §²

En arbetslöshetskassa *skall* till Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden lämna de uppgifter om ersättning enligt denna lag som har betydelse hos mottagaren i ett ärende om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild.

En arbetslöshetskassa *ska* till Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och Centrala studiestödsnämnden lämna de uppgifter om ersättning enligt denna lag som har betydelse hos mottagaren i ett ärende om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2007:393.

² Senaste lydelse 2004:836.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension¹

dels att 13 kap. 2 § och 15 kap. 10 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 4, 5 och 5 b §§, 3 kap. 13–15 §§, 4 kap. 12 §, 7 kap. 2 och 4 §§, 8 kap. 1–5 och 7 §§, 9 kap. 2 §, 10 kap. 1–9 §§, 11 kap. 1 och 2 §§, 12 kap. 1–3 §§, 13 kap. 3–6, 9, 11, 12, 16, 17, 17 b, 20 och 22 a §§, 14 kap. 1, 1 a, 3–5 och 7–9 §§, 15 kap. 2, 4, 6–9, 11, 13, 15 och 20 §§ samt rubriken till 11 kap. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²

I socialförsäkringslagen (1999:799) finns bestämmelser om vem som omfattas av denna lag. Socialförsäkringslagen innehåller också bestämmelser om förmåner vid utlandsvistelse och anmälan, m.m.

Om allmänt ombud *hos Försäkringskassan* finns särskilda bestämmelser. Om allmänt ombud *för socialförsäkringen* finns särskilda bestämmelser.

5 §³

Vissa beräkningar enligt denna lag *skall* göras med ledning av ett *inkomstindex*. Detta index *skall* visa den relativa förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga pensionsgrundande inkomster utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, efter avdrag för allmän pensionsavgift, vilka har uppburits av dem som under inkomståret har fyllt minst 16 år och högst 64 år.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år *skall* motsvara den beräknade årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna *skall* den årliga förändringen i det

Vissa beräkningar enligt denna lag *ska* göras med ledning av ett *inkomstindex*. Detta index *ska* visa den relativa förändringen av genomsnittet av de försäkrades årliga pensionsgrundande inkomster utan den begränsning som anges i 2 kap. 1 § andra stycket, efter avdrag för allmän pensionsavgift, vilka har uppburits av dem som under inkomståret har fyllt minst 16 år och högst 64 år.

Förändringen av indextalet mellan två på varandra följande år *ska* motsvara den beräknade årliga relativa förändringen av de inkomster som anges i första stycket under en period av tre år före det år inkomstindexet avser. Vid beräkningen av inkomsterna *ska* den årliga förändringen i det

¹ Senaste lydelse av
13 kap. 2 § 2002:206
15 kap. 10 § 2004:784.

² Senaste lydelse 2004:784.

³ Senaste lydelse 2004:784.

allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet *skall* därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det året.

Regeringen *skall* för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av *Försäkringskassan*. För år 1999 *skall* inkomstindexet vara lika med 100,00.

allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet *ska* därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad två år före det år indexet avser och det allmänna prisläget i juni månad året närmast före det året.

Regeringen *ska* för varje år fastställa inkomstindexet efter det att det har beräknats av *Pensionsmyndigheten*. För år 1999 *ska* inkomstindexet vara lika med 100,00.

5 b §⁴

Avgiftsinkomsterna beräknas som

1. genomsnittet av inkomsterna balanstalet avser, multiplicerat med

2. den beräknade årliga relativa förändringen av inkomsterna under det andra–femte året före det år balanstalet avser. Vid beräkningen av den relativa förändringen av inkomsterna *skall* den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet *skall* därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad tre år före det år balanstalet avser och det allmänna prisläget i juni månad året efter det förstnämnda året.

Omsättningstiden beräknas som medianen av omsättningstiden för det tredje, fjärde och femte året före det år balanstalet avser.

Pensionsskulden beräknas för det andra året före det år balanstalet avser, som summan av

1. pensionsbehållningar enligt 5 kap. 2 §,

2. det beräknade värdet av pensionsrätter för inkomstpension enligt 4 kap. 2–6 §§,

3. utbetalad pension för varje åldersgrupp i december månad multiplicerad med beräknat antal återstående utbetalningar av ett genomsnittligt pensionsbelopp för samma åldersgrupp justerat med den räntefaktor som anges i 5 kap. 12 § andra stycket, och

det andra–fjärde året före det år

2. den beräknade årliga relativa förändringen av inkomsterna under det andra–femte året före det år balanstalet avser. Vid beräkningen av den relativa förändringen av inkomsterna *ska* den årliga förändringen i det allmänna prisläget räknat från juni månad till juni månad under samma period frånräknas. Det framräknade värdet *ska* därefter omräknas med förändringen i det allmänna prisläget i juni månad tre år före det år balanstalet avser och det allmänna prisläget i juni månad året efter det förstnämnda året.

⁴ Senaste lydelse 2004:784.

4. det beräknade värdet av kommande utbetalningar av tilläggs pension för dem som inte påbörjat uttag av sådan pension.

Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning av balanstal meddelas av regeringen. Beräkningarna *skall* göras av *Försäkringskassan*.

Ytterligare föreskrifter för verkställighet av lagens bestämmelser om beräkning av balanstal meddelas av regeringen. Beräkningarna *ska* göras av *Pensionsmyndigheten*.

3 kap. 13 §⁵

Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan till *Försäkringskassan*, ange vem av dem som *skall* tillgodoräknas ett sådant belopp.

Görs inte anmälan enligt första stycket *skall* beloppet tillgodoräknas den av föräldrarna som, för det år beloppet hänförs sig till, har lägst pensionsunderlag enligt 4 kap. 2 §. Har ingen av föräldrarna något pensionsunderlag för det året eller har de lika högt underlag, *skall* det pensionsgrundande beloppet tillgodoräknas modern eller, om föräldrarna är av samma kön, den äldre av dem.

Vid beräkning enligt andra stycket av pensionsunderlaget *skall* bortses från pensionsgrundande belopp enligt 10 §. Vidare *skall* vid sådan beräkning med pensionsgrundande inkomst likställas inkomster som avses i 18 §.

Om föräldrarna enligt 11 och 12 §§ var för sig kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § får de, genom anmälan till *Pensionsmyndigheten*, ange vem av dem som *ska* tillgodoräknas ett sådant belopp.

Görs inte anmälan enligt första stycket *ska* beloppet tillgodoräknas den av föräldrarna som, för det år beloppet hänförs sig till, har lägst pensionsunderlag enligt 4 kap. 2 §. Har ingen av föräldrarna något pensionsunderlag för det året eller har de lika högt underlag, *ska* det pensionsgrundande beloppet tillgodoräknas modern eller, om föräldrarna är av samma kön, den äldre av dem.

Vid beräkning enligt andra stycket av pensionsunderlaget *ska* bortses från pensionsgrundande belopp enligt 10 §. Vidare *ska* vid sådan beräkning med pensionsgrundande inkomst likställas inkomster som avses i 18 §.

14 §⁶

Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till *Försäkringskassan*, överlåta rätten att för det året till-

Om enligt 11 och 12 §§ endast en av föräldrarna för ett år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn, får denna förälder, genom anmälan till *Pensionsmyndigheten*, överlåta rätten att för det året till-

⁵ Senaste lydelse 2004:784.

⁶ Senaste lydelse 2004:784.

godoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet under minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

godoräknas ett sådant belopp för det barnet till den andra föräldern om det enda skälet till att den andra föräldern inte kan tillgodoräknas beloppet är att han eller hon inte har bott tillsammans med barnet under minst halva året. Detta gäller dock endast om sistnämnda förälder

1. under året har bott tillsammans med barnet i inte obetydlig omfattning, och

2. inte enligt 11 och 12 §§ själv för samma år kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

15 §⁷

En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till *Försäkringskassan* överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

En förälder som enligt 11 och 12 §§ för ett år ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett barn får också, om den andra föräldern har avlidit under det året eller tidigare, genom anmälan till *Pensionsmyndigheten* överlåta rätten att för det året tillgodoräknas ett sådant belopp för det barnet till en annan försäkrad som föräldern under intjänandeåret var gift med eller hade gemensamt barn med och stadigvarande sammanbodde med.

Överlåtelse enligt första stycket får ske endast om den försäkrade till vilken överlåtelse avses ske uppfyller de förutsättningar som anges i 12 § första stycket 1, 3 och 5 och denne inte heller enligt 11 och 12 §§ för samma år själv kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 10 § för ett annat barn.

4 kap.

12 §⁸

Vårdår *skall* efter ansökan hos *Försäkringskassan* tillgodoräknas en förälder som är bosatt här i landet och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Vid tillämpningen av första

Vårdår *ska* efter ansökan hos *Pensionsmyndigheten* tillgodoräknas en förälder som är bosatt här i landet och som under större delen av ett kalenderår har vårdat ett barn som inte har fyllt tre år och som är bosatt här. För samma barn och år får dock vårdår tillgodoräknas endast en förälder.

Vid tillämpningen av första

⁷ Senaste lydelse 2004:784.

⁸ Senaste lydelse 2004:784.

stycket *skall* med barn likställas fosterbarn och med en förälder likställas den, med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn om de stadigvarande sammanbor.

stycket *ska* med barn likställas fosterbarn och med en förälder likställas den, med vilken en förälder är eller har varit gift eller har eller har haft barn om de stadigvarande sammanbor.

7 kap.

2 §

Premiepensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet *skall* bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

Pensionsmyndigheten är försäkringsgivare för premiepension. Myndighetens verksamhet *i fråga om premiepension ska* bedrivas enligt försäkringsmässiga principer.

4 §

Premiepensionsmyndigheten skall för varje pensionssparare föra ett premiepensionskonto som visar utvecklingen av pensionsspararens tillgodohavande i premiepensionssystemet.

Pensionsmyndigheten ska för varje pensionssparare föra ett premiepensionskonto som visar utvecklingen av pensionsspararens tillgodohavande i premiepensionssystemet.

8 kap.

1 §

Premiepensionsmyndigheten skall ansvara för förvaltningen av de avgiftsmedel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter och 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift *skall* föras till Riksgäldskontoret, till dess att medlen förs över enligt 2 § till annan förvaltning. Medlen *skall* under den tillfälliga förvaltningen av *Premiepensionsmyndigheten* vara placerade på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten. *Premiepensionsmyndigheten skall* sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Pensionsmyndigheten ska ansvara för förvaltningen av de avgiftsmedel som enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter och 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift *ska* föras till Riksgäldskontoret, till dess att medlen förs över enligt 2 § till annan förvaltning. Medlen *ska* under den tillfälliga förvaltningen av *Pensionsmyndigheten* vara placerade på räntebärande konto i Riksgäldskontoret eller i skuldförbindelser utfärdade av staten. *Pensionsmyndigheten ska* sträva efter att med ett lågt risktagande och med hänsyn till kravet på betalningsberedskap uppnå så god avkastning på medlen som möjligt.

Avkastningen *skall* fördelas

Avkastningen *ska* fördelas mel-

⁹ Senaste lydelse 2002:50.

mellan pensionspararna i förhållande till storleken av vars och ens fastställda pensionsrätt.

lan pensionspararna i förhållande till storleken av vars och ens fastställda pensionsrätt.

2 §¹⁰

När pensionsrätt för premiepension för en pensionsparare har fastställts, *skall Premiepensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen enligt 1 § andra stycket till förvaltning i

När pensionsrätt för premiepension för en pensionsparare har fastställts, *ska Pensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar pensionsrätten samt avkastningen enligt 1 § andra stycket till förvaltning i

1. värdepappersfonder eller fondföretag som avses i 3 §, eller
2. Premiesparfonden eller Premievals-fonden som förvaltas av Sjunde AP-fonden enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Om pensionspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 § *skall* medlen i stället föras över till *Premiepensionsmyndighetens* livränteverksamhet.

Om pensionspararen har tagit ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 § *ska* medlen i stället föras över till *Pensionsmyndighetens* livränteverksamhet.

3 §¹¹

Överföring enligt 2 § första stycket 1 får göras till fonder som har anmälts för registrering hos *Premiepensionsmyndigheten* och som förvaltas av fondförvaltare som

Överföring enligt 2 § första stycket 1 får göras till fonder som har anmälts för registrering hos *Pensionsmyndigheten* och som förvaltas av fondförvaltare som

1. har rätt att driva fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder,
2. har slutit samarbetsavtal med myndigheten,
3. har åtagit sig att på begäran lämna sådana informationshandlingar som avses i 4 kap. 15 och 18 §§ lagen om investeringsfonder till pensionsparare som har valt eller överväger att välja någon av förvaltarens fonder i premiepensionssystemet,
4. har åtagit sig att inte ta ut några avgifter för inlösen av fondandelar,
5. har åtagit sig att, med eller utan särskild prisnedsättning, inte ta ut avgifter i övrigt utöver vad som godtagits av myndigheten, och
6. har åtagit sig att för varje år till myndigheten rapportera dels alla kostnader som har tagits ut ur fonden, uppdelade på olika kostnadslag, dels de kostnadsbelopp som dagligen belastat fonden redovisade per fondandel, med angivande av hur stor del som avser förvaltningskostnader, inklusive kostnader för förvaring av fondtillgångarna.

Medlen får inte placeras i fonder som enligt de för fonden gällande bestämmelserna kan dela ut medel till andra än andelsägarna. Medlen får

¹⁰ Senaste lydelse 2004:64.

¹¹ Senaste lydelse 2004:64.

inte heller placeras i andra fondföretag än som avses i 1 kap. 7 § lagen om investeringsfonder utom i de fall som anges i tredje stycket.

Premiepensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i fondföretag som avses i 1 kap. 9 § lagen om investeringsfonder om fondföretaget uppfyller krav motsvarande dem som ställs i rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG.

Premiepensionsmyndigheten får bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får registreras för en fondförvaltare.

Pensionsmyndigheten får, efter att ha inhämtat yttrande från Finansinspektionen, medge att medlen placeras i fondföretag som avses i 1 kap. 9 § lagen om investeringsfonder om fondföretaget uppfyller krav motsvarande dem som ställs i rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/108/EG.

Pensionsmyndigheten får bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får registreras för en fondförvaltare.

4 §¹²

Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning *skall* föras över enligt 2 § första stycket *skall* placeras. *Premiepensionsmyndigheten* får dock bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.

När pensionsrätt för premiepension första gången har fastställts för pensionsspararen, *skall* spararen upplysas om rätten att välja placering. Om spararen inte anmäler något annat val inom den tid som *Premiepensionsmyndigheten* bestämmer, *skall* medlen föras över till Premiesparfonden.

När pensionsrätt för premiepension för ett senare år har fastställts för pensionsspararen, *skall* *Premiepensionsmyndigheten* föra över medlen till en eller flera fonder med en fördelning som svarar mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av

Pensionsspararen har rätt att bestämma var de medel som för spararens räkning *ska* föras över enligt 2 § första stycket *ska* placeras. *Pensionsmyndigheten* får dock bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får antecknas på ett premiepensionskonto.

När pensionsrätt för premiepension första gången har fastställts för pensionsspararen, *ska* spararen upplysas om rätten att välja placering. Om spararen inte anmäler något annat val inom den tid som *Pensionsmyndigheten* bestämmer, *ska* medlen föras över till Premiesparfonden.

När pensionsrätt för premiepension för ett senare år har fastställts för pensionsspararen, *ska* *Pensionsmyndigheten* föra över medlen till en eller flera fonder med en fördelning som svarar mot vad spararen senast bestämt om placeringen i fond av medlen på

¹² Senaste lydelse 2000:197.

medlen på premiepensionskontot. Om spararen inte har bestämt en sådan placering, *skall* medlen föras över till Premiesparfonden.

Pensionsspararen *skall* årligen upplysas om de åtgärder som *Premiepensionsmyndigheten* enligt tredje stycket *skall* vidta när pensionsrätt för premiepension har fastställts. Spararen *skall* också upplysas om rätten att placera om fondmedlen enligt 5 §.

premiepensionskontot. Om spararen inte har bestämt en sådan placering, *ska* medlen föras över till Premiesparfonden.

Pensionsspararen *ska* årligen upplysas om de åtgärder som *Pensionsmyndigheten* enligt tredje stycket *ska* vidta när pensionsrätt för premiepension har fastställts. Spararen *ska* också upplysas om rätten att placera om fondmedlen enligt 5 §.

5 §¹³

På begäran av pensionsspararen *skall* *Premiepensionsmyndigheten* placera om spararens fondmedel på det sätt spararen anger.

På begäran av pensionsspararen *ska* *Pensionsmyndigheten* placera om spararens fondmedel på det sätt spararen anger.

7 §¹⁴

Om någon är skadeståndsskyldig för att ha orsakat att fondandelar som *Premiepensionsmyndigheten* har förvärvat för en eller flera pensionssparares räkning gått ned i värde, *skall* skadeståndet betalas till myndigheten. Om myndigheten har förklarat att den inte avser att föra talan om skadestånd och inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten, har en pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar har förvärvats rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten. Om en sådan talan väcks, får någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten inte träffas utan pensionsspararens samtycke.

En pensionssparare som för talan om skadestånd till myndigheten svarar själv för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning för dessa av myndigheten, i den utsträckning de täcks av vad som har kommit myndigheten till godo genom rättegången. Sådan

Om någon är skadeståndsskyldig för att ha orsakat att fondandelar som *Pensionsmyndigheten* har förvärvat för en eller flera pensionssparares räkning gått ned i värde, *ska* skadeståndet betalas till myndigheten. Om myndigheten har förklarat att den inte avser att föra talan om skadestånd och inte heller har träffat någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten, har en pensionssparare för vars räkning sådana fondandelar har förvärvats rätt att föra talan om skadestånd till myndigheten. Om en sådan talan väcks, får någon uppgörelse om skadeståndsskyldigheten inte träffas utan pensionsspararens samtycke.

En pensionssparare som för talan om skadestånd till myndigheten svarar själv för rättegångskostnaderna men har rätt till ersättning för dessa av myndigheten, i den utsträckning de täcks av vad som har kommit myndigheten till godo genom rättegången.

¹³ Senaste lydelse 1999:390.

¹⁴ Senaste lydelse 1999:390.

ersättning *skall* dras av från skadeståndsbeloppet innan fördelning enligt tredje stycket görs.

När ett skadeståndsbelopp har betalats till myndigheten, *skall* myndigheten, för varje pensions-sparare för vars räkning andelar förvärvats i den berörda fonden, beräkna hur mycket av skadeståndsbeloppet som belöper på spararen. Myndigheten *skall* öka tillgodohavandet på hans premiepensionskonto med detta belopp och föra över beloppet till fonder på det sätt som anges i 4 § tredje stycket. Om pensionsspararen har börjat ta ut pension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *skall* beloppet i stället föras över till myndighetens livränteverksamhet.

Sådan ersättning *ska* dras av från skadeståndsbeloppet innan fördelning enligt tredje stycket görs.

När ett skadeståndsbelopp har betalats till myndigheten, *ska* myndigheten, för varje pensions-sparare för vars räkning andelar förvärvats i den berörda fonden, beräkna hur mycket av skadeståndsbeloppet som belöper på spararen. Myndigheten *ska* öka tillgodohavandet på hans *eller hennes* premiepensionskonto med detta belopp och föra över beloppet till fonder på det sätt som anges i 4 § tredje stycket. Om pensionsspararen har börjat ta ut pension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *ska* beloppet i stället föras över till myndighetens livränteverksamhet.

9 kap. 2 §¹⁵

Pensionsspararen har rätt att på begäran få ut sin premiepension i form av en livränta med garanterade belopp. Den finansiella risken för de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto övergår då på *Premiepensionsmyndigheten*. Pensionen *skall* bestämmas med utgångspunkt i tillgångarnas värde vid inlösen av innehavet. Inlösen *skall* ske snarast efter det att begäran kom in till myndigheten, dock tidigast månaden före den då livräntan första gången *skall* betalas ut.

En övergång till livränta får göras tidigast när pensionsspararen börjar ta ut premiepension. En övergång som begärs senare får verkan tidigast från och med månaden efter den då begäran kom in till *Premiepensionsmyndigheten*.

Pensionsspararen har rätt att på begäran få ut sin premiepension i form av en livränta med garanterade belopp. Den finansiella risken för de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto övergår då på *Pensionsmyndigheten*. Pensionen *ska* bestämmas med utgångspunkt i tillgångarnas värde vid inlösen av innehavet. Inlösen *ska* ske snarast efter det att begäran kom in till myndigheten, dock tidigast månaden före den då livräntan första gången *ska* betalas ut.

En övergång till livränta får göras tidigast när pensionsspararen börjar ta ut premiepension. En övergång som begärs senare får verkan tidigast från och med månaden efter den då begäran kom in till *Pensionsmyndigheten*.

¹⁵ Senaste lydelse 2004:544.

När *Premiepensionsmyndigheten* har påbörjat inlösen av pensions-spararens innehav, kan begäran inte återkallas. Övergången måste avse hela tillgodohavandet på premiepensionskontot och gäller även för medel som senare tillförs kontot.

När *Pensionsmyndigheten* har påbörjat inlösen av pensions-spararens innehav, kan begäran inte återkallas. Övergången måste avse hela tillgodohavandet på premiepensionskontot och gäller även för medel som senare tillförs kontot.

10 kap.

1 §

Efter ansökan av en pensions-sparare *skall Premiepensionsmyndigheten* meddela efterlevandeskydd för pensions-spararen, om

Efter ansökan av en pensions-sparare *ska Pensionsmyndigheten* meddela efterlevandeskydd för pensions-spararen, om

1. pensions-spararen ännu inte har tagit ut någon del av sin premiepension,

2. myndigheten bedömer att skyddet under minst ett år *skall* kunna bekostas på det sätt som anges i fjärde stycket, och

2. myndigheten bedömer att skyddet under minst ett år *ska* kunna bekostas på det sätt som anges i fjärde stycket, och

3. pensions-spararen har barn under 20 år eller är gift eller är ogift och stadigvarande sammanbor med någon som är ogift och som spararen tidigare varit gift med eller har eller har haft barn tillsammans med.

Om en ansökan kommer in till myndigheten när pensions-spararen har fyllt 50 år får efterlevandeskydd meddelas endast efter en sådan familjehändelse som avses i 2 § andra stycket.

Skyddet innebär att det vid pensions-spararens död betalas ut premiepension till efterlevande under fem år från dödsfallet. Pensions-spararen får välja om premiepensionen till efterlevande, räknat per år, *skall* motsvara ett eller två inkomstbasbelopp. Det inkomstbasbelopp som gällde det år då pensions-spararen avled *skall* tillämpas under hela utbetalningsperioden.

Skyddet innebär att det vid pensions-spararens död betalas ut premiepension till efterlevande under fem år från dödsfallet. Pensions-spararen får välja om premiepensionen till efterlevande, räknat per år, *ska* motsvara ett eller två inkomstbasbelopp. Det inkomstbasbelopp som gällde det år då pensions-spararen avled *ska* tillämpas under hela utbetalningsperioden.

Efterlevandeskyddet bekostas av pensions-spararen genom att kostnaden för skyddet löpande dras av från tillgodohavandet på spararens premiepensionskonto.

2 §¹⁶

Efterlevandeskyddet börjar gälla vid det första månadsskiftet ett år efter det att ansökan kom in till *Premiepensionsmyndigheten*.

Efterlevandeskyddet börjar gälla vid det första månadsskiftet ett år efter det att ansökan kom in till *Pensionsmyndigheten*.

¹⁶ Senaste lydelse 2005:450.

Till den del efterlevandeskyddet avser risken att pensionsspararen avlider som en direkt följd av olycksfall börjar skyddet dock gälla vid utgången av den månad då ansökan kom in till myndigheten. Detsamma gäller om ansökan kommer in till myndigheten innan pensionsspararen har fyllt 50 år och pensionsspararen högst tre månader innan ansökan kom in har ingått äktenskap eller fått ett barn. Om ett faderskap har blivit fastställt genom dom eller genom bekräftelse efter barnets födelse, räknas fristen från det att domen vann laga kraft eller bekräftelsen godkändes enligt 1 kap. 4 § föräldrabalken. Vid adoption räknas fristen från det att rättens beslut om tillstånd till adoptionen vann laga kraft.

Det som sägs i andra stycket om faderskap gäller även föräldraskap enligt 1 kap. 9 § föräldrabalken.

3 §

För att efterlevandeskyddet *skall* gälla när pensionsspararen avlider måste någon av förutsättningarna i 1 § första stycket 3 vara uppfylld.

Om pensionsspararen begär att få ut premiepension, upphör efterlevandeskyddet vid ingången av den första månad för vilken premiepension *skall* betalas ut. Skyddet upphör också att gälla om tillgodohavandet på premiepensionskontot inte längre är tillräckligt stort för att bekosta skyddet, dock tidigast 30 dagar från det att *Premiepensionsmyndigheten* har sänt ett meddelande till pensionsspararen om att skyddet kommer att upphöra.

För att efterlevandeskyddet *ska* gälla när pensionsspararen avlider måste någon av förutsättningarna i 1 § första stycket 3 vara uppfylld.

Om pensionsspararen begär att få ut premiepension, upphör efterlevandeskyddet vid ingången av den första månad för vilken premiepension *ska* betalas ut. Skyddet upphör också att gälla om tillgodohavandet på premiepensionskontot inte längre är tillräckligt stort för att bekosta skyddet, dock tidigast 30 dagar från det att *Pensionsmyndigheten* har sänt ett meddelande till pensionsspararen om att skyddet kommer att upphöra.

4 §

Pensionsspararen får när som helst avstå från efterlevandeskyddet genom anmälan till *Premiepensionsmyndigheten*. I så fall upphör skyddet att gälla vid utgången av den månad då anmälan kom in till myndigheten eller vid det senare månadsskifte som har angetts i anmälan.

Pensionsspararen får när som helst avstå från efterlevandeskyddet genom anmälan till *Pensionsmyndigheten*. I så fall upphör skyddet att gälla vid utgången av den månad då anmälan kom in till myndigheten eller vid det senare månadsskifte som har angetts i anmälan.

5 §

Premiepension till efterlevande enligt 1 § får endast betalas ut till personer inom den krets som avses i 1 § första stycket 3. Pensionsspararens barn har rätt att få pensionsbelopp under hela utbetalnings-

Premiepension till efterlevande enligt 1 § får endast betalas ut till personer inom den krets som avses i 1 § första stycket 3. Pensionsspararens barn har rätt att få pensionsbelopp under hela utbetalnings-

perioden, om de är under 20 år vid pensionsspararens död. Om ett pensionsbelopp *skall* betalas ut till flera barn, *skall* det delas lika mellan dem.

Pensionsspararen kan genom ett skriftligt meddelande till *Premiepensionsmyndigheten* bestämma vilken eller vilka av de personer som avses i 1 § första stycket 3 som *skall* ha pensionen. Om det inte har gjorts eller om det pensionsspararen har bestämt inte kan verkställas, *skall* pensionen betalas ut till spararens make eller sammanboende. Finns inte make eller sammanboende, *skall* pensionen betalas ut till pensionsspararens barn.

Genom ett nytt skriftligt meddelande till myndigheten får pensionsspararen ändra det som har bestämts enligt andra stycket. Om den som är berättigad till pensionen avlider under utbetalningsperioden, övergår rätten till pensionen till den som då har den bästa rätten enligt andra stycket.

perioden, om de är under 20 år vid pensionsspararens död. Om ett pensionsbelopp *ska* betalas ut till flera barn, *ska* det delas lika mellan dem.

Pensionsspararen kan genom ett skriftligt meddelande till *Pensionsmyndigheten* bestämma vilken eller vilka av de personer som avses i 1 § första stycket 3 som *ska* ha pensionen. Om det inte har gjorts eller om det pensionsspararen har bestämt inte kan verkställas, *ska* pensionen betalas ut till spararens make eller sammanboende. Finns inte make eller sammanboende, *ska* pensionen betalas ut till pensionsspararens barn.

6 §

För den som har fått rätt till premiepension till efterlevande enligt 1 § gäller de bestämmelser som avser pensionsspararen i

- 7 kap. 4 § om premiepensionskonto,
- 4 § lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndigheten* om återbäring, och
- 7 § lagen med vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndigheten* om information till pensionsspararna.

- 4 § lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet* om återbäring, och
- 7 § lagen med vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet* om information till pensionsspararna.

7 §¹⁷

Efter ansökan av pensionsspararen *skall Premiepensionsmyndigheten* meddela efterlevandeskydd under pensionstiden för en pensionssparare som är gift eller som är ogift och stadigvarande sammanbor med någon som är ogift och som spararen tidigare varit gift med eller har eller har haft barn

Efter ansökan av pensionsspararen *ska Pensionsmyndigheten* meddela efterlevandeskydd under pensionstiden för en pensionssparare som är gift eller som är ogift och stadigvarande sammanbor med någon som är ogift och som spararen tidigare varit gift med eller har eller har haft barn till-

¹⁷ Senaste lydelse 1999:390.

tillsammans med. Skyddet innebär att det vid pensionsspararens död till spararens efterlevande make eller sammanboende betalas ut livsvarig premiepension till efterlevande.

Omfattningen av efterlevandeskyddet *skall* beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, varvid pensionsspararens egen premiepension *skall* räknas om. Beräkningarna *skall* göras så att pensionsspararens egen premiepension och premiepensionen till efterlevande blir lika stora när samma andel av pensionen tas ut.

Efterlevandeskyddet gäller bara om pensionsspararen vid sin död var gift med eller stadigvarande sammanbodde med den person med vilken han var gift eller sammanboende vid ansökan om skyddet. I fråga om sammanboende som inte är gifta med varandra krävs också att inte någon av dem var gift med någon annan vid dödsfallet.

sammans med. Skyddet innebär att det vid pensionsspararens död till spararens efterlevande make eller sammanboende betalas ut livsvarig premiepension till efterlevande.

Omfattningen av efterlevandeskyddet *ska* beräknas med utgångspunkt i tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, varvid pensionsspararens egen premiepension *ska* räknas om. Beräkningarna *ska* göras så att pensionsspararens egen premiepension och premiepensionen till efterlevande blir lika stora när samma andel av pensionen tas ut.

8 §

En ansökan om efterlevandeskydd enligt 7 § *skall* göras samtidigt med att pensionsspararen första gången begär att få ut premiepension. Skyddet börjar då gälla vid ingången av den första månad för vilken premiepension *skall* betalas ut till pensionsspararen.

Om pensionsspararen senare ingår äktenskap eller inleder ett sådant sammanboende som avses i 7 § första stycket, får ansökan göras inom tre månader från det att äktenskapet ingicks eller sammanboendet inleddes. Detta gäller dock inte om pensionsspararen var gift eller sammanboende med samma person när spararen första gången begärde att få ut premiepension.

I fall som avses i andra stycket första meningen inträder skyddet vid det första månadsskiftet ett år efter det att ansökan kom in till *Premiepensionsmyndigheten*.

En ansökan om efterlevandeskydd enligt 7 § *ska* göras samtidigt med att pensionsspararen första gången begär att få ut premiepension. Skyddet börjar då gälla vid ingången av den första månad för vilken premiepension *ska* betalas ut till pensionsspararen.

I fall som avses i andra stycket första meningen inträder skyddet vid det första månadsskiftet ett år efter det att ansökan kom in till *Pensionsmyndigheten*.

9 §

Om äktenskapet eller sammanboendet upplöses på annat sätt än genom dödsfall, *skall* *Premiepensionen*

Om äktenskapet eller sammanboendet upplöses på annat sätt än genom dödsfall, *ska* *Pensionsmyndigheten*

sionsmyndigheten på begäran av pensionsspararen räkna om försäkringen till att gälla bara på spararens liv.

Premiepensionsmyndighetens kostnader

digheten på begäran av pensionsspararen räkna om försäkringen till att gälla bara på spararens liv.

Kostnader för premiepensionsverksamheten

11 kap.

1 §¹⁸

De kostnader för *Premiepensionsmyndighetens* skötsel av premiepensionssystemet som inte täcks på annat sätt *skall* täckas genom avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Myndigheten bestämmer när avgifterna *skall* tas ut. Avgifterna disponeras av myndigheten.

Avgifterna *skall* bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader med skälig fördelning mellan pensionsspararna. Härvid *skall* hänsyn tas till under- eller överskott från det föregående året.

Avgifterna *skall* helt eller delvis anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto. När procentsatsen fastställs får myndigheten utgå från en uppskattning av det sammanlagda värdet av tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Avgifter får tas ut från fondförvaltare för att täcka *Premiepensionsmyndighetens* kostnader för registrering av och information om fonder. Uppgift om att avgifter kan tas ut *skall* finnas i det avtal mellan myndigheten och förvaltaren som avses i 8 kap. 3 § första stycket 2. Bestämmelserna i andra stycket gäller även för sådana avgifter.

De kostnader för *Pensionsmyndighetens* skötsel av premiepensionssystemet som inte täcks på annat sätt *ska* täckas genom avgifter som dras av från tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Myndigheten bestämmer när avgifterna *ska* tas ut. Avgifterna disponeras av myndigheten.

Avgifterna *ska* bestämmas så att de beräknas täcka det aktuella årets kostnader med skälig fördelning mellan pensionsspararna. Härvid *ska* hänsyn tas till under- eller överskott från det föregående året.

Avgifterna *ska* helt eller delvis anges som en procentsats av tillgodohavandet på varje pensionssparares premiepensionskonto. När procentsatsen fastställs får myndigheten utgå från en uppskattning av det sammanlagda värdet av tillgodohavandena på pensionsspararnas premiepensionskonton.

Avgifter får tas ut från fondförvaltare för att täcka *Pensionsmyndighetens* kostnader för registrering av och information om fonder. Uppgift om att avgifter kan tas ut *ska* finnas i det avtal mellan myndigheten och förvaltaren som avses i 8 kap. 3 § första stycket 2. Bestämmelserna i andra stycket gäller även för sådana avgifter.

¹⁸ Senaste lydelse 1999:390.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om uttaget av avgifter för *Premiepensionsmyndighetens* kostnader.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om uttaget av avgifter för *Pensionsmyndighetens kostnader för premiepensionsverksamheten*.

2 §¹⁹

Premiepensionsmyndigheten får bestämma att återkallelse av uttag av premiepension, nytt uttag av pension efter återkallelse samt ändring av den andel av pensionen som tas ut *skall* bekostas av pensionsspararen genom att kostnaden för åtgärden dras av från tillgodohavandet på spararens premiepensionskonto.

De pensionssparare som tagit emot överförd pensionsrätt från make enligt 4 kap. 7 § *skall* svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen genom att kostnaderna, efter skälig fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton. Ett sådant avdrag *skall* beräknas lika för män och kvinnor.

Pensionsmyndigheten får bestämma att återkallelse av uttag av premiepension, nytt uttag av pension efter återkallelse samt ändring av den andel av pensionen som tas ut *ska* bekostas av pensionsspararen genom att kostnaden för åtgärden dras av från tillgodohavandet på spararens premiepensionskonto.

De pensionssparare som tagit emot överförd pensionsrätt från make enligt 4 kap. 7 § *ska* svara för minskad arvsvinst och övriga kostnader på grund av överföringen genom att kostnaderna, efter skälig fördelning, dras av från tillgodohavandet på spararnas premiepensionskonton. Ett sådant avdrag *ska* beräknas lika för män och kvinnor.

12 kap.

1 §²⁰

Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *skall* göras skriftligen hos *Försäkringskassan*. En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension *skall* dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är bosatt i Sverige inte tre månader före ingången av den månad då

Ålderspension enligt denna lag betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *ska* göras skriftligen hos *Pensionsmyndigheten*. En pensionsberättigad som är född under något av åren 1938–1953 och som uppbär inkomstpension utan att ha rätt till tilläggspension *ska* dock, utan särskild ansökan, erhålla tilläggspension från och med den månad då han eller hon fått rätt till sistnämnda pension.

Om en person som har rätt till ålderspension enligt denna lag och är bosatt i Sverige inte tre månader före ingången av den månad då

¹⁹ Senaste lydelse 1999:390.

²⁰ Senaste lydelse 2004:784.

han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, *skall Försäkringskassan* utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn *skall* motsvarande gälla, om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

han eller hon fyller 70 år har ansökt om uttag av inkomst- eller tilläggspension, *ska Pensionsmyndigheten* utreda om den pensionsberättigade vill ta ut ålderspension. För den som månaden före den då han eller hon fyller 65 år har uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn *ska* motsvarande gälla, om ansökan om inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag inte har gjorts senast förstnämnda månad.

2 §²¹

Ålderspension *skall* utges från och med den månad som anges i ansökan, dock tidigast från och med den månad ansökan kom in till *Försäkringskassan*.

Ålderspension *ska* utges från och med den månad som anges i ansökan, dock tidigast från och med den månad ansökan kom in till *Pensionsmyndigheten*.

Har den pensionsberättigade uppburit sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller särskild efterlevandepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn omedelbart före 65 års ålder får inkomst- och tilläggspension beviljas för högst tre månader före ansökningsmånaden, dock tidigast från och med den månad då den pensionsberättigade fyllde 65 år.

3 §²²

Vad som föreskrivs i 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller också i fråga om ökat uttag av ålderspension enligt denna lag. Ökat uttag av premiepension kan dock tidigast göras från och med månaden efter den då ansökan kom in till *Försäkringskassan*.

Vad som föreskrivs i 1 § första stycket och 2 § första stycket gäller också i fråga om ökat uttag av ålderspension enligt denna lag. Ökat uttag av premiepension kan dock tidigast göras från och med månaden efter den då ansökan kom in till *Pensionsmyndigheten*.

Återkallelse eller minskning av uttag av ålderspension enligt denna lag får göras genom skriftlig anmälan till *Försäkringskassan*. Ändringen *skall* göras från och

Återkallelse eller minskning av uttag av ålderspension enligt denna lag får göras genom skriftlig anmälan till *Pensionsmyndigheten*. Ändringen *ska* göras från och med

²¹ Senaste lydelse 2004:862.

²² Senaste lydelse 2004:862.

med den månad som anges i anmälan, dock tidigast från och med månaden efter den månad då anmälan kom in till *Försäkringskassan*.

den månad som anges i anmälan, dock tidigast från och med månaden efter den månad då anmälan kom in till *Pensionsmyndigheten*.

13 kap.

3 §

Beslut som avses i 1 och 2 §§ får fattas genom automatisk databehandling när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Beslut som avses i 1 § får fattas genom automatisk databehandling när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Beslut får även sättas upp i form av elektroniska dokument. Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatisk databehandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

4 §²³

Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1 och 2 §§ skall fattas av *Försäkringskassan*.

Andra beslut enligt denna lag än sådana som avses i 1 § ska fattas av *Pensionsmyndigheten*.

5 §²⁴

Beslut enligt 3 och 4 kap. samt beslut om inkomst-, tilläggs- och premiepension får fattas genom automatiserad behandling av *Försäkringskassan* när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

Beslut enligt 3 och 4 kap. samt beslut om inkomst-, tilläggs- och premiepension får fattas genom automatiserad behandling av *Pensionsmyndigheten* när skälen för beslutet får utelämnas enligt 20 § första stycket 1 förvaltningslagen (1986:223).

6 §

Vad som sägs i 1, 2 och 4 §§ gäller inte om något annat följer av annan bestämmelse i denna lag eller av annan författning.

Vad som sägs i 1 och 4 §§ gäller inte om något annat följer av annan bestämmelse i denna lag eller av annan författning.

9 §²⁵

Ett beslut enligt denna lag skall omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning skall dock inte göras av beslut som meddelats

Ett beslut enligt denna lag ska omprövas om den som beslutet avser begär det eller om det finns andra skäl. Omprövning ska dock inte göras av beslut som meddelats

²³ Senaste lydelse 2004:784.

²⁴ Senaste lydelse 2004:784.

²⁵ Senaste lydelse 2007:1010.

enligt 11 eller 13 §.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning *skall* göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, *skall Försäkringskassan* överlämna ärendet i den delen till Skatteverket som *skall* ompröva beslutet om denna inkomst. Den enskildes begäran om omprövning *skall* i ett sådant fall även anses som en begäran om omprövning av pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap.

enligt 11 eller 13 §.

Om, vid omprövning av ett beslut om pensionsrätt eller pensionspoäng, prövning *ska* göras av den pensionsgrundande inkomst som legat till grund för beslutet, *ska Pensionsmyndigheten* överlämna ärendet i den delen till Skatteverket som *ska* ompröva beslutet om denna inkomst. Den enskildes begäran om omprövning *ska* i ett sådant fall även anses som en begäran om omprövning av pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap.

11 §²⁶

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § *skall* göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 2 kap. *skall* ha kommit in till Skatteverket före utgången av femte året efter det fastställelseår som beslutet avser. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 3 eller 4 kap. *skall* ha kommit in till *Försäkringskassan* före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut *skall* begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra och tredje meningarna har fått kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, *skall* begäran om omprövning i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

Den som vill begära omprövning enligt 9 eller 10 § *ska* göra detta skriftligen. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 2 kap. *ska* ha kommit in till Skatteverket före utgången av femte året efter det fastställelseår som beslutet avser. Begäran om omprövning av ett beslut enligt 3 eller 4 kap. *ska* ha kommit in till *Pensionsmyndigheten* före utgången av året efter det fastställelseår som beslutet avser. I fråga om annat beslut *ska* begäran om omprövning ha kommit in inom två månader från det att den som begär omprövningen fick del av beslutet.

Gör den som begär omprövning sannolikt att han eller hon inte inom två månader före utgången av den tid som anges i första stycket andra och tredje meningarna har fått kännedom om ett beslut eller annan handling med uppgift om vad som har beslutats, *ska* begäran om omprövning i stället ha kommit in inom två månader från den dag då den som begär omprövningen fick sådan kännedom.

²⁶ Senaste lydelse 2007:1010.

12 §²⁷

Om en begäran om omprövning av ett beslut har kommit in till *Premiepensionsmyndigheten*, Skatteverket, *Försäkringskassan* eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat beslutet, *skall* begäran om omprövning sändas till den myndighet som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till någon av de nämnda myndigheterna inom den tid som anges i 11 §, *skall* den anses som inkommen i rätt tid.

Om en begäran om omprövning av ett beslut har kommit in till Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* eller en allmän förvaltningsdomstol, som inte har fattat beslutet, *ska* begäran om omprövning sändas till den myndighet som har meddelat beslutet. Har begäran kommit in till någon av de nämnda myndigheterna inom den tid som anges i 11 §, *ska* den anses som inkommen i rätt tid.

16 §²⁸

En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av Skatteverket, *Försäkringskassan* eller *Premiepensionsmyndigheten*.

En fråga enligt denna lag som redan har avgjorts av en allmän förvaltningsdomstol får inte omprövas av Skatteverket eller *Pensionsmyndigheten*.

17 §²⁹

Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av det allmänna ombudet. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har tillkommit genom omprövning. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut *skall* anses som en begäran om omprövning. *Det allmänna ombudet får överklaga endast beslut som har fattats av Försäkringskassan.*

Ett beslut enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den som beslutet avser eller, om denne har avlidit, av annan som är berörd av beslutet samt av det allmänna ombudet. En enskild får dock endast överklaga sådana beslut som har tillkommit genom omprövning. Även beslut som innebär att en begäran om omprövning har avvisats får överklagas av den enskilde. En enskilds överklagande av ett annat beslut *ska* anses som en begäran om omprövning.

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut enligt denna lag som har

Bestämmelsen i 33 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) gäller inte avvisningsbeslut enligt denna lag som har

²⁷ Senaste lydelse 2007:1010.

²⁸ Senaste lydelse 2004:784.

²⁹ Senaste lydelse 2004:784.

meddelats av *Försäkringskassan*, Skatteverket eller *Premiepensionsmyndigheten*.

meddelats av *Pensionsmyndigheten* eller Skatteverket.

Prop. 2008/09:202

17 b §³⁰

Det som sägs om *Försäkringskassan* och det allmänna ombudet i 15, 17, 19, 20 och 22 a §§ *skall*, när det gäller omprövning och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap., i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

Det som sägs om *Pensionsmyndigheten* och det allmänna ombudet i 15, 17, 19, 20 och 22 a §§ *ska*, när det gäller omprövning och överklagande av beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap., i stället avse Skatteverket och det allmänna ombudet hos Skatteverket enligt lagen (2003:643) om allmänt ombud hos Skatteverket.

20 §³¹

Om en enskild överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag *skall* överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då den enskilde fick del av det överklagade beslutet.

Om en enskild överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag *ska* överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då den enskilde fick del av det överklagade beslutet.

Om det allmänna ombudet, *Premiepensionsmyndigheten* eller *Försäkringskassan* överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag *skall* överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

Om det allmänna ombudet eller *Pensionsmyndigheten* överklagar en allmän förvaltningsdomstols beslut enligt denna lag *ska* överklagandet ha kommit in inom två månader från den dag då beslutet meddelades.

22 a §³²

Det allmänna ombudet får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol endast om ombudet har varit part i målet där. *Försäkringskassan* får inte överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol som kan överklagas av det allmänna ombudet.

Det allmänna ombudet får överklaga ett avgörande av en allmän förvaltningsdomstol endast om ombudet har varit part i målet där. *Pensionsmyndigheten* får inte överklaga ett avgörande av allmän förvaltningsdomstol som kan överklagas av det allmänna ombudet.

³⁰ Senaste lydelse 2007:1010.

³¹ Senaste lydelse 2004:784.

³² Senaste lydelse 2004:784.

14 kap.
1 §³³

Försäkringskassan skall besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, skall *Försäkringskassan* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning har meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första eller andra stycket har träffat avtal med *Försäkringskassan* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, skall ränta tas ut på beloppet. Räntan skall tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan skall beräknas från den dag

Pensionsmyndigheten ska besluta om återbetalning av inkomst- eller tilläggspension, om den som uppburit pensionen genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om inkomst- eller tilläggspension i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit pensionen har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Har inkomst- eller tilläggspension betalats ut och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, ska *Pensionsmyndigheten* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket inkomst- eller tilläggspension enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka utbetald sådan pension endast om beslut om återbetalning har meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första eller andra stycket har träffat avtal med *Pensionsmyndigheten* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, ska ränta tas ut på beloppet. Räntan ska tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan ska beräknas från den dag

³³ Senaste lydelse 2007:206.

då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första eller andra stycket inte betalas i rätt tid, *skall* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första eller andra stycket inte betalas i rätt tid, *ska* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

1 a §³⁴

Om en tjänsteman enligt 2 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna har överfört värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension till gemenskaperna och om den fastställda pensionsrätten för inkomstpension eller fastställda pensionspoäng för den personen därefter har sänkts, *skall Försäkringskassan* återkräva av honom eller henne vad som har överförts för mycket.

Återkrav *skall* ske om sänkningen beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärvsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt eller pensionspoäng inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 eller 8 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall *skall* beloppet återkrävas endast om den som överfört värdet av pensionsrättigheter genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionsrätt

Om en tjänsteman enligt 2 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna har överfört värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension till gemenskaperna och om den fastställda pensionsrätten för inkomstpension eller fastställda pensionspoäng för den personen därefter har sänkts, *ska Pensionsmyndigheten* återkräva av honom eller henne vad som har överförts för mycket.

Återkrav *ska* ske om sänkningen beror på att den pensionsgrundande inkomsten av annat förvärvsarbete har sänkts eller på att pensionsrätt eller pensionspoäng inte borde ha tillgodoräknats till följd av bestämmelserna i 4 kap. 4 eller 8 § om bristande eller underlåten avgiftsbetalning. I andra fall *ska* beloppet återkrävas endast om den som överfört värdet av pensionsrättigheter genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionsrätt

³⁴ Senaste lydelse 2004:784.

eller pensionspoäng har fastställts felaktigt eller med ett för högt belopp. Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

eller pensionspoäng har fastställts felaktigt eller med ett för högt belopp. Om det finns särskilda skäl får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

3 §³⁵

Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har höjts, *skall Premiepensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § till fonder på det sätt som anges i 8 kap. 4 § tredje stycket. Om pensionsspararen har börjat ta ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *skall* beloppet i stället föras över till *Premiepensionsmyndighetens* livränteverksamhet.

Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har höjts, *ska Pensionsmyndigheten* föra över medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § till fonder på det sätt som anges i 8 kap. 4 § tredje stycket. Om pensionsspararen har börjat ta ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *ska* beloppet i stället föras över till *Pensionsmyndighetens* livränteverksamhet.

4 §³⁶

Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har sänkts, *skall Premiepensionsmyndigheten* ta ut medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § från den eller de fonder i vilka medel har placerats för pensionsspararens räkning. Fonderna *skall* tas i anspråk i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *skall* beloppet i stället betalas av *Premiepensionsmyndigheten* med omräkning av fastställda livräntebelopp.

Om ett beslut innebär att fastställd pensionsrätt för premiepension har sänkts, *ska Pensionsmyndigheten* ta ut medel som motsvarar det uppräknade beloppet enligt 2 § från den eller de fonder i vilka medel har placerats för pensionsspararens räkning. Fonderna *ska* tas i anspråk i förhållande till värdet av innehavet i varje fond. Har pensionsspararen tagit ut premiepension i form av livränta enligt 9 kap. 2 §, *ska* beloppet i stället betalas av *Pensionsmyndigheten* med omräkning av fastställda livräntebelopp.

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, *skall* det resterande beloppet redovisas som ett underskott på kontot. Om det senare fastställs ny pensionsrätt för spararen, *skall* underskottet

Om beloppet inte täcks av tillgodohavandet på pensionsspararens premiepensionskonto, *ska* det resterande beloppet redovisas som ett underskott på kontot. Om det senare fastställs ny pensionsrätt för spararen, *ska* underskottet täckas

³⁵ Senaste lydelse 2004:544.

³⁶ Senaste lydelse 2004:544.

täckas innan medel förs över till förvaltning enligt 8 kap. 2 §.

innan medel förs över till förvaltning enligt 8 kap. 2 §.

Prop. 2008/09:202

5 §³⁷

Om premiepension har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp, *skall Premiepensionsmyndigheten* besluta om återbetalning av pension, om den som uppburit pensionen

Om premiepension har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp, *ska Pensionsmyndigheten* besluta om återbetalning av pension, om den som uppburit pensionen

1. orsakat detta genom att lämna oriktiga uppgifter eller underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet, eller

2. insett eller skäligen borde ha insett att pensionen lämnades felaktigt eller med ett för högt belopp.

Premiepensionsmyndigheten skall dock besluta om återbetalning bara om felet belastar övriga pensionssparare eller kan innebära en avsevärd påverkan på framtida utbetalningar av pension till pensionsspararen.

Pensionsmyndigheten ska dock besluta om återbetalning bara om felet belastar övriga pensionssparare eller kan innebära en avsevärd påverkan på framtida utbetalningar av pension till pensionsspararen.

Det felaktigt utbetalda beloppet *skall* vid återkrav ökas med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) från utbetalningsdagen till och med dagen för *Premiepensionsmyndighetens* beslut om återkrav.

Det felaktigt utbetalda beloppet *ska* vid återkrav ökas med basränta enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997:483) från utbetalningsdagen till och med dagen för *Pensionsmyndighetens* beslut om återkrav.

Om det finns särskilda skäl får *Premiepensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om det finns särskilda skäl får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

7 §³⁸

Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av *Försäkringskassan* eller *Premiepensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

Avdrag på pension enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den pensionsberättigade enligt beslut av *Pensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

Har avdrag gjorts enligt första stycket med anledning av beslut om återbetalningsskyldighet av

³⁷ Senaste lydelse 2004:544.

³⁸ Senaste lydelse 2004:784. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

8 §³⁹

Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, *skall* avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag *skall* motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

Om en ersättning enligt en annan författning har betalats ut efter beslut av *Pensionsmyndigheten*, *Försäkringskassan* eller en arbetslöshetskassa och beviljas senare pension retroaktivt enligt denna lag för samma tid som den tidigare utbetalade ersättningen avser, *ska* avdrag göras på den retroaktiva pensionen. Detta avdrag *ska* motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

9 §⁴⁰

En pensionsberättigad *skall* betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

- häktad
- intagen i anstalt eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *skall* ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ålderspensionen när denna betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med inkomstgrundad ålderspension uppbär garanti-pension enligt lagen (1998:702) om garantipension, åldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853)

En pensionsberättigad *ska* betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

- häktad
- intagen i anstalt eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *ska* ske genom att *Pensionsmyndigheten*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från ålderspensionen när denna betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med inkomstgrundad ålderspension uppbär garanti-pension enligt lagen (1998:702) om garantipension, åldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853)

³⁹ Senaste lydelse 2004:784.

⁴⁰ Senaste lydelse 2006:1489.

om äldreförsörjningsstöd, sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, *skall* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kr* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *skall* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronantal.

Avdrag *skall* inte göras för tid under vilken den pensionsberättigade vistas utanför anstalt enligt 58 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag *skall* heller inte göras, om den pensionsberättigade är berättigad till sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring men förmånen enligt 16 kap. 20 § förstnämnda lag eller 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte *skall* utges.

om äldreförsörjningsstöd, sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, *ska* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kronor* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *ska* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronantal.

Avdrag *ska* inte göras för tid under vilken den pensionsberättigade vistas utanför anstalt enligt 58 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag *ska* heller inte göras, om den pensionsberättigade är berättigad till sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring men förmånen enligt 16 kap. 20 § förstnämnda lag eller 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte *ska* utges.

15 kap.

2 §

Premiepensionsmyndigheten skall stå under tillsyn av Finansinspektionen. Ytterligare bestämmelser om tillsynen finns i 10 § lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndigheten*.

Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet ska stå under tillsyn av Finansinspektionen. Ytterligare bestämmelser om tillsynen finns i 10 § lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet*.

4 §⁴¹

Om den försäkrade har debitors slutlig skatt, *skall* underrättelse om Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. ske på beskedet om slutlig skatt. I annat fall *skall* underrättelse ske genom särskilt besked

Om den försäkrade har debitors slutlig skatt, *ska* underrättelse om Skatteverkets beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. ske på beskedet om slutlig skatt. I annat fall *ska* underrättelse ske genom särskilt besked senast

⁴¹ Senaste lydelse 2007:1010.

senast den 15 december fastställelseåret. Av underrättelsen *skall* framgå hur man begär omprövning av beslutet.

Den försäkrade *skall* skriftligen underrättas om *Försäkringskassans* beslut om pensionsgrundande belopp, pensionsrätt och pensionspoäng enligt 3 och 4 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret. Av underrättelsen *skall* framgå hur man begär omprövning av beslutet.

Underrättelser enligt första och andra styckena behöver inte sändas till den som inte är bosatt i Sverige och vars adress är okänd.

den 15 december fastställelseåret. Av underrättelsen *ska* framgå hur man begär omprövning av beslutet.

Den försäkrade *ska* skriftligen underrättas om *Pensionsmyndighetens* beslut om pensionsgrundande belopp, pensionsrätt och pensionspoäng enligt 3 och 4 kap. senast den 31 mars året efter fastställelseåret. Av underrättelsen *ska* framgå hur man begär omprövning av beslutet.

6 §⁴²

Anmälan enligt 3 kap. 13–15 §§ *skall* vara skriftlig och *skall* ha kommit in till *Försäkringskassan* senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § *skall* göras gemensamt av föräldrarna. Anmälan enligt 3 kap. 14 och 15 §§ *skall* göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse *skall* ske. Med en förälder *skall* därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast *skall* ha kommit in till *Försäkringskassan*. Återkallelsen *skall* vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket *skall* tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett

Anmälan enligt 3 kap. 13–15 §§ *ska* vara skriftlig och *ska* ha kommit in till *Pensionsmyndigheten* senast den 31 januari fastställelseåret. Anmälan enligt 3 kap. 13 § *ska* göras gemensamt av föräldrarna. Anmälan enligt 3 kap. 14 och 15 §§ *ska* göras gemensamt av den förälder som enligt 3 kap. 11 och 12 §§ ensam kan tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § och den till vilken överlåtelse *ska* ske. Med en förälder *ska* därvid likställas en särskilt förordnad vårdnadshavare och den som med socialnämndens medgivande tagit emot ett utländskt barn för stadigvarande vård och fostran i syfte att adoptera det.

Återkallelse av en anmälan som avses i första stycket får inte göras efter den dag då anmälan senast *ska* ha kommit in till *Pensionsmyndigheten*. Återkallelsen *ska* vara skriftlig.

Om någon som enligt en anmälan som avses i första stycket *ska* tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp inte enligt 3 kap. 12 § kan tillgodoräknas ett

⁴² Senaste lydelse 2004:784.

sådant belopp, *skall Försäkringskassan* bortse från anmälan.

sådant belopp, *ska Pensionsmyndigheten* bortse från anmälan.

Prop. 2008/09:202

7 §⁴³

En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året *skall* tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa *Försäkringskassan* om ersättningen.

En försäkrad som under intjänandeåret har haft sådan ersättning som avses i 3 kap. 18 § och som för det året *ska* tillgodoräknas ett pensionsgrundande belopp enligt 3 kap. 10 § är skyldig att upplysa *Pensionsmyndigheten* om ersättningen.

8 §⁴⁴

Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § *skall* vara skriftlig och *skall* ha kommit in till *Försäkringskassan* senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som *skall* överföras är hänförlig. Anmälan *skall* göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Anmälan om överföring av pensionsrätt enligt 4 kap. 7 § *ska* vara skriftlig och *ska* ha kommit in till *Pensionsmyndigheten* senast den 31 januari det första år till vilket den pensionsrätt som *ska* överföras är hänförlig. Anmälan *ska* göras gemensamt av makarna och gäller tills vidare om inget annat anges i anmälan.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare *skall* upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta till *Försäkringskassan* senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen *skall* upphöra. Om makarnas äktenskap har upplösts *skall* överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. Har äktenskapet upplösts genom att den make från vilken överföringen *skall* ske har avlidit, *skall* dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år.

Om en make vill att en överföring som gäller tills vidare *ska* upphöra måste han eller hon skriftligen anmäla detta till *Pensionsmyndigheten* senast den 31 januari det år från och med vilket överföringen *ska* upphöra. Om makarnas äktenskap har upplösts *ska* överföringen upphöra från och med det år då äktenskapet upplöstes. Har äktenskapet upplösts genom att den make från vilken överföringen *ska* ske har avlidit, *ska* dock överföringen även gälla det år då äktenskapet upplöstes, om inte också den andra maken avled samma år.

Återkallelse av anmälan som avses i första och andra styckena får inte göras efter den dag då anmälan senast *skall* ha kommit in till *Försäkringskassan*. Återkallelsen

Återkallelse av anmälan som avses i första och andra styckena får inte göras efter den dag då anmälan senast *ska* ha kommit in till *Pensionsmyndigheten*. Återkallel-

⁴³ Senaste lydelse 2004:784.

⁴⁴ Senaste lydelse 2004:784.

9 §⁴⁵

En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § *skall* hos *Försäkringskassan* göra en skriftlig ansökan om detta senast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår *skall* tillgodoräknas.

En förälder som vill tillgodoräknas ett vårdår enligt 4 kap. 12 § *ska* hos *Pensionsmyndigheten* göra en skriftlig ansökan om detta senast den 31 januari andra året efter utgången av det år för vilket vårdår *ska* tillgodoräknas.

11 §⁴⁶

Efter föreläggande av Skatteverket, *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* eller en allmän förvaltningsdomstol *skall* en enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Efter föreläggande av Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* eller en allmän förvaltningsdomstol *ska* en enskild, i den omfattning och inom den tid som har angetts i föreläggandet, meddela de upplysningar som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

13 §⁴⁷

Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar *skall* på begäran lämna Skatteverket, *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Statliga och kommunala myndigheter samt arbetsgivare och försäkringsinrättningar *ska* på begäran lämna Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol uppgift som avser namngiven person när det gäller förhållande som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Arbetslöshetskassor *skall* på begäran lämna sådan uppgift till Skatteverket, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol.

Arbetslöshetskassor *ska* på begäran lämna sådan uppgift till Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol.

Arbetsgivare som underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt första stycket döms till penningböter.

15 §⁴⁸

Skatteverket, *Försäkringskassan*, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol

Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekre-

⁴⁵ Senaste lydelse 2004:784.

⁴⁶ Senaste lydelse 2004:784.

⁴⁷ Senaste lydelse 2004:784.

⁴⁸ Senaste lydelse 2004:784.

får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till

1. en försäkringsinrättning, ett försäkringsbolag eller en arbetsgivare, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån, och till

2. ett utländskt socialförsäkringsorgan, om uppgiften behövs vid tillämpningen av en internationell överenskommelse som Sverige har anslutit sig till.

Skatteverket, *Premiepensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till en arbetslöshetskassa, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån.

Skatteverket, *Pensionsmyndigheten* och en allmän förvaltningsdomstol får utan hinder av sekretess på begäran lämna ut uppgifter om pension enligt denna lag till en arbetslöshetskassa, om uppgiften behövs för samordning med ersättning därifrån.

20 §⁴⁹

Den myndighet regeringen bestämmer *skall* för varje år upprätta en redovisning av det inkomstgrundade ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. Försäkringskassan, *Premiepensionsmyndigheten* samt Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna *skall* tillställa myndigheten de uppgifter som behövs för detta.

Den myndighet regeringen bestämmer *ska* för varje år upprätta en redovisning av det inkomstgrundade ålderspensionssystemets finansiella ställning och utveckling. Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* samt Första–Fjärde och Sjätte AP-fonderna *ska* tillställa myndigheten de uppgifter som behövs för detta.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2. Under åren 2010 och 2011 ska äldre bestämmelser i 14 kap. 1 § fjärde–sjätte styckena och 7 § fortfarande tillämpas på det sätt som anges i 2 § lagen (2009:000) med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten. Vid tillämpning av 14 kap. 7 § ska därvid det som sägs om Premiepensionsmyndigheten i stället gälla Pensionsmyndigheten.

3. I andra fall än vad som följer av punkten 2 är Försäkringskassan under åren 2010 och 2011 behörig att besluta om avdrag enligt 14 kap. 7 § i dess äldre lydelse.

⁴⁹ Senaste lydelse 2004:784.

Härigenom föreskrivs att 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Fördelningen av avgiften *skall* göras enligt följande. Den andel som beräknas motsvara pensionsrätt för premiepension för samma år förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning enligt 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Återstoden förs, efter avstämning gentemot Riksgäldskontoret enligt 9 §, till Första–Fjärde AP-fonderna för förvaltning enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Regeringen *skall* för varje år fastställa andelarna efter förslag från *Försäkringskassan*.

8 §¹

Fördelningen av avgiften *ska* göras enligt följande. Den andel som beräknas motsvara pensionsrätt för premiepension för samma år förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning enligt 8 kap. 1 § första stycket lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Återstoden förs, efter avstämning gentemot Riksgäldskontoret enligt 9 §, till Första–Fjärde AP-fonderna för förvaltning enligt lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).

Regeringen *ska* för varje år fastställa andelarna efter förslag från *Pensionsmyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2004:839.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 6 § samt 6 kap. 2–4 och 6 §§ lagen (1998:702) om garantipension ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.
6 §¹

Med tjänstepension enligt 4 § 2 och 4 avses dels pension som betalas ut på grund av sådan tjänstepensionsförsäkring som avses i 58 kap. 7 § inkomstskattelagen (1999:1229), dels pension som betalas ut på grund av tidigare tjänst på annat sätt än genom försäkring.

Tjänstepension *skall* i underlaget enligt 4 § ingå med det belopp som framgår av taxeringen året före det år garantipensionen avser. I underlaget *skall* även ingå tjänstepension enligt 5 § 5 och 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta för vilken skattskyldighet enligt den lagen föreligger kalenderåret två år före det år garantipensionen avser. Tillkommer därefter en sådan tjänstepension till efterlevande som avses i första och andra meningarna *skall* beräkningsunderlagets belopp för tjänstepension justeras med hänsyn till den tillkommande pensionen från och med månaden efter den då *Försäkringskassan* fick kännedom om den pensionen. Detsamma *skall* gälla när en sådan tjänstepension tillkommer i samband med att ålderspension enligt denna lag beviljas. Detta belopp *skall*, om inte tredje stycket *skall* tillämpas, ingå i beräkningsunderlaget till dess uppgifterna vid taxeringen avser tjänstepensionen för helt år.

Upphör eller minskar tjänstepensionen *skall* beräkningsunderlagets belopp för tjänstepension efter anmälan av den pensionsberättigade justeras från och med

Tjänstepension *ska* i underlaget enligt 4 § ingå med det belopp som framgår av taxeringen året före det år garantipensionen avser. I underlaget *ska* även ingå tjänstepension enligt 5 § 5 och 7 lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta för vilken skattskyldighet enligt den lagen föreligger kalenderåret två år före det år garantipensionen avser. Tillkommer därefter en sådan tjänstepension till efterlevande som avses i första och andra meningarna *ska* beräkningsunderlagets belopp för tjänstepension justeras med hänsyn till den tillkommande pensionen från och med månaden efter den då *Pensionsmyndigheten* fick kännedom om den pensionen. Detsamma *ska* gälla när en sådan tjänstepension tillkommer i samband med att ålderspension enligt denna lag beviljas. Detta belopp *ska*, om inte tredje stycket *ska* tillämpas, ingå i beräkningsunderlaget till dess uppgifterna vid taxeringen avser tjänstepensionen för helt år.

Upphör eller minskar tjänstepensionen *ska* beräkningsunderlagets belopp för tjänstepension efter anmälan av den pensionsberättigade justeras från och med

¹ Senaste lydelse 2004:840.

den månad då *Försäkringskassan* fick kännedom om ändringen.

Vad som sägs i andra och tredje styckena *skall* i tillämpliga delar även gälla för ålders-, efterlevande- och förtidspension enligt utländsk lagstiftning enligt 4 § 4.

den månad då *Pensionsmyndigheten* fick kännedom om ändringen.

Vad som sägs i andra och tredje styckena *ska* i tillämpliga delar även gälla för ålders-, efterlevande- och förtidspension enligt utländsk lagstiftning enligt 4 § 4.

6 kap.

2 §²

Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1937 eller tidigare *skall* ändras av *Försäkringskassan*, om det för- anleds av en ändring som gjorts beträffande den pension eller de belopp för samma tid som ingått i beräkningsunderlaget enligt 2 kap. 4 §.

Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1938 eller senare *skall* ändras av *Försäkringskassan*, om det för- anleds av en ändring som gjorts beträffande den ålderspension, efterlevandepension eller förtids- pension för samma tid som legat till grund för beräkning av garanti- pensionen.

Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1937 eller tidigare *ska* ändras av *Pensionsmyndigheten*, om det för- anleds av en ändring som gjorts beträffande den pension eller de belopp för samma tid som ingått i beräkningsunderlaget enligt 2 kap. 4 §.

Ett beslut om garantipension för en viss tid för den som är född år 1938 eller senare *ska* ändras av *Pensionsmyndigheten*, om det för- anleds av en ändring som gjorts beträffande den ålderspension, efterlevandepension eller förtids- pension för samma tid som legat till grund för beräkning av garan- tipensionen.

3 §³

För garantipension gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension:

- 15 kap. 3 § första stycket första meningen och andra stycket om underrättelse till en enskild,
- 15 kap. 10, 11, 13 och 14 §§ om anmälan och om uppgiftsskyldighet,
- 15 kap. 15 § om undantag från sekretess,
- 15 kap. 16 § första stycket andra meningen om förbud mot pantsättning och överlåtelse, och
- 15 kap. 17 § om preskription.

4 §⁴

Den som uppbär eller har rätt till pension enligt denna lag är skyldig

Den som uppbär eller har rätt till pension enligt denna lag är skyldig

² Senaste lydelse 2004:840.

³ Senaste lydelse 2004:840.

⁴ Senaste lydelse 2004:840.

att till *Försäkringskassan* lämna sådana uppgifter som anges i 5–7 §§.

att till *Pensionsmyndigheten* lämna sådana uppgifter som anges i 5–7 §§.

Prop. 2008/09:202

6 §⁵

Den som är född år 1937 eller tidigare och som uppbär tjänstepension *skall* på begäran lämna *Försäkringskassan* uppgift om pensionens storlek, utbetalarens namn och adress samt om pensionen är tidsbegränsad. När det gäller utländsk tjänstepension gäller detta endast om pensionen är skattepliktig i Sverige.

Den som är född år 1937 eller tidigare och som uppbär tjänstepension *ska* på begäran lämna *Pensionsmyndigheten* uppgift om pensionens storlek, utbetalarens namn och adress samt om pensionen är tidsbegränsad. När det gäller utländsk tjänstepension gäller detta endast om pensionen är skattepliktig i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

⁵ Senaste lydelse 2004:840.

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten samt 1–8 och 10 §§ och rubriken närmast före 2 § ska ha följande lydelse.

Lag med vissa bestämmelser om Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet

Nuvarande lydelse

I denna lag finns vissa bestämmelser om *Premiepensionsmyndighetens* tillämpning av försäkringsrörelse- och redovisningsregler. I lagen finns också bestämmelser om det närmare innehållet i Finansinspektionens tillsyn över myndigheten. De grundläggande bestämmelserna om *Premiepensionsmyndighetens* uppgifter finns i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Regler för försäkringsverksamheten

Följande bestämmelser i 7 kap. försäkringsrörelselagen (1982:713) *skall* gälla för *Premiepensionsmyndighetens försäkringsverksamhet*:

- 1 § om försäkringstekniska avsättningar,
- 2 § om beräkning av livförsäkringsavsättningar,
- 3–8 a §§ om försäkringstekniska riktlinjer och beräkningsunderlag,
- 9–11 och 13 §§ om placering av tillgångar som motsvarar försäkringstekniska avsättningar, och
- 17 b § om användning av optioner och liknande finansiella instrument.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket *skall* myndigheten anses som ett livförsäkringsbolag. Vad som sägs om dotterföretag i 7 kap.

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag finns vissa bestämmelser om *Pensionsmyndighetens* tillämpning av försäkringsrörelse- och redovisningsregler. I lagen finns också bestämmelser om det närmare innehållet i Finansinspektionens tillsyn över myndigheten. De grundläggande bestämmelserna om *Pensionsmyndighetens* uppgifter finns i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Regler för premiepensionsverksamheten

2 §¹

Följande bestämmelser i 7 kap. försäkringsrörelselagen (1982:713) *ska* gälla för *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet*:

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket *ska* myndigheten anses som ett livförsäkringsbolag. Vad som sägs om dotterföretag i 7 kap.

¹ Senaste lydelse 2000:1414.

10 a § försäkringsrörelselagen *skall* avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket samma lag, om myndigheten företräder staten som ägare.

10 a § försäkringsrörelselagen *ska* avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket samma lag, om myndigheten företräder staten som ägare.

3 §²

Premiepensionsmyndigheten får inte förvärva så många aktier i ett svenskt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, att röstetalet för dem tillsammans med myndighetens övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

Pensionsmyndigheten får inte förvärva så många aktier i ett svenskt aktiebolag, vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, att röstetalet för dem tillsammans med myndighetens övriga aktier i samma bolag överstiger fem procent av röstetalet för samtliga aktier i bolaget.

4 §

Överskott som uppstår i *Premiepensionsmyndighetens verksamhet* skall tillföras pensionsspararna i form av återbäring. Överskottsmedlen får tas i anspråk endast om det kan ske utan att det äventyrar myndighetens förmåga att betala ut de *pensioner* som pensionsspararna har rätt till. Överskottsmedlen *skall* tas i anspråk i en takt som främjar en jämn utveckling av *pensionerna* över tiden.

Fördelningen av återbäringen mellan pensionsspararna *skall* göras med hänsyn tagen till i vilken utsträckning de medel som förvaltas för varje pensionssparares räkning har bidragit till uppkomsten av överskottet.

Överskott som uppstår i *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet* ska tillföras pensionsspararna i form av återbäring. Överskottsmedlen får tas i anspråk endast om det kan ske utan att det äventyrar myndighetens förmåga att betala ut de *premiepensioner* som pensionsspararna har rätt till. Överskottsmedlen *ska* tas i anspråk i en takt som främjar en jämn utveckling av *premiepensionerna* över tiden.

Fördelningen av återbäringen mellan pensionsspararna *ska* göras med hänsyn tagen till i vilken utsträckning de medel som förvaltas för varje pensionssparares räkning har bidragit till uppkomsten av överskottet.

5 §³

Premiepensionsmyndigheten

I Pensionsmyndighetens årsre-

² Senaste lydelse 2007:547.

³ Senaste lydelse 2007:370.

skall för varje kalenderår upprätta en årsredovisning enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. För denna redovisning skall följande bestämmelser i den lagen tillämpas:

- 1 kap. 2 § om hänvisningar till årsredovisningslagen (1995:1554),
- 1 kap. 3 § om vissa definitioner,
- 2 kap. 1 § *andra stycket* om skyldighet att ta in en resultatanalys i årsredovisningen,
- 2 kap. 2 § om årsredovisningens delar m.m.,

- 3 kap. om balans- och resultaträkning,
- 4 kap. om värderingsregler,

- 5 kap. om tilläggsupplysningar,

- 6 kap. om förvaltningsberättelse och resultatanalys, och
- 10 kap. 1 § om överklagande av Finansinspektionens beslut.

Om myndigheten företräder staten som ägare för ett eller flera företag, i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket försäkringsrörelselagen (1982:713), skall myndigheten även upprätta en koncernredovisning med tillämpning av bestämmelserna om sådan redovisning i 7 kap. 2–4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första och andra styckena skall myndigheten

dovisning ska en särskild redovisning för premiepensionsverksamheten ingå. För denna redovisning ska följande bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas:

- 2 kap. 1 § om skyldighet att ta in en resultatanalys i årsredovisningen,
- 2 kap. 2 § om årsredovisningens innehåll m.m. när det gäller hänvisningarna till bestämmelserna i 2 kap. 1–6 §§ årsredovisningslagen,

- 3 kap. om balans- och resultaträkning,

- 4 kap. 1 § om värderingsregler när det gäller hänvisningarna till bestämmelserna i 4 kap. 14 a–15 §§ årsredovisningslagen,

- 4 kap. 2 § 11–13 om hur värderingsreglerna ska tillämpas på ett försäkringsföretags tillgångar,

- 4 kap. 4–9 §§ om värderingsregler,

- 5 kap. 1 § om tilläggsupplysningar med undantag av hänvisningarna till 5 kap. 1–4 §§, 5 § och 16–25 §§ årsredovisningslagen,

- 5 kap. 2–6 §§ om tilläggsupplysningar,

Om myndigheten företräder staten som ägare för ett eller flera företag, i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 9 § första, andra eller tredje stycket försäkringsrörelselagen

(1982:713), ska myndigheten även upprätta en koncernredovisning med tillämpning av bestämmelserna om sådan redovisning i 7 kap. 2–4 §§ lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första och andra styckena ska myndigheten

anses som ett livförsäkringsföretag. Det som sägs om intresseföretag *skall* avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 5 § årsredovisningslagen, om myndigheten företräder staten som ägare. Det som sägs om företagets verkställande direktör *skall* avse myndighetens chef.

anses som ett livförsäkringsföretag. Det som sägs om intresseföretag *ska* avse företag i vilka staten har ett sådant inflytande som anges i 1 kap. 5 § årsredovisningslagen, om myndigheten företräder staten som ägare. Det som sägs om företagets verkställande direktör *ska* avse myndighetens chef.

6 §

Årsredovisningen skall ges in till Finansinspektionen så snart det kan ske och senast inom sex månader från kalenderårets utgång.

Den särskilda redovisningen för premiepensionsverksamheten ska ges in till Finansinspektionen så snart det kan ske och senast inom sex månader från kalenderårets utgång.

7 §⁴

Premiepensionsmyndigheten skall se till att pensionsspararna får tillgång till den information de behöver för att ta till vara sin rätt i premiepensionssystemet.

Pensionsmyndigheten ska se till att pensionsspararna får tillgång till den information de behöver för att ta till vara sin rätt i premiepensionssystemet.

Informationen enligt första stycket skall samordnas med Försäkringskassans information till de enskilda enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

8 §

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (1982:713) om aktuarie i försäkringsbolag som meddelar livförsäkring, och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, *skall* gälla för *Premiepensionsmyndigheten*.

Bestämmelserna i 8 kap. 18 § försäkringsrörelselagen (1982:713) om aktuarie i försäkringsbolag som meddelar livförsäkring, och föreskrifter som har meddelats med stöd av dessa bestämmelser, *ska* gälla för *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet*.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket *skall* vad som sägs om verkställande direktören avse myndighetens chef.

Vid tillämpningen av de bestämmelser och föreskrifter som anges i första stycket *ska* vad som sägs om verkställande direktören avse myndighetens chef.

⁴ Senaste lydelse 2004:842. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

10 §⁵

Följande bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713) *skall* gälla för Finansinspektionens tillsyn över *Premiepensionsmyndigheten* enligt 15 kap. 2 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension:

- 19 kap. 3 § om skyldighet för styrelsen och vissa befattningshavare att lämna upplysningar till inspektionen,
- 19 kap. 8 § om rätt för inspektionen att sammankalla ett försäkringsbolags styrelse,
- 19 kap. 9 § om skyldighet för styrelsen och verkställande direktören att hålla försäkringsbolagets räkenskapsmaterial m.m. tillgängligt för granskning,
- 19 kap. 10 § om skyldighet för vissa andra personer att lämna upplysningar m.m. till inspektionen,
- 19 kap. 11 § första, andra och sjätte styckena om rätt för inspektionen att meddela erinringar och förelägganden att vidta rättelser,
- 19 kap. 13 § om överklagande av inspektionens beslut, och
- 19 kap. 15 § om avgifter för att bekosta inspektionens verksamhet.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket *skall* myndigheten anses som ett försäkringsbolag. Vad som sägs om försäkringsbolagets verkställande direktör *skall* avse myndighetens chef.

Följande bestämmelser i försäkringsrörelselagen (1982:713) *ska* gälla för Finansinspektionens tillsyn över *Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet* enligt 15 kap. 2 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension:

- 19 kap. 3 § om skyldighet för styrelsen och vissa befattningshavare att lämna upplysningar till inspektionen,
- 19 kap. 8 § om rätt för inspektionen att sammankalla ett försäkringsbolags styrelse,
- 19 kap. 9 § om skyldighet för styrelsen och verkställande direktören att hålla försäkringsbolagets räkenskapsmaterial m.m. tillgängligt för granskning,
- 19 kap. 10 § om skyldighet för vissa andra personer att lämna upplysningar m.m. till inspektionen,
- 19 kap. 11 § första, andra och sjätte styckena om rätt för inspektionen att meddela erinringar och förelägganden att vidta rättelser,
- 19 kap. 13 § om överklagande av inspektionens beslut, och
- 19 kap. 15 § om avgifter för att bekosta inspektionens verksamhet.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket *ska* myndigheten anses som ett försäkringsbolag. Vad som sägs om försäkringsbolagets verkställande direktör *ska* avse myndighetens chef.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

⁵ Senaste lydelse 2003:512.

2.15 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet

dels att 2, 6 och 8 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Fonderna *skall* förvaltas av Kammarkollegiet enligt de föreskrifter som regeringen utfärdar om inte annat följer av denna lag.

Om det för någon fond finns särskilda föreskrifter som avviker från vad som anges i denna lag eller vad som av regeringen föreskrivits om Kammarkollegiets fondförvaltning gäller dock dessa föreskrifter.

Kammarkollegiets förvaltning *skall* i övrigt ske på det sätt och i de former som Kammarkollegiet och Försäkringskassan kommer överens om.

Fonderna *ska* förvaltas av Kammarkollegiet enligt de föreskrifter som regeringen utfärdar om inte annat följer av denna lag.

Kammarkollegiets förvaltning *ska* i övrigt ske på det sätt och i de former som Kammarkollegiet och Försäkringskassan *respektive Pensionsmyndigheten* kommer överens om.

6 §²

Försäkringskassan *skall* svara för att *fondernas medel* och dessas avkastning används i enlighet med de ändamål som fonderna är avsedda för *och även svara för utbetalning av medel ur fonderna*.

Försäkringskassan *ska* svara för att *medel ur följande fonder* och dessas avkastning används i enlighet med de ändamål som fonderna är avsedda för

- *Stiftelsen Nils Jönssons donationsfond*
- *Fonden för frivillig yrkesskadeförsäkring*
- *Fiskarförsäkringsfonden*
- *Affärsverksfonden*
- *Trafiklivräntefonden*
- *Theofil Anderssons 50-årsfond.*

6 a §

Pensionsmyndigheten ska svara för att medel ur följande fonder och dessas avkastning används i

¹ Senaste lydelse 2004:844.

² Senaste lydelse 2004:844.

enlighet med de ändamål som fonderna är avsedda för

- Den frivilliga pensionsförsäkringens fonder*
- Sjömanspensioneringsfonden.*

8 §³

För varje räkenskapsår *skall* Kammarkollegiet i samråd med Försäkringskassan upprätta en årsredovisning över kapitalförvaltningen för de fonder som *omfattas* av denna lag. *Den skall* innefatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Riksrevisionen *skall* granska *årsredovisningen* för förvaltningen av de fonder som omfattas av denna lag.

För varje räkenskapsår *ska* Kammarkollegiet i samråd med Försäkringskassan *respektive Pensionsmyndigheten* upprätta en årsredovisning över kapitalförvaltningen för de fonder som *Kammarkollegiet förvaltar åt respektive myndighet enligt* denna lag. *Årsredovisningarna ska* innefatta förvaltningsberättelse, resultaträkning och balansräkning. Riksrevisionen *ska* granska *årsredovisningarna* för förvaltningen av de fonder som omfattas av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

³ Senaste lydelse 2004:844.

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 §, 4 kap. 4 § och 5 kap. 7 § socialförsäkringslagen (1999:799) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
3 §¹

Frågor om förmåner inom socialförsäkringen handhas av Försäkringskassan och *Premiepensionsmyndigheten*.

Frågor om förmåner inom socialförsäkringen handhas av Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten*.

4 kap.
4 §²

Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om bosättning i 2 kap. eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 1–3 §§, får förmånen efter ansökan hos Försäkringskassan fortsätta att utges om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

Har rätten till en bosättningsbaserad förmån upphört med tillämpning av bestämmelserna om bosättning i 2 kap. eller bestämmelserna om utlandsvistelse i 1–3 §§, får förmånen efter ansökan hos Försäkringskassan *eller, om det gäller ersättning som handhas av Pensionsmyndigheten, hos Pensionsmyndigheten* fortsätta att utges om det med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt att dra in förmånen.

5 kap.
7 §³

Vid tillämpningen av denna lag *skall* följande bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring tillämpas:

- 20 kap. 2 a § om provisoriskt beslut,
- 20 kap. 4 § om återbetalning,
- 20 kap. 4 b–4 d §§ om ränta,
- 20 kap. 8 § om uppgiftsskyldighet för den enskilde,
- 20 kap. 9 § om uppgiftsskyldighet för myndigheter och arbetsgivare m.fl.,
- 20 kap. 10 § om omprövning av *Försäkringskassans* beslut,

Vid tillämpningen av denna lag *ska* följande bestämmelser i lagen (1962:381) om allmän försäkring tillämpas:

- 20 kap. 10 § om omprövning av beslut,

¹ Senaste lydelse 2004:276.

² Senaste lydelse 2004:780.

³ Senaste lydelse 2007:209.

20 kap. 10 a § om ändring av 20 kap. 10 a § om ändring av Prop. 2008/09:202
Försäkringskassans beslut, och beslut, och
20 kap. 11–13 §§ om överklagande av beslut m.m.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 1 och 2 §§, 4 kap. 1 § samt 5 kap. 1, 2, 5 och 7 §§ lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse,.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

Försäkringskassan *skall* omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av *de medel som avses i 1 kap. 2 § första stycket.*

Försäkringskassan *ska* omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av de medel som *enligt 6 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska föras till dessa fonder. Pensionsmyndigheten ska omgående till var och en av Första–Fjärde AP-fonderna överföra en fjärdedel av de medel som enligt 8 § lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift och 6 § lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift ska föras till dessa fonder.*

2 §²

Försäkringskassan skall, i den mån andra medel inte står till förfogande, från Första–Fjärde AP-fonderna rekvirera de medel som behövs för att finansiera försäkringen för inkomstpension och tilläggspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Pensionsmyndigheten ska, i den mån andra medel inte står till förfogande, från Första–Fjärde AP-fonderna rekvirera de medel som behövs för att finansiera försäkringen för inkomstpension och tilläggspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Försäkringskassan skall också från fonderna rekvirera de medel som behövs för att föra över värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Pensionsmyndigheten ska också från fonderna rekvirera de medel som behövs för att föra över värdet av pensionsrätt för inkomstpension och värdet av rätt till tilläggspension enligt lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna.

Vid tillämpningen av första och

Vid tillämpningen av första och

¹ Senaste lydelse 2004:847.

² Senaste lydelse 2004:847.

andra styckena *skall* var och en av fonderna tillskjuta en fjärdedel av medlen.

andra styckena *ska* var och en av fonderna tillskjuta en fjärdedel av medlen.

4 kap.

1 §³

Första–Fjärde AP-fonderna *skall* förvalta fondmedlen på sådant sätt att de blir till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension.

Den totala risknivån i fondernas placeringar *skall* vara låg. Fondmedlen *skall*, vid vald risknivå, placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås.

Fonderna *skall* i sin placeringsverksamhet ha nödvändig beredskap för att kunna överföra medel till *Försäkringskassan* enligt 2 kap. 2 §.

Första–Fjärde AP-fonderna *ska* förvalta fondmedlen på sådant sätt att de blir till största möjliga nytta för försäkringen för inkomstgrundad ålderspension.

Den totala risknivån i fondernas placeringar *ska* vara låg. Fondmedlen *ska*, vid vald risknivå, placeras så att långsiktigt hög avkastning uppnås.

Fonderna *ska* i sin placeringsverksamhet ha nödvändig beredskap för att kunna överföra medel till *Pensionsmyndigheten* enligt 2 kap. 2 §.

5 kap.

1 §

Sjunde AP-fonden förvaltar Premiesparfonden och Premievals-fonden för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Förvaltningen *skall* ske uteslutande i pensionsspararnas intresse.

Sjunde AP-fonden får ur vardera av Premiesparfonden och Premievals-fonden ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser både Premiesparfonden och Premievals-fonden, *skall* de fördelas mellan fonderna på ett skäligt sätt.

Sjunde AP-fonden *skall* ta emot medel till och betala ut medel från Premiesparfonden och Premievals-fonden enligt de anvisningar som *Premiepensionsmyndigheten* lämnar.

Sjunde AP-fonden förvaltar Premiesparfonden och Premievals-fonden för de ändamål som framgår av bestämmelserna om premiepension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Förvaltningen *ska* ske uteslutande i pensionsspararnas intresse.

Sjunde AP-fonden får ur vardera av Premiesparfonden och Premievals-fonden ta ut medel för de förvaltningskostnader som uppkommit för respektive fond. Om kostnaderna avser både Premiesparfonden och Premievals-fonden, *ska* de fördelas mellan fonderna på ett skäligt sätt.

Sjunde AP-fonden *ska* ta emot medel till och betala ut medel från Premiesparfonden och Premievals-fonden enligt de anvisningar som *Pensionsmyndigheten* lämnar.

³ Senaste lydelse 2004:847.

2 §⁴

Sjunde AP-fonden *skall* ingå samarbetsavtal enligt 8 kap. 3 § första stycket 2 lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med *Premiepensionsmyndigheten* samt göra de åtaganden som anges i samma stycke 3–6.

Fondbestämmelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden får inte medge att medel delas ut till någon annan än *Premiepensionsmyndigheten*. Sjunde AP-fonden får inte heller genom Premiesparfonden eller Premievals-fonden utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt 6 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder.

Sjunde AP-fonden *ska* ingå samarbetsavtal enligt 8 kap. 3 § första stycket 2 lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension med *Pensionsmyndigheten* samt göra de åtaganden som anges i samma stycke 3–6.

Fondbestämmelserna för Premiesparfonden och Premievals-fonden får inte medge att medel delas ut till någon annan än *Pensionsmyndigheten*. Sjunde AP-fonden får inte heller genom Premiesparfonden eller Premievals-fonden utöva sådan fondverksamhet som avser förvaltning av specialfonder enligt 6 kap. lagen (2004:46) om investeringsfonder.

5 §

Premiesparfonden och Premievals-fonden *skall* vara indelade i fondandelar. Alla fondandelar i en fond *skall* vara lika stora.

Värdet av en fondandel i Premiesparfonden eller Premievals-fonden är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondernas tillgångar *skall* värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Sjunde AP-fonden *skall* dagligen beräkna fondandelsvärdet och underrätta *Premiepensionsmyndigheten* om värdet.

När medel tillförs Premiesparfonden eller Premievals-fonden, *skall* Sjunde AP-fonden utfärda fondandelar till *Premiepensionsmyndigheten*. När medel betalas ur en av fonderna, *skall* det ske genom inlösen av fondandelar.

Premiesparfonden och Premievals-fonden *ska* vara indelade i fondandelar. Alla fondandelar i en fond *ska* vara lika stora.

Värdet av en fondandel i Premiesparfonden eller Premievals-fonden är fondens värde delat med antalet fondandelar. Fondernas tillgångar *ska* värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Sjunde AP-fonden *ska* dagligen beräkna fondandelsvärdet och underrätta *Pensionsmyndigheten* om värdet.

När medel tillförs Premiesparfonden eller Premievals-fonden, *ska* Sjunde AP-fonden utfärda fondandelar till *Pensionsmyndigheten*. När medel betalas ur en av fonderna, *ska* det ske genom inlösen av fondandelar.

7 §⁵

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om investeringsfonder ska gälla för förvaltningen av Premiesparfonden och Premievals-fonden:

⁴ Senaste lydelse 2004:68.

⁵ Senaste lydelse 2008:280.

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en investeringsfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–23 §§ om information om en investeringsfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska Premiesparfonden och Premievalsfonden anses som värdepappersfonder och *Premiepensionsmyndigheten* som fondandelsägare. Det som sägs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska Premiesparfonden och Premievalsfonden anses som värdepappersfonder och *Pensionsmyndigheten* som fondandelsägare. Det som sägs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en investeringsfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1, 4 och 14 a §§ samt 8 kap. 1 och 5–8 §§ lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

1 §¹

Efterlevandepension och efterlevandestöd till barn betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *skall* göras skriftligen hos *Försäkringskassan*.

Änkepension får dock beviljas utan ansökan till en kvinna som fyllt 65 år och som uppbär ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension.

Efterlevandepension och efterlevandestöd till barn betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *ska* göras skriftligen hos *Pensionsmyndigheten*.

4 §²

Uttag av efterlevandepension enligt denna lag får avbrytas genom skriftlig anmälan till *Försäkringskassan*. Sådan anmälan skall ha kommit in till *Försäkringskassan* senast månaden före den månad som ändringen avser.

Uttag av efterlevandepension enligt denna lag får avbrytas genom skriftlig anmälan till *Pensionsmyndigheten*. Sådan anmälan ska ha kommit in till *Pensionsmyndigheten* senast månaden före den månad som ändringen avser.

14 a §³

För varje dag som en pensionsberättigad, som uppbär pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. men inte ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) *skall* han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid

För varje dag som en pensionsberättigad, som uppbär pensionsförmåner enligt 4 eller 6 kap. men inte ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd, på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453) *ska* han eller hon betala för sitt uppehälle för den tid

¹ Senaste lydelse 2004:848.

² Senaste lydelse 2004:848.

³ Senaste lydelse 2004:848.

under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *skall* ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från pensionsförmånerna enligt 4 eller 6 kap. när de betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med förmånerna uppbär aktivitetsersättning eller sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, *skall* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kr* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *skall* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronantal.

under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *ska* ske genom att *Pensionsmyndigheten*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från pensionsförmånerna enligt 4 eller 6 kap. när de betalas ut. Om den pensionsberättigade samtidigt med förmånerna uppbär aktivitetsersättning eller sjukersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring, *ska* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kronor* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *ska* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronantal.

8 kap.

1 §⁴

Ett beslut i ett ärende enligt denna lag *skall* fattas av *Försäkringskassan*.

Ett beslut i ett ärende enligt denna lag *ska* fattas av *Pensionsmyndigheten*.

5 §⁵

Försäkringskassan *skall* besluta om återbetalning av efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, om den efterlevande eller den avlidne genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen eller efterlevandestödet har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om efterlevandepension eller efterlevandestöd i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit förmånen har insett eller

Pensionsmyndigheten *ska* besluta om återbetalning av efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, om den efterlevande eller den avlidne genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att pensionen eller efterlevandestödet har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om efterlevandepension eller efterlevandestöd i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit förmånen har insett eller

⁴ Senaste lydelse 2004:848.

⁵ Senaste lydelse 2007:210.

skäligen borde ha insett detta.

Har efterlevandepension betalats ut enligt denna lag och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, *skall Försäkringskassan* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket efterlevandepension eller efterlevandestöd till barn enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka sådan pension eller sådant efterlevandestöd endast om beslut om återbetalning meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl, får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge kravet på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första eller andra stycket har träffat avtal med *Försäkringskassan* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, *skall* ränta tas ut på beloppet. Räntan *skall* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *skall* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första eller andra stycket inte betalas i rätt tid, *skall* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl, får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

skäligen borde ha insett detta.

Har efterlevandepension betalats ut enligt denna lag och minskas därefter pensionsrätt eller pensionspoäng enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension på grund av bristande eller underlåten avgiftsbetalning, *ska Pensionsmyndigheten* besluta om återbetalning av för mycket utbetald pension.

Den som uppburit för mycket efterlevandepension eller efterlevandestöd till barn enligt denna lag är skyldig att betala tillbaka sådan pension eller sådant efterlevandestöd endast om beslut om återbetalning meddelats enligt första eller andra stycket. Om det finns särskilda skäl, får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge kravet på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första eller andra stycket har träffat avtal med *Pensionsmyndigheten* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, *ska* ränta tas ut på beloppet. Räntan *ska* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *ska* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första eller andra stycket inte betalas i rätt tid, *ska* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl, får *Pensionsmyndigheten* helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt fjärde och femte styckena.

6 §⁶

Har *Försäkringskassan* enligt 5 § beslutat om återbetalning av inkomstgrundad efterlevandepension eller änkepension och beviljas till följd av beslutet om sänkt sådan pension garantipension enligt 4 kap. 6 § eller 6 kap. 14 § eller efterlevandestöd till barn enligt 3 kap. 1 § retroaktivt för samma tid, *skall* avdrag för den återkrävda pensionen göras på den retroaktivt beviljade förmånen i den mån betalning inte skett.

Om *Försäkringskassan* enligt 5 § beslutat om återbetalning av garantipension till omställningspension eller till änkepension eller efterlevandestöd till barn *skall* avdrag för den återkrävda garantipensionen eller det återkrävda efterlevandestödet göras på retroaktivt beviljad inkomstgrundad efterlevandepension eller änkepension som avser samma tid som garantipensionen eller efterlevandestödet, i den mån betalning inte skett.

Har *Pensionsmyndigheten* enligt 5 § beslutat om återbetalning av inkomstgrundad efterlevandepension eller änkepension och beviljas till följd av beslutet om sänkt sådan pension garantipension enligt 4 kap. 6 § eller 6 kap. 14 § eller efterlevandestöd till barn enligt 3 kap. 1 § retroaktivt för samma tid, *ska* avdrag för den återkrävda pensionen göras på den retroaktivt beviljade förmånen i den mån betalning inte skett.

Om *Pensionsmyndigheten* enligt 5 § beslutat om återbetalning av garantipension till omställningspension eller till änkepension eller efterlevandestöd till barn *ska* avdrag för den återkrävda garantipensionen eller det återkrävda efterlevandestödet göras på retroaktivt beviljad inkomstgrundad efterlevandepension eller änkepension som avser samma tid som garantipensionen eller efterlevandestödet, i den mån betalning inte skett.

7 §⁷

Avdrag på pension och efterlevandestöd till barn enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den efterlevande enligt beslut av *Försäkringskassan* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

Avdrag på pension och efterlevandestöd till barn enligt denna lag får göras med skäligt belopp om den efterlevande enligt beslut av *Pensionsmyndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

8 §⁸

Om en ersättning enligt denna lag eller en annan författning har betalats ut efter beslut av *Försäkringskassan* och beviljas senare pension eller efterlevandestöd retroaktivt enligt denna lag för

Om en ersättning enligt denna lag eller en annan författning har betalats ut efter beslut av *Pensionsmyndigheten* eller *Försäkringskassan* och beviljas senare pension eller efterlevandestöd

⁶ Senaste lydelse 2004:848.

⁷ Senaste lydelse 2004:848.

⁸ Senaste lydelse 2004:848.

samma tid som för den tidigare utbetalade ersättningen, *skall* avdrag göras på den retroaktiva ersättningen. Detta avdrag *skall* motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

retroaktivt enligt denna lag för samma tid som för den tidigare utbetalade ersättningen, *ska* avdrag göras på den retroaktiva ersättningen. Detta avdrag *ska* motsvara det belopp som överstiger vad som skulle ha betalats ut för perioden om beslut om båda ersättningarna hade fattats samtidigt.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2. Under åren 2010 och 2011 ska äldre bestämmelser i 8 kap. 5 § fjärde–sjätte styckena och 7 § fortfarande tillämpas på det sätt som anges i 2 § lagen (2009:000) med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten. Det som sägs om beslut av Försäkringskassan i 8 kap. 7 § ska därvid också gälla beslut av Pensionsmyndigheten.

3. I andra fall än vad som följer av punkten 2 är Försäkringskassan under åren 2010 och 2011 behörig att besluta om avdrag enligt 8 kap. 7 § i dess äldre lydelse.

2.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 14 § lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Regeringen meddelar närmare föreskrifter om de regleringar som avses i 7 § andra och tredje styckena.

Regeringen fastställer för varje år de beräknade andelarna av in-
flutna ålderspensionsavgifter som
avses i 6 § efter förslag från *För-
säkringskassan*.

Regeringen fastställer för varje
år de beräknade andelarna av in-
flutna ålderspensionsavgifter som
avses i 6 § efter förslag från *Pen-
sionsmyndigheten*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010 och tillämpas första gången vid fastställande av andelar för fördelning av ålderspensionsavgifter avseende år 2011.

¹ Senaste lydelse 2004:850.

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

11 §¹

Socialnämnden har rätt att ta del av uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild hos Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna. Om det finns skäl för det ska dessa myndigheter och arbetslöshetskassorna på eget initiativ lämna sådana uppgifter till socialnämnden.

Socialnämnden har rätt att ta del av uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild hos Centrala studiestödsnämnden, Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och arbetslöshetskassorna. Om det finns skäl för det ska dessa myndigheter och arbetslöshetskassorna på eget initiativ lämna sådana uppgifter till socialnämnden.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas ut enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2008:971.

2.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

dels att 7, 22, 26, 27 och 29–32 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 1 a, 21 a, 21 b och 34 §§, samt närmast före 21 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 a §

Ärenden enligt denna lag handläggs av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten enligt den fördelning mellan myndigheterna som följer av 21 a och 21 b §§.

7 §¹

Bostadstillägg utges endast för den bostad där den bidragsberättigade har sitt huvudsakliga boende (permanentbostaden). För bostad i särskild boendeform lämnas bostadstillägg endast för boende i lägenhet eller för boende i en- och tvåbäddsrums.

En bidragsberättigad som vistas eller bor i en särskild boendeform eller i ett liknande boende är berättigad till bostadstillägg för sin ursprungliga permanentbostad under högst sex månader från det att *Försäkringskassan* har bedömt vistelsen eller boendet i den särskilda boendeformen som stadigvarande.

I fråga om den som är intagen i anstalt och avtjänar fängelsestraff som överstiger två år utges bostadstillägg under längst två månader efter det att vistelsen i anstalt inleddes eller verkställigheten av fängelsestraffet på annat sätt påbörjades. Bostadstillägg får dock utges för tiden från och med den tredje månaden före den månad då frigivning *skall* ske eller från och med den månad då den intagne påbörjar en vistelse utan-

En bidragsberättigad som vistas eller bor i en särskild boendeform eller i ett liknande boende är berättigad till bostadstillägg för sin ursprungliga permanentbostad under högst sex månader från det att *den handläggande myndigheten* har bedömt vistelsen eller boendet i den särskilda boendeformen som stadigvarande.

I fråga om den som är intagen i anstalt och avtjänar fängelsestraff som överstiger två år utges bostadstillägg under längst två månader efter det att vistelsen i anstalt inleddes eller verkställigheten av fängelsestraffet på annat sätt påbörjades. Bostadstillägg får dock utges för tiden från och med den tredje månaden före den månad då frigivning *ska* ske eller från och med den månad då den intagne påbörjar en vistelse utan-

¹ Senaste lydelse 2006:1491.

för anstalt enligt 58 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt.

för anstalt enligt 58 § lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt.

Prop. 2008/09:202

Handläggande myndighet

21 a §

Försäkringskassan handlägger ärenden som avser bostadstillägg till bidragsberättigad som uppbär sådan ersättning som anges i 2 § första stycket 2 eller sådan utländsk invaliditetsförmån som avses i 2 § första stycket 7 samt i de fall som avses i 2 § tredje och fjärde styckena.

21 b §

Pensionsmyndigheten handlägger ärenden som avser bostadstillägg till bidragsberättigad som uppbär eller har rätt till någon annan av de förmåner som anges i 2 § än sådana som enligt 21 a § ska handläggas av Försäkringskassan.

Pensionsmyndigheten handlägger ärenden som avser bostadstillägg till makar om någon av makarna uppbär sådan förmån som enligt första stycket ska handläggas av Pensionsmyndigheten.

Om ett ärende om bostadstillägg vid tillämpning av 21 a § och första stycket denna paragraf ska handläggas av såväl Försäkringskassan som Pensionsmyndigheten ska Pensionsmyndigheten handlägga ärendet.

22 §²

Bostadstillägg betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *skall* göras skriftligen hos *Försäkringskassan*.

Ansökan *skall* innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma

Bostadstillägg betalas ut efter ansökan. Sådan ansökan *ska* göras skriftligen hos *den myndighet som enligt 21 a eller 21 b § ska handlägga ärendet*.

Ansökan *ska* innehålla de uppgifter som behövs för att bedöma

² Senaste lydelse 2004:852.

sökandens rätt till bostadstillägg.

Uppgifter om faktiska förhållanden *skall* lämnas på heder och samvete av sökanden och, om han eller hon är gift, av hans eller hennes make.

sökandens rätt till bostadstillägg.

Uppgifter om faktiska förhållanden *ska* lämnas på heder och samvete av sökanden och, om han eller hon är gift, av hans eller hennes make.

26 §³

Den som uppbär bostadstillägg enligt denna lag är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till *Försäkringskassan*

1. om de inkomster som avses i 12 § första stycket 1 och 2 samt 15 § väsentligt har ökat för bidragstagaren eller dennes make,
2. om han eller hon byter bostad eller om boendeförhållandena ändras, eller
3. om han eller hon gifter sig eller äktenskapet upplöses.

Den som uppbär bostadstillägg enligt denna lag är skyldig att utan oskäligt dröjsmål anmäla till *den handläggande myndigheten*

27 §⁴

Bostadstillägg *skall* omprövas när något förhållande som bestämmer tilläggets storlek har ändrats.

Bostadstillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den del av årsinkomsten ändras som utgörs av en förmån som betalas ut av Försäkringskassan, pension enligt utländsk lagstiftning, avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal. Detsamma *skall* gälla när ändring sker av

- sådant belopp som avses i 19 §,
- preliminärt bostadsbidrag enligt lagen (1993:737) om bostadsbidrag, eller
- taxeringsvärde för annan fastighet än sådan som avses i 16 § andra stycket.

Bostadstillägg *ska* omprövas när något förhållande som bestämmer tilläggets storlek har ändrats.

Bostadstillägget får räknas om utan föregående underrättelse om den del av årsinkomsten ändras som utgörs av en förmån som betalas ut av *Pensionsmyndigheten* eller Försäkringskassan, pension enligt utländsk lagstiftning, avtalspension eller motsvarande ersättning som följer av kollektivavtal. Detsamma *ska* gälla när ändring sker av

29 §⁵

Banker och andra penninginrättningar *skall* på begäran lämna domstol eller Försäkringskassan sådana uppgifter om en namngiven person som gäller förhållanden av betydelse för tillämpningen av

Banker och andra penninginrättningar *ska* på begäran lämna domstol, *Pensionsmyndigheten* eller Försäkringskassan sådana uppgifter om en namngiven person som gäller förhållanden av betydelse

³ Senaste lydelse 2004:852.

⁴ Senaste lydelse 2007:113.

⁵ Senaste lydelse 2004:852.

30 §⁶

Försäkringskassan skall besluta om återbetalning av bostadstillägg, om den som uppburit bostadstillägget genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att bostadstillägget har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om bostadstillägg i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit bostadstillägget har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med *Försäkringskassan* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, *skall* ränta tas ut på beloppet. Räntan *skall* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *skall* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *skall* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl får *Försäkringskassan* helt eller delvis efterge kravet på ränta enligt tredje

Den handläggande myndigheten ska besluta om återbetalning av bostadstillägg, om den som uppburit bostadstillägget genom att lämna oriktiga uppgifter eller genom att underlåta att fullgöra en uppgifts- eller anmälningsskyldighet har orsakat att bostadstillägget har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp. Detsamma gäller om bostadstillägg i annat fall har lämnats felaktigt eller med ett för högt belopp och den som uppburit bostadstillägget har insett eller skäligen borde ha insett detta.

Om det finns särskilda skäl får *den handläggande myndigheten* helt eller delvis efterge krav på återbetalning.

Om en person som har befunnits återbetalningsskyldig enligt första stycket har träffat avtal med *den handläggande myndigheten* om en avbetalningsplan eller har medgetts anstånd med betalningen av det återkrävda beloppet, *ska* ränta tas ut på beloppet. Räntan *ska* tas ut efter en räntesats som vid varje tidpunkt överstiger statens utlåningsränta med två procentenheter. Räntan *ska* beräknas från den dag då avtalet om avbetalningsplanen träffades eller anstånd medgavs, dock inte för tid innan återkravet förfallit till betalning.

Om ett belopp som har återkrävts enligt första stycket inte betalas i rätt tid, *ska* dröjsmålsränta tas ut på beloppet. För uttag av dröjsmålsränta gäller i tillämpliga delar räntelagen (1975:635).

Om det finns särskilda skäl får *den handläggande myndigheten* helt eller delvis efterge kravet på

⁶ Senaste lydelse 2007:211.

31 §⁷

Avdrag på bostadstillägg får göras med skäligt belopp om den bidragsberättigade enligt beslut av *Försäkringskassan* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

Avdrag på bostadstillägg får göras med skäligt belopp om den bidragsberättigade enligt beslut av *den handläggande myndigheten* är återbetalningsskyldig för en ersättning som har utgetts på grund av denna lag eller en annan författning.

32 §⁸

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning och ändring av *Försäkringskassans beslut* samt överklagande av *Försäkringskassans beslut och domstols beslut* skall tillämpas i ärenden om bostadstillägg enligt denna lag.

Bestämmelserna i 20 kap. 10–13 §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring om omprövning, ändring samt överklagande av beslut ska tillämpas i ärenden om bostadstillägg enligt denna lag.

34 §

Om en ansökan, anmälan, begäran om omprövning eller annan handling i ärende som enligt denna lag ska lämnas till Pensionsmyndigheten, i stället har kommit in till Försäkringskassan, ska den anses inkommen till Pensionsmyndigheten samma dag. Detsamma gäller om sådan handling i ärende enligt denna lag ska lämnas till Försäkringskassan i stället har kommit in till Pensionsmyndigheten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
 2. Under åren 2010 och 2011 ska äldre bestämmelser i 30 § tredje–femte styckena samt 31 § fortfarande tillämpas på det sätt som anges i 2 § lagen (2009:000) med anledning av inrättande av Pensions-

⁷ Senaste lydelse 2004:852.

⁸ Senaste lydelse 2004:852.

myndigheten. Det som sägs om beslut av Försäkringskassan i 31 § ska Prop. 2008/09:202 därvid också gälla beslut av Pensionsmyndigheten.

3. I andra fall än vad som följer av punkten 2 är Försäkringskassan under åren 2010 och 2011 behörig att besluta om avdrag enligt 31 § i dess äldre lydelse.

Härigenom föreskrivs att 10 a § lagen (2001:853) om äldreförsörjningsstöd ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 a §¹

En stödberättigad *skall* betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

- häktad
- intagen i anstalt eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *skall* ske genom att *Försäkringskassan*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från äldreförsörjningsstödet när det betalas ut. Om den stödberättigade samtidigt med stödet uppbär ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garanti-pension eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskade-försäkring, *skall* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kr* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *skall* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronotal.

Avdrag *skall* inte göras för tid under vilken den stödberättigade vistas utanför anstalt enligt 58 §

En stödberättigad *ska* betala för sitt uppehälle för varje dag som han eller hon är

- häktad
- intagen i anstalt eller
- på grund av skyddstillsyn med särskild behandlingsplan vistas i ett sådant familjehem eller hem för vård eller boende som avses i socialtjänstlagen (2001:453). Vid vistelse i ett familjehem eller ett hem för vård eller boende gäller detta endast för den tid under vilken staten bekostar vistelsen. Betalning *ska* ske genom att *Pensionsmyndigheten*, efter skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483), gör avdrag från äldreförsörjningsstödet när det betalas ut. Om den stödberättigade samtidigt med stödet uppbär ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension eller lagen (1998:702) om garanti-pension eller livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskade-försäkring, *ska* endast ett avdrag göras från de sammantagna förmånerna.

Avdraget uppgår till 80 *kronor* för dag. Det får dock utgöra högst en tredjedel av förmånernas månadsbelopp efter skatteavdrag delat med 30. Därvid *ska* det belopp varmed minskning sker avrundas till närmaste lägre kronotal.

Avdrag *ska* inte göras för tid under vilken den stödberättigade vistas utanför anstalt enligt 58 §

¹ Senaste lydelse 2006:1492.

lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag *skall* heller inte göras, om den stödberättigade är berättigad till livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskade-försäkring men förmånen enligt 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte *skall* utges.

lagen (1974:203) om kriminalvård i anstalt. Avdrag *ska* heller inte göras, om den stödberättigade är berättigad till livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskade-försäkring men förmånen enligt 6 kap. 8 § sistnämnda lag inte *ska* utges.

Prop. 2008/09:202

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2.23 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 5, 8, 10, 11 och 13 §§ samt rubriken närmast före 11 § lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Värdet av pensionsrätt för *premiension* skall utgöras av de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på den försäkrades premiepensionskonto enligt 7 kap. 4 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension vid tidpunkten för inlösen av innehavet. Sådan inlösen skall ske snarast efter det att *Premiepensionsmyndigheten* underrättats om att en begäran om överföring kommit in till *Försäkringskassan*.

Överföringen till gemenskaperna skall omfatta det värde som anges i första stycket.

5 §¹

Värdet av pensionsrätt för *premiension* ska utgöras av de tillgångar som motsvarar tillgodohavandet på den försäkrades premiepensionskonto enligt 7 kap. 4 § lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension vid tidpunkten för inlösen av innehavet. Sådan inlösen ska ske snarast efter det att en begäran om överföring kommit in till *Pensionsmyndigheten*.

Överföringen till gemenskaperna ska omfatta det värde som anges i första stycket.

8 §²

En tjänsteman som slutar sin anställning vid gemenskaperna för att övergå till verksamhet som anställd eller egenföretagare i Sverige kan få värdet av pensionsrätt som han eller hon är berättigad till inom gemenskaperna överfört till ett konto hos *Försäkringskassan*. Värdet av pensionsrättigheter för allmän ålderspension, beräknat enligt 9 §, som tidigare överförts till gemenskaperna skall därvid på nytt ge upphov till allmän ålderspension enligt svensk lag. Vid fastställandet av pensionspoäng för tilläggspension och pensionsrätt för inkomstpension och premiepension gäller bestämmelserna

En tjänsteman som slutar sin anställning vid gemenskaperna för att övergå till verksamhet som anställd eller egenföretagare i Sverige kan få värdet av pensionsrätt som han eller hon är berättigad till inom gemenskaperna överfört till ett konto hos *Pensionsmyndigheten*. Värdet av pensionsrättigheter för allmän ålderspension, beräknat enligt 9 §, som tidigare överförts till gemenskaperna ska därvid på nytt ge upphov till allmän ålderspension enligt svensk lag. Vid fastställandet av pensionspoäng för tilläggspension och pensionsrätt för inkomstpension och premiepension gäller bestäm-

¹ Senaste lydelse 2004:854.

² Senaste lydelse 2004:854.

i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

melserna i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Prop. 2008/09:202

10 §³

Värdet av pensionsrätt, som överförs från gemenskaperna till *Försäkringskassan* men som inte *skall* återföras till det allmänna pensionssystemet, *skall* av *Försäkringskassan* utan dröjsmål placeras enligt tjänstemannens val i en sådan pensionsförsäkring som avses i 58 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) eller i en eller flera av sparformerna enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

Värdet av pensionsrätt, som överförs från gemenskaperna till *Pensionsmyndigheten* men som inte *ska* återföras till det allmänna pensionssystemet, *ska* av *Pensionsmyndigheten* utan dröjsmål placeras enligt tjänstemannens val i en sådan pensionsförsäkring som avses i 58 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) eller i en eller flera av sparformerna enligt lagen (1993:931) om individuellt pensionssparande.

Försäkringskassans uppgifter

Pensionsmyndighetens uppgifter

11 §⁴

Försäkringskassan handlägger ärenden om överföring till gemenskaperna av värdet av pensionsrättigheter för allmän ålderspension och om överföring från gemenskaperna av värdet av pensionsrätt.

Försäkringskassan *skall* samverka med gemenskaperna i fråga om formerna för överföring av pensionsrättigheter till och från gemenskaperna.

Pensionsmyndigheten handlägger ärenden om överföring till gemenskaperna av värdet av pensionsrättigheter för allmän ålderspension och om överföring från gemenskaperna av värdet av pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten *ska* samverka med gemenskaperna i fråga om formerna för överföring av pensionsrättigheter till och från gemenskaperna.

13 §⁵

För *Försäkringskassans* beslut i ärenden enligt denna lag gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser om beslut om pension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

– 13 kap. 9 § första stycket samt 10–13, 15 och 16 §§ om omprövning, och

– 13 kap. 17, 17 a och 18 §§, 19 § andra och tredje styckena, 20, 21, 22 a samt 23 §§ om överklagande.

För *Pensionsmyndighetens* beslut i ärenden enligt denna lag gäller i tillämpliga delar följande bestämmelser om beslut om pension i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

³ Senaste lydelse 2004:854.

⁴ Senaste lydelse 2004:854.

⁵ Senaste lydelse 2007:1016.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2.24 Förslag till lag om ändring i lagen (2003:763) om
behandling av personuppgifter inom
socialförsäkringens administration

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 1, 7, 8, 18, 20 a, 20 b och 31 §§ lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag tillämpas vid behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen handläggs av Försäkringskassan eller *Premiepensionsmyndigheten* (socialförsäkringens administration).

Lagen gäller endast om behandlingen är helt eller delvis automatiserad eller om uppgifterna ingår i eller avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Bestämmelserna i 7–15, 24, 25 och 28 §§ gäller i tillämpliga delar även uppgifter om avlidna personer.

7 §²

Försäkringskassan och *Premiepensionsmyndigheten* får i sin verksamhet behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att

1. återsöka vägledande avgöranden,
2. tillgodose behov av underlag som krävs för att den registrerades eller annans rättigheter eller skyldigheter i fråga om förmåner och ersättningar som nämns i 1 § skall kunna bedömas eller fastställas,

3. informera om sådana förmåner och ersättningar som nämns i 1 §,
4. handlägga ärenden,
5. planera verksamhet samt genomföra resultatstyrning, resultatuppföljning, resultatredovisning, utvärdering och tillsyn av respektive verksamhet, eller

6. framställa statistik avseende verksamhet enligt 4 och 5.

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* får i sin verksamhet behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att

2. tillgodose behov av underlag som krävs för att den registrerades eller annans rättigheter eller skyldigheter i fråga om förmåner och ersättningar som nämns i 1 § ska kunna bedömas eller fastställas,

¹ Senaste lydelse 2004:792.

² Senaste lydelse 2004:792.

Vid behandling för det ändamål som anges i första stycket 1 får inte uppgifter som direkt pekar ut den registrerade användas.

8 §³

Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av Försäkringskassan för tillhandahållande av information som behövs

Personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § får också behandlas av Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* för tillhandahållande av information som behövs

1. som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda i den verksamhet som bedrivs av Centrala studiestödsnämnden och arbetslöshetskassorna,

2. för samordning av tjänstepensioner i den verksamhet som bedrivs av Statens pensionsverk och det för kommunerna och landstingen gemensamma organet för administration av personalpensioner,

3. för handläggning av ärenden hos Statens pensionsverk där regler om statens tjänstegrupplivförsäkring ska tillämpas,

4. som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453) åt enskild i den verksamhet som bedrivs av socialnämnderna, eller

5. som underlag för beslut om och kontroll av vårdnadsbidrag enligt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag.

Försäkringskassan och *Premiepensionsmyndigheten* får även behandla personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § för att tillhandahålla information utanför den egna myndigheten på grund av

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* får även behandla personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 § för att tillhandahålla information utanför den egna myndigheten på grund av

1. sådan bestämmelse om skyldighet att lämna ut uppgifter till andra myndigheter som avses i 10 kap. 28 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),

2. sådant medgivande att lämna ut uppgifter som följer av särskilda bestämmelser i lag eller förordning,

3. sådan skyldighet att lämna ut uppgifter som följer av gemenskapsrätten inom Europeiska unionen, eller

4. åtaganden i samarbetet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i avtal om social trygghet eller utgivande av sjukvårdsförmåner som Sverige ingått med andra stater.

18 §⁴

Försäkringskassan och *Premiepensionsmyndigheten* får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för de ändamål som

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för de ändamål som

³ Senaste lydelse 2009:553.

⁴ Senaste lydelse 2004:792.

anges i 7 och 8 §§.

Sådan direktåtkomst *skall* vara förbehållen de personkategorier som på grund av sina arbetsuppgifter behöver tillgång till uppgifterna.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om direktåtkomst som avses i första stycket.

anges i 7 och 8 §§.

Sådan direktåtkomst *ska* vara förbehållen de personkategorier som på grund av sina arbetsuppgifter behöver tillgång till uppgifterna.

20 a §⁵

En socialnämnd får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § första stycket 4. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

En socialnämnd får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § första stycket 4. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

20 b §⁶

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § första stycket 5. En sådan nämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan har försäkrat sig om att handläggare hos nämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden om vårdnadsbidrag hos nämnden.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter direktåtkomst enligt första stycket får omfatta.

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag får ha direktåtkomst till socialförsäkringsdatabasen i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § första stycket 5. En sådan nämnd får ha direktåtkomst först sedan Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* har försäkrat sig om att handläggare hos nämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden om vårdnadsbidrag hos nämnden.

31 §⁷

Försäkringskassan och *Premiepensionsmyndigheten* skall genom

Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* ska genom

⁵ Senaste lydelse 2008:973.

⁶ Senaste lydelse 2009:553.

⁷ Senaste lydelse 2004:792.

särskilda åtgärder kontrollera
efterlevnaden av denna lag enligt
vad som föreskrivs av regeringen
eller den myndighet regeringen
bestämmer.

särskilda åtgärder kontrollera
efterlevnaden av denna lag enligt
vad som föreskrivs av regeringen
eller den myndighet regeringen
bestämmer.

Prop. 2008/09:202

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2.25 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:115) om
självbetjäningstjänster via Internet inom
socialförsäkringens administration

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om självbetjäningstjänster via Internet i fråga om socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning handläggs av Försäkringskassan eller *Premiepensionsmyndigheten* (socialförsäkringens administration). Lagen är inte tillämplig i fråga om överklagande av beslut i annat fall än då en begäran om omprövning *skall* anses som ett överklagande.

I denna lag finns bestämmelser om självbetjäningstjänster via Internet i fråga om socialförsäkringsförmåner samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning handläggs av Försäkringskassan eller *Pensionsmyndigheten* (socialförsäkringens administration). Lagen är inte tillämplig i fråga om överklagande av beslut i annat fall än då en begäran om omprövning *ska* anses som ett överklagande.

Med självbetjäningstjänster avses i denna lag möjligheter att via Internet få tillgång till personuppgifter och annan information samt utföra sådana rättshandlingar som anges i 2 § första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2004:859.

2.26 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:274) med
anledning av inrättande av Försäkringskassan

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning i fråga om de allmänna försäkringskassorna eller Riksförsäkringsverket *skall* efter utgången av år 2004 i stället tillämpas på Försäkringskassan.

Det som är föreskrivet i eller annars följer av lag eller annan författning i fråga om de allmänna försäkringskassorna eller Riksförsäkringsverket *ska* efter utgången av år 2004 i stället tillämpas på Försäkringskassan.

Första stycket tillämpas efter utgången av år 2009 endast i den utsträckning inte annat föreskrivs i lagen (2009:000) om inrättande av Pensionsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan samt 1–3 §§ ska ha följande lydelse.

Lag om allmänt ombud för socialförsäkringen

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Hos Försäkringskassan *skall* det finnas ett allmänt ombud som *utses av regeringen*.

1 §

Hos Försäkringskassan *ska* det finnas ett allmänt ombud som *är gemensamt för verksamheten hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten med undantag av den verksamhet hos Pensionsmyndigheten som avser premiepension.*

Det allmänna ombudet utses av regeringen.

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beslut av Försäkringskassan, *förs* det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol av ombudet.

2 §

Om det allmänna ombudet har överklagat ett beslut av Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten*, *ska* det allmännas talan i allmän förvaltningsdomstol *förs* av ombudet.

Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

3 §

Det allmänna ombudet får uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan *eller Pensionsmyndigheten* att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Härigenom föreskrivs att 17 kap. 3 § utlänningslagen (2005:716) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 kap.
3 §¹

Försäkringskassan har rätt att ta del av uppgifter om enskilda hos Migrationsverket. Om det finns skäl för det ska Migrationsverket på eget initiativ lämna sådana uppgifter till Försäkringskassan.

Försäkringskassan *och Pensionsmyndigheten* har rätt att ta del av uppgifter om enskilda hos Migrationsverket. Om det finns skäl för det ska Migrationsverket på eget initiativ lämna sådana uppgifter till Försäkringskassan *och Pensionsmyndigheten*.

Regeringen meddelar ytterligare ska lämnas ut enligt första stycket.

föreskrifter om vilka uppgifter som

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2008:974.

Härigenom föreskrivs att 1 § bidragsbrottslagen (2007:612) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål (ekonomiska förmåner) som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, *Premiepensionsmyndigheten*, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, länsarbetsnämnderna, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Denna lag gäller sådana bidrag, ersättningar, pensioner och lån för personligt ändamål (ekonomiska förmåner) som enligt lag eller förordning beslutas av Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten*, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, länsarbetsnämnderna, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

2.30 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen

Prop. 2008/09:202

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (2008:206) om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag gäller sådana bidrag, ersättningar och lån för personligt ändamål (ekonomiska förmåner) som enligt lag eller förordning beslutas av Migrationsverket, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

Underrättelseskyldighet enligt lagen gäller för Migrationsverket, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna. Skyldigheten gäller dock inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet.

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller sådana bidrag, ersättningar och lån för personligt ändamål (ekonomiska förmåner) som enligt lag eller förordning beslutas av Migrationsverket, Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten*, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen, kommunerna eller arbetslöshetskassorna.

2 §

Underrättelseskyldighet enligt lagen gäller för Migrationsverket, Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten*, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassorna. Skyldigheten gäller dock inte i Skatteverkets brottsbekämpande verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Härigenom föreskrivs att 15 § lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §¹

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag har rätt att hos Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna ta del av uppgifter om sådana ersättningar åt enskild som anges i 5 § första stycket 1 och 3–8 respektive 5 § första stycket 2. Om det finns skäl för det, ska Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna på eget initiativ lämna sådana uppgifter till nämnden.

Den nämnd som handlägger ärenden om vårdnadsbidrag har rätt att hos Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och arbetslöshetskassorna ta del av uppgifter om sådana ersättningar åt enskild som anges i 5 § första stycket 1 och 3–6, 5 § första stycket 7 och 8 respektive 5 § första stycket 2. Om det finns skäl för det, ska Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och arbetslöshetskassorna på eget initiativ lämna sådana uppgifter till nämnden.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om vilka uppgifter som ska lämnas ut enligt första stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

¹ Senaste lydelse 2009:551.

Härigenom föreskrivs att 28 kap. 1 och 5 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

28 kap.

1 §

Sekretess gäller hos Försäkringskassan, *Premiepensionsmyndigheten* och domstol för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende enligt lagstiftningen om

1. allmän försäkring,
2. allmän pension,
3. arbetsskadeförsäkring,
4. handikappersättning och vårdbidrag,
5. statligt tandvårdsstöd,
6. läkarvårdsersättning,
7. ersättning för sjukgymnastik,
8. jämställdhetsbonus,
9. annan ekonomisk förmån för enskild, eller
10. särskild sjukförsäkringsavgift.

Motsvarande sekretess gäller hos en annan myndighet som har till uppgift att handlägga ärenden enligt den lagstiftning som anges i första stycket. För en myndighet som anges i 14 § gäller dock bestämmelserna där.

Sekretess gäller hos Försäkringskassan även i verksamhet som avser registrering av enskilda för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som myndigheten fått från Migrationsverket, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Sekretess gäller hos Försäkringskassan, *Pensionsmyndigheten* och domstol för uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs och uppgiften förekommer i ärende enligt lagstiftningen om

Sekretess gäller hos Försäkringskassan och *Pensionsmyndigheten* även i verksamhet som avser registrering av enskilda för uppgift om en enskilds personliga förhållanden som myndigheten fått från Migrationsverket, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

5 §

Sekretess gäller hos *Försäkringskassan*, *Premiepensions-*

Sekretess gäller hos *Pensionsmyndigheten* och domstol i ärende

myndigheten och domstol i ärende enligt lagstiftningen om inkomst- Prop. 2008/09:202
enligt lagstiftningen om inkomst- grundad ålderspension för uppgift
grundad ålderspension för uppgift om
om

1. hur premiepensionsmedel har placerats för en enskilds räkning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men, och

2. vad en pensionssparare har bestämt om efterlevandeskydd enligt 10 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Sekretessen enligt första stycket 2 gäller inte sedan pensionsspararen har avlidit.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.

Regeringen beslutade den 20 december 2005 tillkalla en särskild utredare som skulle göra en översyn av myndighetsstrukturen för administrationen av den allmänna ålderspensionen (dir. 2005:151). Pensionsadministrationsutredningen (PAN-utredningen) överlämnade sitt betänkande i december 2006 (SOU 2006:111) med förslaget att bilda en ny ålderspensionsmyndighet med uppdraget att administrera tilläggs-, inkomst-, premie- och garantipension. Därmed skulle delar av Försäkringskassan och hela verksamheten vid Premiépensionsmyndigheten (PPM) flyttas över till den nya myndigheten. Samtidigt föreslogs att PPM skulle avvecklas.

Betänkandet remissbehandlades. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 1*. Inkomna remissynpunkter från myndigheter och organisationer finns förvarade inom Socialdepartementet (dnr S2006/10105/SF).

Regeringen återkom i budgetpropositionen för 2008 till frågan om hur den framtida pensionsadministrationen skulle hanteras fortsättningsvis och framförde att ett alternativ med en ny myndighet där även pensionsrelaterade förmåner hanteras, också behövde analyseras.

Med anledning av detta beslutade regeringen den 29 april 2008 att tillkalla en särskild utredare (dir 2008:52) med uppdrag att förbereda och genomföra bildandet av en pensionsmyndighet med ansvar för administrationen av den allmänna ålderspensionen samt vissa angränsande pensionsförmåner, dvs. den pensionsadministration som idag sker inom Försäkringskassan och PPM. Utredaren skulle i detta bl.a. analysera och klargöra gränser mellan den nya pensionsmyndigheten och Försäkringskassan när det gällde hanteringen av efterlevandepension, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. Regeringen slog också fast, under förbehåll för riksdagens kommande beslut, att den nya myndigheten skulle inrättas den 1 januari 2010. Utredningen antog namnet Pensionsmyndighetsutredningen.

I regeringens budgetproposition för 2009 aviserade regeringen inriktningen för den framtida pensionsadministrationen – en ny pensionsmyndighet från och med den 1 januari 2010 för hela administrationen av den allmänna ålderspensionen samt för övriga pensionsförmåner som hanteras av Försäkringskassan. Samtidigt föreslog regeringen att PPM skulle avvecklas den 31 december 2009. Riksdagen har godkänt budgetpropositionen och därmed även inriktningen av den framtida pensionsadministrationen.

Pensionsmyndighetsutredningen har enligt regeringens uppdrag överlämnat två skrivelser – i december 2008 etapp 1, analysfasen och i februari 2009 etapp 2, genomförandefasen. Utredarens uppdrag ska vara slutredovisat den 15 december 2009. Etapp 1-skrivelsen har remitterats till vissa berörda myndigheter och pensionärsorganisationer. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. Remissyttrandena finns förvarade inom Socialdepartementet (S2009/1191/SF). Etapp 2-skrivelsen har inte remitterats då denna till största del hanterat nödvändiga följdändringar av förslaget till ny pensionsadministration, samt frågor rörande regeringens styrning av den nya myndigheten såsom instruktion och budgetunderlag. När det gäller följdändringarna i lagförslagen har

dessa till viss del omarbetats inom Regeringskansliet. Denna omarbetning har gjorts i nära samarbete med Försäkringskassan och PPM samt Pensionsmyndighetsutredningen. Det färdiga resultatet har därefter under hand remitterats till dem.

Den 8 april 2009 gav regeringen en särskild samordnare i uppdrag att samordna frågor om pensionsinformation inför bildandet av den nya pensionsmyndigheten. Med anledning av detta beslutade regeringen tilläggsdirektiv (dir. 2009:34) till Pensionsmyndighetsutredningen.

Lagrådet

De lagförslag som lämnas i denna proposition är följdändringar med anledning av den nya Pensionsmyndighetens inrättande och dess möjlighet att från och med den 1 januari 2010 bedriva verksamhet. Flertalet av lagförslagen är sådana lagar över vilka Lagrådets yttrande inte behöver inhämtas. Det finns dock bland förslagen ett mindre antal lagar som är av sådan karaktär att Lagrådets hörande borde inhämtas. Några av dem avser endast ändringar av så enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. De resterande lagförslagen är inte av sådan beskaffenhet, men skulle dessa remitteras till Lagrådet uppstår en sådan fördröjning av lagstiftningsärendet att avsevärt men skulle uppkomma.

4 Pensionsmyndighetens verksamhet

4.1 Bakgrund

En ny myndighet – Pensionsmyndigheten – inrättas från och med den 1 januari 2010. Den nya myndighetens verksamhet omfattas av administrationen av ålderspension, efterlevandepension, arbetsskadeärenden rörande ersättning vid dödsfall, äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg till pensionärer kopplade till dessa förmåner. Samtidigt avvecklas Premiepensionsmyndigheten (PPM). PPM:s verksamhet och de delar av Försäkringskassans verksamhet som avser pensionshantering förs över till Pensionsmyndigheten.

4.1.1 Pensionsadministrationsutredningen (PAN)

I december 2005 beslutade regeringen om en översyn av myndighetsstrukturen för administrationen av den allmänna ålderspensionen. I översynen skulle uppdelningen av administrationen mellan Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten utvärderas med utgångspunkt i två motstående huvudalternativ. Det ena har varit att samla hela administrationen inom Försäkringskassan och det andra har varit att bilda en särskild ålderspensionsmyndighet. Översynen skulle dessutom som grund ha vad som är bäst för pensionärerna och pensionsspararna. Översynen, som skedde under namnet Pensionsadministrationsutredningen (PAN), slutförde sitt arbete i december 2006 med avlämnande av betänkandet Ny pension - Ny administration (SOU 2006:111).

PAN föreslog att en ny myndighet – Ålderspensionsmyndigheten – bildas för att administrera den allmänna ålderspensionen. Administrationen ska inkludera inkomst-, tilläggs-, premie- samt garantipensionen. Förslaget medför att den nya myndigheten övertar ansvaret för administrationen av inkomst-, tilläggs- och garantipensionen från Försäkringskassan och administrationen av premiepensionen från Premiepensionsmyndigheten, vilken därmed läggs ned. Utredningen motiverade bl.a. sitt förslag med att inrättandet av en separat ålderspensionsmyndighet ger en tydligare administrationsstruktur som underlättar styrning och uppföljning samtidigt som förutsättningar för en effektiv informationsverksamhet skapas.

Utredningen redovisade även ekonomiska och personalmässiga konsekvenser samt IT-mässiga konsekvenser av sitt förslag. Som framgått tidigare har betänkandet remissbehandlats. De framförda synpunkterna har bl. a. medverkat till regeringens överväganden om behovet av ytterligare insatser, vilka redovisas i det följande.

4.1.2 Pensionsmyndighetsutredningen

Regeringen beslutade i april 2008 att tillkalla en särskild utredare (dir 2008:52) med uppdrag att inrätta en pensionsmyndighet. Utredarens uppdrag var att förbereda och genomföra bildandet av en pensionsmyndighet med ansvar för administrationen av den allmänna ålderspensionen samt vissa angränsande pensionsförmåner, dvs. den pensionsadministration som idag sker inom Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM). Utredarens uppdrag delades upp i två etapper, en analysfas och en genomförandefas.

I den första etappen, analysfasen, skulle utredaren analysera och klargöra gränser mellan den nya pensionsmyndigheten och Försäkringskassan när det gällde hanteringen av efterlevandepension, bostadstillägg till pensionärer och äldreförsörjningsstöd. Utredaren skulle också utifrån ett medborgarperspektiv lämna förslag på hur möjligheten till personligt kundmöte på lokalnivå skulle kunna säkerställas. Vidare skulle utredaren redovisa överväganden avseende myndighetens närmare organisering och lokalisering utöver vad regeringen anförde gällande placeringen av myndighetens centrala förvaltning till Stockholmsområdet.

Den andra etappen innebar att utredaren skulle vidta de åtgärder som krävdes för att den nya myndigheten, under förbehåll för riksdagens kommande beslut, skulle kunna inleda sin verksamhet den 1 januari 2010. En utgångspunkt för utredarens arbete skulle också vara kostnads-effektivitet och genomlysbarhet i fråga om fördelning av kostnader mellan ålderspensionssystemet och statsbudgeten.

Utredningen antog namnet Pensionsmyndighetsutredningen och påbörjade sitt arbete sommaren 2008. I december 2008 inkom utredaren med en skrivelse rörande etapp 1, analysfasen.

Etapp 1 - analysfasen

Etapp 1-skrivelsen innehöll flera förslag. Bl.a. föreslog utredaren att myndighetens namn skulle vara Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndig-

hetens uppdrag föreslogs vidare, utöver ålderspension i form av inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension även omfatta ansvaret för hantering av bostadstillägg till pensionärer, äldre försörjningsstöd, efterlevandepension samt arbetsskadelivränta till efterlevande. Pensionsmyndigheten föreslogs också hantera den frivilla pensionsförsäkringen samt dess fem olika fonder. Utredaren ansåg att en mer sammanhållen pensionshantering skulle bidra med en effektivare administration och bättre kunna uppfylla medborgarnas krav på tillgänglighet samt tjänster och information från myndigheten. I detta låg bl.a. att ett ärende i normalfallet endast ska kräva en myndighetskontakt.

Utredaren föreslog också att Pensionsmyndigheten skulle vara försäkringsgivare i premiepensionssystemet, samt att myndigheten skulle ansvara för hanteringen av bl.a. den allmänna pensionsavgiften, ålderspensionsavgiften samt de statliga ålderspensionsavgifterna.

När det gällde frågan om det personliga kundmötet på lokal nivå, föreslog utredaren att Pensionsmyndigheten skulle använda sig av redan etablerade kontorsnät för detta ändamål. I första hand skulle detta inledas genom ett samarbete med Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen, för att på så sätt sambruka dessas service- och samverkanskontor och Försäkringskassans egna lokala kontor.

Utredaren redovisade också förslag och hittills fattade inriktningsbeslut av utredaren, rörande Pensionsmyndighetens organisation och ledningsform samt lokalisering.

Etapp 2 – genomförandefasen

I slutet av februari 2009 lämnade Pensionsmyndighetsutredningen sin nästa skrivelse till regeringen, Etapp 2 – genomförandefasen. I denna skrivelse ingick en rad författningsförslag, till största delen av namnändrings- och författningsteknisk karaktär, samt en redovisning kring hanteringen av Pensionsmyndighetens utbetalningar av pension och återkrav m.m.

I sin redovisning angav utredaren att utbetalningar av pensioner och förmåner även fortsättningsvis ska göras av Försäkringskassan men på Pensionsmyndighetens uppdrag. Skälet för detta var den begränsade tid för utvecklingsarbete som stod till förfogande samt komplexiteten i att göra en anpassning av Försäkringskassans nuvarande utbetalningssystem så att Pensionsmyndigheten behandlas som en extern kund. I denna lösning ingår även förslaget att Pensionsmyndigheten ska besluta om återkrav gällande de olika pensioner och pensionsrelaterade förmåner som myndigheten ska ansvara för från och med den 1 januari 2010. Under den tid som den redovisade ordningen gäller, föreslogs vidare att Försäkringskassan även ska sköta fordringshanteringen för Pensionsmyndighetens räkning. I och med att Pensionsmyndigheten bildas, övertar den myndigheten hanteringen av vissa förmåner från Försäkringskassan och administrationen av förmånssystemet delas upp. Enligt utredaren finns därför inget behov av kvittningsmöjlighet över myndighetsgränserna, varför den reglering som möjliggör kvittning kan tas bort.

Vidare föreslog Pensionsmyndighetsutredningen att den tillsyn över PPM som idag Finansinspektionen ansvarar för, skulle kunna tas bort.

För Pensionsmyndighetens del skulle det vara tillsyn över den del av verksamheten som avser premiepensionsverksamheten. Skälet för detta var bl.a. att Finansinspektionen i sitt remissyttrande över PAN-utredningen, gav uttryck för otydligare tillsynsansvar och praktiska skillnader mellan en statlig myndighet och ett försäkringsbolag som Finansinspektionen i övrigt utövar tillsyn över.

Pensionsmyndighetsutredningen redovisade också förslag till instruktion för Pensionsmyndigheten, samt regleringsbrev och budgetunderlag för 2010–2012 för den nya myndigheten.

4.1.3 Regeringens beslut

PAN-utredningen remissbehandlades under våren 2007 och remissinstanserna var delade i vissa frågor. I budgetpropositionen för 2008 pekade regeringen därför på att några frågor behövde analyseras ytterligare.

I april 2008 tillkallade regeringen därför en särskild utredare med uppdrag att analysera och klargöra gränser mellan en ny pensionsmyndighet och Försäkringskassan i vissa delar samtidigt som utredaren skulle förbereda och genomföra bildandet av den nya pensionsmyndigheten. Den nya myndigheten skulle inrättas den 1 januari 2010. Utredningen antog namnet Pensionsmyndighetsutredningen.

I budgetpropositionen för 2009 aviserade regeringen inriktningen för den framtida pensionsadministrationen inklusive avvecklingen av Premiepensionsmyndigheten fr. o m den 1 januari 2010.

Pensionsmyndighetsutredningen har vid årsskiftet 2008/09 överlämnat två skrivelser till regeringen. I dessa behandlades vissa ansvarsfördelningsfrågor och servicefrågor.

I mars 2009 beslutade regeringen om förordning om anställning vid den nya pensionsmyndigheten (AgVFS 2009:2 B2).

I april 2009 beslutade regeringen om vissa tilläggsdirektiv till utredningen samtidigt som en särskild samordnare fick i uppdrag att behandla vissa frågor rörande information kring pensionsfrågor.

4.2 Pensionsmyndighetens inrättande

Ålderspensioner utgör ett centralt statligt åtagande. Behovet av stabilitet i det nya pensionssystemet, medborgarnas behov av bättre information och kunskap om pensionsfrågor talar för en särskild organisatorisk lösning. Administrationen av ålderspensionssystemet är idag delad mellan Försäkringskassan och PPM. Ur ett medborgarperspektiv har detta lett till problem, bl.a. när det gäller de försäkrades tillgång till information och service som tillhandahållits av två myndigheter. Den tidigare Pensionsadministrationsutredningen (PAN-utredningen) föreslog en sammanhållen ålderspensionsmyndighet. Därmed skulle administrationen av ålderspensionen bli mer sammanhållen och undanröja gränsdragningsproblem för denna. Regeringen konstaterar dock, i likhet med pensionärsorganisationerna i deras remissyttranden, att det med en sådan lösning finns risk för nya gränsdragningsproblem mot ålderspensionens tilläggsförmå-

ner och övriga förmåner som går att uppbära samtidigt som ålderspension. Den nya pensionsmyndigheten måste därför ges ett vidare uppdrag än att bara omfatta ålderspensionerna.

Det är regeringens utgångspunkt att en ny myndighetsstruktur inom pensionsområdet ska ha pensionärer och pensions sparare i fokus. Den nya pensionsmyndigheten ska på ett bättre sätt svara upp mot medborgarnas behov av kunskap och information i frågor rörande ålderspensioner. Det inbegriper möjligheten till ett fysiskt lokalt kundmöte med den nya pensionsmyndigheten.

Den nya myndigheten kommer att ansvara för i princip alla pensionsfrågor som staten ansvarar för när det gäller den allmänna pensionen, (de statliga tjänstepensionsförmånerna ansvarar Statens pensionsverk (SPV) för). Därmed skapas också bättre förutsättningar för en sammanhållen styrning och uppföljning av verksamheten. Regeringen bedömer också, i likhet med PAN-utredningen att det med en ny myndighet på sikt, skapas förutsättningar för en effektivare och billigare administration till nytta för pensions sparare och pensionärer.

Den nya myndigheten ska heta Pensionsmyndigheten såsom Pensionsmyndighetsutredningen föreslagit. Med detta namn bör det framgå tydligt vad Pensionsmyndigheten gör och underlätta för medborgarna att förstå vart de ska vända sig i pensionsfrågor. En namnändring för Statens Pensionsverk kan därför bli aktuell, just i syfte att underlätta för medborgaren. Om avsändaren är tydlig blir informationen också mer effektiv. Förutsättningarna att skapa en sammanhållen bild av det allmänna pensionssystemet ökar också därmed.

4.3 Pensionsmyndighetens verksamhet

4.3.1 Pensioner och pensionsrelaterade förmåner

I fråga om vilka pensioner och pensionsrelaterade förmåner som den nya pensionsmyndigheten ska administrera har regeringens utgångspunkt varit vad som sammantaget är bäst för de försäkrade. I detta ligger bland annat att ett ärende i normalfallet endast ska kräva en myndighetskontakt för medborgaren. Därmed skapas förutsättningar att bättre uppfylla medborgarnas krav på tillgänglighet, tjänster och information från myndigheten.

Det finns emellertid också flera rättsliga administrativa samband mellan pensioner och pensionsrelaterade förmåner som regeringen har beaktat i fråga om myndighetens verksamhet. Det handlar om förmåner som hanteras enligt samma förfarande, t.ex. genom att en gemensam ansökan kan göras på en och samma blankett. Det handlar också om att samma beräkningsunderlag, t.ex. samma registeruppgifter läggs till grund för besluten och att delvis likartade bedömningar görs beträffande rätten till förmånerna.

Genom att förmåner hanteras av en och samma myndighet ökar möjligheten till en enhetlig rättstillämpning. Ett ytterligare skäl för att sammanföra administrationen av pensioner respektive pensionsförmåner är att säkerställa nödvändig specialisering och kompetens bland personalen. Detta möjliggör i sin tur en hög kvalitet på handläggningen.

I remissyttranden beträffande PAN-utredningens förslag framfördes kritiska synpunkter på behovet av samverkan mellan Försäkringskassan och den nya Ålderspensionsmyndigheten i framtiden med den ärendepindelning som utredningen föreslog. Ansvarsfördelningen bedömdes också medföra olägenheter för försäkrade i vissa fall, särskilt vad gäller kombinationer av ersättningar. Därför, menade remissinstanserna, fanns risker för att vissa av de samordningsfördelar som var tänkta genom bildandet av en ny Ålderspensionsmyndighet inte skulle kunna uppnås.

De remissinstanser som har valt att yttra sig över Pensionsmyndighetsutredningens förslag om den nya myndighetens uppdrag, är positiva till förslaget om vilka ärendeslag som Pensionsmyndigheten ska hantera. Ett par remissinstanser är dock tveksamma till uppdelningen av ärendehantering när det gäller personer med både bostadstillägg och sjuk- eller aktivitetsersättning.

Regeringen anser att den nya pensionsmyndighetens uppdrag bör vara att ansvara för hanteringen av inkomstpension, tilläggspension, premiepension, garantipension, bostadstillägg för pensionärer (BTP), äldreförsörjningsstöd samt den frivilliga pensionsförsäkringen. Myndigheten bör också handlägga ärenden om efterlevandepension (dvs. omställningspension inklusive förlängd omställningspension, änkepension, särskild efterlevandepension och barnpension), efterlevandestöd till barn och arbetsskadelivränta till efterlevande samt ärenden om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna. Även ärenden om sjömanspension bör handläggas av Pensionsmyndigheten.

Ärenden som rör bostadstillägg för pensionärer för de grupper som enbart avser ålderspensionärer, samt den mindre grupp av hushåll där ena maken har sjuk- eller aktivitetsersättning och den andre har ålderspension, bör Pensionsmyndigheten också ansvara för. Övriga BTP-ärenden som avser de som är berättigade till sjuk- eller aktivitetsersättning, bör Försäkringskassan behålla ansvaret för även efter den 1 januari 2010. Ett närmare resonemang kring gränsdragningen mellan Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan görs i avsnitt 5.3.

Pensionsmyndigheten bör ansvara för hanteringen av den frivilliga pensionsförsäkringens fonder.

Utöver nationell lagstiftning bör Pensionsmyndigheten även tillämpa relevant EG-lagstiftning. Det handlar främst om rådets förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, och tillhörande tillämpningsförfordning. Förfordningarna samordnar medlemsstaternas system för social trygghet. Inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde gäller det framförallt bestämmelserna om förmåner vid ålderdom och dödsfall. Dessutom har Sverige ingått konventioner om social trygghet med ett tjugotal länder. Samtliga konventioner innehåller bestämmelser som samordnar delar av lagstiftningen om ålders- och efterlevandepensioner. Konventionerna har införlivats i svensk lagstiftning.

Pensionsmyndigheten övertar all verksamhet som idag ligger hos Premi pensionsmyndigheten. Det innebär att Pensionsmyndigheten blir försäkringsgivare för premiepensionen och att Pensionsmyndighetens verksamhet i den del som avser premiepension ska bedrivas enligt försäkringsmässiga principer. Verksamheten ska alltså bedrivas på motsvarande sätt som idag, vilket också innefattar att myndigheten ska ha en ansvarig aktuarie som uppfyller kraven för behörighet i ett livförsäkringsbolag.

Försäkringskassan svarar idag för alla beräkningar och redovisningar avseende allmän pensionsavgift och statlig ålderspensionsavgift. Det innefattar bl.a. prognoser, preliminära fördelningar och avstämningar av avgifterna. Detta är uppgifter som har direkt anknytning till pensionsverksamheten och den kompetens som behövs för denna. Dessa uppgifter bör därför föras över till Pensionsmyndigheten. Det innebär att Pensionsmyndigheten övertar det ansvar för den allmänna pensionsavgiften som idag finns hos Försäkringskassan. Även för den statliga ålderspensionsavgiften föreslås ansvaret i allt väsentligt föras över. I de delar den statliga ålderspensionsavgiften är kopplad till ett sakanslag som Försäkringskassan har ansvar för föreslås dock Försäkringskassan även fortsättningsvis göra beräkningar och sammanställningar. Det gäller t.ex. beräkning av statlig ålderspensionsavgift för sjukpenning och sjukersättning. Motsvarande princip tillämpas för övrigt för pensionsgrundande anslag som hanteras av andra myndigheter som t.ex. studiebidraget som hanteras av Centrala studiestödsnämnden (CSN).

Försäkringskassan svarar även för beräkning och redovisning av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. I det ligger även pensionsanknutna delar som ålderspensionsavgiften och efterlevandepensionsavgiften. Det är fråga om en samlad redovisning som bör vara sammanhållen och inte delas upp på två myndigheter. Till största delen gäller det avgifter som rör Försäkringskassans verksamhet. Det är därför naturligt att Försäkringskassan har det sammanhållande ansvaret och att de nuvarande rutinerna i huvudsak behålls. Det innebär att Försäkringskassan även fortsättningsvis ska beräkna avgifternas storlek och bokföra dem mot inkomsttitlar i statsbudgeten. Det innebär vidare att Försäkringskassan ska fördela ålderspensionsavgifterna till AP-fonderna, premiepensionssystemet och statsbudgeten. Pensionsmyndigheten bör dock ansvara för beräkningen av de procentsatser som ska användas vid den preliminära fördelningen av ålderspensionsavgiften. Pensionsmyndigheten bör också ansvara för avstämningen av ålderspensionsavgiften.

4.3.3 Analys- och statistikverksamhet

Med den ställning pensionssystemet har både i samhällsekonomin och för varje enskild medborgare, är behovet av att kunna följa och analysera pensionssystemet och dess effekter stort. Det behöver finnas en aktör som ifråga om kompetens och analysförmåga, kan bidra med sådant

underlag till statsmakterna, andra aktörer inom pensionssystemet och till medborgarna. Regeringen anser att Pensionsmyndigheten ska kunna möta det behovet och ha analys- och statistikverksamhet avseende den allmänna pensionen som en av dess kärnuppgifter.

Pensionsmyndigheten ska vara officiell statistikmyndighet inom pensionsområdet. Detta innefattar bl.a. statistikpublicering, framtagande av ledningsinformation, utgiftsprognoser, volymavgifts- och resultatprognoser inom premiepensionssystemet, ärendeprognoser, pensionssystemets årsredovisning och genomföra analyser som rör pensionsspararnas situation. Ett viktigt inslag bör även vara att följa svensk och internationell forskning och utredningsverksamhet som är av relevans för myndighetens uppdrag. Det kan även handla om att göra mätningar av allmänhetens kunskaper och attityder riktade till pensionssparare och pensionärer.

Det analys- och statistikansvar rörande pensionsområdet som idag finns vid Försäkringskassan, ska flyttas över till Pensionsmyndigheten. Ansvar för analys och statistik rörande sjukförsäkring, handikappförmåner och den ekonomiska familjepolitiken bör fortsättningsvis finnas hos Försäkringskassan. Denna uppdelning kan riskera att försvåra möjligheten till att belysa samband mellan de olika delarna inom socialförsäkringen. Regeringen anser därför att det är viktigt att Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, samt även andra myndigheter om så är fallet, finner former för ett nära samarbete i dessa frågor.

4.3.4 Information och tillgänglighet

Genom att samla pensionsadministrationen i en särskild myndighet vill regeringen stärka medborgarnas tillgång till information och service. Pensionsmyndigheten ska vara en kontaktpunkt för mötet med samtliga intressenter av området. Detta var också ett av skälen till att skapa en sammanhållen pensionsadministration för den allmänna pensionen.

Medborgarnas behov av information och kunskap är större än i tidigare pensionssystem. Övergången från ett förmånsbestämt till ett avgiftsbestämt pensionssystem har bidragit till att informationen är av större betydelse. Dels eftersom varje åtgärd och beslut av den försäkrade som påverkar inkomsten kommer att få genomslag i den framtida allmänna pensionen, dels eftersom de försäkrade dessutom har möjligheter till investeringsval i premiepensionen och även i de flesta tjänstepensioner.

Hela livet påverkar pensionen men för de allra flesta försäkrade är frågor om pension av lågt intresse. De flesta börjar intressera sig först när pensionsåldern närmar sig. Tiden före pensioneringen bör komma mer i fokus, eftersom det är under intjänandetiden som en person kan påverka pensionen. Information om premiepensionssystemets risker och möjligheter är ytterligare ett viktigt inslag i Pensionsmyndighetens informationsuppdrag. Även under pensionstiden behövs information om t.ex. bostadstillägg.

Flera förhållanden påverkar således storleken på såväl framtida pensioner som pensioner som är under utbetalning. Kunskapen är emellertid i många fall otillräcklig och det har också visat sig svårt att nå ut med information. I remissyttrandena över PAN-utredningen framfördes också

kritik kring detta. Där fanns olika uppfattningar beträffande vad informationen borde omfatta. Det påpekades t.ex. att informationen om premiepensionsvalet hittills dominerat medan information om livsinkomstprincipens, arbetsutbudets och pensioneringstidpunktens betydelse inte getts tillräckligt utrymme.

Information till fler

Det finns flera intressenter för och vidareinformatörer av Pensionsmyndighetens information kring pensionsförmåner: medborgare (de försäkrade), uppdragsgivare – regering och riksdag, olika samhällsaktörer som media, opinionsbildare, forskare, pensionärsorganisationer, fackliga organisationer och lärare. Vidare finns pensionsbranschen branschorganisationer inom fond och försäkring, fondbolag, banker, försäkringsbolag och tjänstepensionsbolag, samt förvaltnings- och rådgivningsföretag på pensionsområdet.

En pensionssparare har att förhålla sig till information om pension från en mängd olika källor och till att det finns starka affärsintressen hos marknadsaktörerna. Den enskilde upplever ofta ett kunskapsunderläge när det gäller företaget som placeringsformer, avgifter och avkastning. Pensionsmyndigheten bör kunna stå för en neutral och objektiv information även kring sådana frågor. Pensionsmyndigheten bör därför fortsätta arbetet som PPM påbörjat med exempelvis Lotsen som är ett hjälpmedel vid vad av fonder samt och ge information kring vad man bör tänka på vid placeringar och till exempel hur avgifter påverkar över tid. Arbetet med att reglera privata aktörers webbaserade PPM-tjänster bör fortsätta inom Pensionsmyndigheten. Pensionsmyndigheten bör däremot inte bedriva rådgivning kring exempelvis placeringar.

Det finns behov av att myndigheten kan vara den aktören via aktiv bevakning och direkt bemötande av inlägg och artiklar i media. God tillgång till utbyggd statistik och analys för samarbete, information och erfarenhetsutbyte mellan aktörerna på pensionsområdet ökar möjligheten för kommunikation och god service i pensionsfrågor.

Samarbete med andra myndigheter för ökad tillgänglighet

Pensionssystemet omfattar drygt sju miljoner människor. Av dessa befinner sig drygt fem miljoner personer i sitt sparskede och knappt två miljoner personer i sitt pensionsskede. Behovet av service och information kan beskrivas med utgångspunkt i intjänandetid, pensionering och pensionstid. Under långa sparandetider förekommer ett mycket begränsat antal frågor om prognoser och intjänat kapital. Prognosfrågorna är få och relativt komplexa. Det är framförallt äldre pensionärer som har behov av lokala möten i samband med en ändrad livssituation. Den ändrade livssituationen kan antingen bero på ändrade boendeförhållanden eller att en make eller maka dör. Antalet besök kommer sannolikt att minska något till år 2010 för att minska ytterligare åren 2012–2015, då det totala antalet besök i hela landet kan uppskattas till cirka 1 000 per vecka (skrivelse från Pensionsmyndighetsutredningen, december 2008, dnr. S2009/1191/SF).

Lokalserviceutredningen föreslår i sitt delbetänkande *Styr samverkan – för bättre service till medborgarna* (SOU 2008:97) att basen för det lokala kundmötet ska vara ett nät av lokala servicekontor för den offentliga servicen. Vidare trycker utredningen på samverkan både inom och mellan statliga och kommunala myndigheter.

Pensionärsorganisationerna var i sina remissyttranden till PAN-utredningen kritiska till förslagen som rörde den personliga servicen. Vikten av det personliga mötet betonades och man menade att skriftlig information inte var tillräcklig alla gånger. Behovet av att även i framtiden kunna ha personliga möten, särskilt i takt med de försäkrades stigande ålder, understryktes. Remissinstanserna menade att den försäkrade borde ha möjlighet att träffa handläggare som på ett kompetent och pedagogiskt sätt informerar och förklarar.

Även om behovet av personliga kundmöten kan bedömas vara relativt litet inom ramen för den totala verksamheten som Pensionsmyndigheten ska ansvara för, är det viktigt att myndigheten hittar former som tillgodoser de behov som ändå finns, samtidigt som denna tjänst anpassas på ett sätt som gör den kostnadseffektiv. Regeringen menar att redan befintliga strukturer och samarbetsformer också bör kunna utnyttjas av Pensionsmyndigheten. I första hand kan det handla om samarbete med Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen om att använda dels de service- och samverkanskontor som etableras av dessa myndigheter, dels Försäkringskassans egna lokalkontor. En sådan lösning gör det möjligt att redan från 1 januari 2010 erbjuda lokal service. Även samarbete med kommunerna kan komma att bli aktuell i framtiden.

Olika kanaler når olika intressenter

Informationsförmedling kan ske genom skilda kanaler, men det är väsentligt med ett medborgarperspektiv och att mötet mellan försäkrad och myndigheter kan ske utifrån de försäkrades och spararnas behov.

En central uppgift för den nya myndigheten bör vara att ge medborgarna en samlad information om hela pensionen inklusive tjänstepensioner och privat sparande. I detta ligger bl.a. att verka för ett utökat samarbete mellan olika pensionsaktörer. Viktiga steg har tagits i och med pensionsportalen minpension.se men även om nyttjandegraden successivt ökar använder en stor majoritet fortfarande inte portalen.

En etablerad kanal för individuell information är det orange kuvertet som bl.a. innehåller det lagstadgade beslutet om pensionsrätter, tillsammans med en prognos av den allmänna pensionen vid ett antal åldrar. Det är angeläget att informationen där utvecklas mot en mer fullständig redovisning där även privat pensionssparande och tjänstepensioner redovisas. Regeringen menar att det är avgörande att Pensionsmyndigheten ger den enskilde möjligheten att enkelt hitta sina uppgifter och prognoser för sin totala pension. I det sammanhanget finns anledning att även framhålla de övriga kanaler, t.ex. elektroniska, som Pensionsmyndigheten kommer att använda för att nå ut med generell och individuell information. Regeringens utgångspunkt är att den nya Pensionsmyndigheten på ett bättre sätt ska svara upp mot medborgarnas olika behov av kunskap och

information i pensionsfrågor. Det finns därför anledning för Pensionsmyndigheten att utveckla dessa kanaler.

Pensionsmyndigheten bör arbeta för att nå de försäkrade på den arena som de väljer att använda för att få information. Det innebär att Pensionsmyndigheten, förutom att arbeta direkt mot de försäkrade också kan arbeta mot andra informationsgivare. Pensionsmyndigheten och aktörerna har här ett gemensamt intresse av att informationen är korrekt och håller god kvalitet.

Ytterligare en etablerad kanal för att sprida information om pensionsystemet till uppdragsgivare, pensionsbranschen och media är pensionsystemets årsredovisning – Orange rapport. Rapporten innehåller en redovisning av pensionssystemets finansiella ställning och förklarar vad som påverkar pensionernas utveckling på en aggregerad nivå.

5 Regeringens förslag

Nedan följer regeringens förslag med anledning av PAN-utredningens betänkande Ny pension – Ny administration (SOU 2006:111) och Pensionsmyndighetsutredningens (S2008:05) skrivelser Etapp 1 – analysfasen och Etapp 2 – genomförandefasen.

5.1 Allmänt om författningsförslagen

Pensionsmyndigheten övertar viss verksamhet från Försäkringskassan och all verksamhet från nuvarande Premiepensionsmyndigheten (PPM) från och med den 1 januari 2010. För att myndigheten ska kunna bedriva verksamheten måste en ändring av myndighetsnamnet ske i alla de olika författningar där verksamheten regleras och nuvarande myndigheter omnämns. Det behövs också en särskild lag med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande.

Ett antal författningar ändras endast på så sätt att den nuvarande myndighetens namn byts ut mot Pensionsmyndigheten. Dessa redovisas i avsnitt 5.2.2. Ett ytterligare antal författningar ändras även med smärre materiella eller författningstekniska ändringar, vilka redovisas i avsnitt 5.2.3. Slutligen behöver vissa nödvändiga anpassningar göras av ett par författningar i klargörande syfte. Dessa författningsförslag redovisas i avsnitt 5.3.

Pensionsmyndighetsutredningen har även föreslagit författningsändringar som inte är en direkt följd av bildandet av den nya myndigheten. Dessa behandlas ej i denna proposition eftersom regeringen här endast lämnar direkt nödvändiga förslag med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande. Övriga frågor avser regeringen att återkomma till i särskild ordning. Det gäller t.ex. frågan om Finansinspektionens ansvar att utöva tillsyn över Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet och behovet av en särskild reglering över hur redovisningen ska utformas för premiepensionsverksamheten.

5.2.1 En särskild lag med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande

Regeringens förslag: Det ska införas en särskild lag med anledning av den nya myndighetens inrättande. I lagen anges de författningar och bestämmelser som reglerar de ärendeslag som Pensionsmyndigheten ska handlägga.

I lagen anges också att Pensionsmyndigheten under åren 2010 och 2011, efter beslut om återkrav, ska överlämna ärenden om återkrav till Försäkringskassan för vidare handläggning. Försäkringskassan ska besluta om de åtgärder som kan komma ifråga enligt de bestämmelser om återkrav som Försäkringskassan tillämpade före den 1 januari 2010.

Vidare regleras vissa bestämmelser av handläggningskaraktär.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsakliga delar med regeringens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Med anledning av Pensionsmyndighetens inrättande föreligger det behov av att ange vilka områden den nya myndigheten har att ansvara för. I en särskild lag bör därför anges de lagar som den nya myndigheten ska administrera. Vidare finns också behov av att reglera vissa bestämmelser avseende handläggningen som t.ex. rör överlämnande av ärenden mellan de berörda myndigheterna.

Såsom Pensionsmyndighetsutredningen föreslagit är utgångspunkten att Försäkringskassan under en övergångsperiod bör betala ut pensioner och förmåner på Pensionsmyndighetens uppdrag. En fråga i anslutning till myndighetens utbetalningar gäller hanteringen av återkrav av felaktigt utbetalda ersättningar. Eftersom det inte är administrativt möjligt för Pensionsmyndigheten att, under den korta tid som återstår till dess att myndigheten ska inleda sin verksamhet, genomföra en annan lösning, kommer Försäkringskassan under 2010 och 2011 att sköta fordringshanteringen avseende de återkrav som Pensionsmyndigheten beslutat om. Försäkringskassan ska då tillämpa de bestämmelser om återkrav som den tillämpade före den 1 januari 2010. Med denna ordning bör Pensionsmyndigheten, sedan den fattat beslut om återkrav beträffande de förmåner myndigheten ansvarar för, överlämna ärendet till Försäkringskassan för eventuellt kommande fortsatt handläggning.

När belopp som avser återkrav för Pensionsmyndighetens räkning återbetalas till Försäkringskassan eller när Försäkringskassan har avräknat återkrav på en annan ersättning ska det återbetalda beloppet överlämnas till Pensionsmyndigheten.

Om ett belopp har återbetalats till Pensionsmyndigheten ska det anses som om det har inkommit till Försäkringskassan samma dag som det inkom till Pensionsmyndigheten.

Regeringens förslag: Nuvarande myndighetsnamn ändras till "Pensionsmyndigheten" i de fall den nya myndigheten övertar hela eller delar av nuvarande verksamhet hos Försäkringskassan och PPM eller den nya myndighetens namn infogas jämte Försäkringskassan.

De författningar som berörs och där endast myndighetens namn ändras är postlagen (1993:1684), lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift, lagen (1998:702) om garantipension, lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter, socialtjänstlagen (2001:453), lagen (2001:853) om äldreomsorgsstöd, lagen (2002:125) om överföring av värdet av pensionsrättigheter till och från Europeiska gemenskaperna, lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration, lagen (2004:115) om självbetjäningstjänster via Internet inom socialförsäkringens administration, utlänningslagen (2005:716), bidragsbrottslagen (2007:612), lagen (2008:206) om underrättseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt offentlighets- och sekretesslagen (2009:000).

Utredningens förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 4.2 och 4.3 har regeringen redovisat de principiella överväganden som ligger bakom beslutet att inrätta Pensionsmyndigheten och vilken verksamhet som myndigheten ska bedriva. Det framgår vidare i avsnitt 5.1 att de föreslagna lagändringarna är en direkt och nödvändig följd av detta beslut. Ytterligare motivering till förslagen är därför inte nödvändig.

5.2.3 Författningar med både namnändringar och andra ändringar

Regeringens förslag: Nuvarande myndighetsnamn ändras till "Pensionsmyndigheten" i de fall som myndigheten övertar hela eller delar av nuvarande verksamhet hos Försäkringskassan och PPM, samt när andra författningstekniska ändringar görs i följande lagar: lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän, lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara, lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård, lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare, lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten, lagen (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet, socialförsäkringslagen (1999:799), lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder), lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan, lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan samt lagen (2008:307) om kommunalt vårdnadsbidrag.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsakliga delar med regeringens förslag.

Skälen för regeringens förslag: Förutom att myndighetsnamnet ändras i de fall verksamhetsöverföring sker föreslås ytterligare smärre ändringar i en rad författningar. Ändringarna är i huvudsak språkliga eller av författningsteknisk karaktär som en följd av att den nya myndigheten inrättas, se vidare författningskommentaren.

Utöver dessa finns skäl att särskilt nämna frågan om det allmänna ombudet för socialförsäkringen. Regeringen föreslår att det allmänna ombud som idag finns hos Försäkringskassan, enligt lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan även ska fungera som allmänt ombud för Pensionsmyndigheten. Följdändringar för detta behöver därför göras i nämnda lag samt i lagen (1962:381) om allmän försäkring och i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

Skälen för regeringens förslag är flera. Det allmänna ombud som idag finns hos Försäkringskassan har möjlighet att överklaga Försäkringskassans beslut till allmän förvaltningsdomstol. Denna ordning stärker kravet på att socialförsäkringen ska tillämpas likformigt och rättvist även i fall där den enskilde väljer att avstå från att överklaga myndighetens beslut.

Pensionsmyndigheten kommer att från Försäkringskassan ta över ansvaret för ett antal förmåner vilka i sina beslut behöver grundas på bedömningar. Samtidigt är de regelverk som styr myndighetens prövning komplexa. Regeringen anser därför att det allmänna ombudet ska finnas för hela socialförsäkringen. Någon ändring av det allmänna ombudets uppdrag i sak, eller i övrigt, avses inte. Precis som idag bör möjligheten att överklaga huvudsakligen användas då det krävs för att utjämna en oenhetlig rättstillämpning på områden där behov av prejudikat är särskilt framträdande. Den möjlighet som finns idag för det allmänna ombudet att uppdra åt en tjänsteman vid Försäkringskassan att företräda ombudet i allmän förvaltningsdomstol, ska även finnas beträffande Pensionsmyndigheten och dess ärenden.

Med en gemensam funktion av allmänt ombud undviks också gränsdragningsproblem och otydliga ansvarsförhållanden som skulle kunna riskera att uppstå om ombuden var två.

5.3 Nödvändiga Anpassningar

Förutom de följdändringar som föreslås i ovanstående författningar, behöver ytterligare några frågor hanteras som kräver författningsändringar eller som här särskilt behöver omnämnas. Dessa har karaktären av mer sakliga anpassningar. Ett par av dessa rör förmåner som kommer att hanteras både av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten och där klargörandet av en tydlig ansvarsfördelning dem emellan därför är nödvändig.

Regeringens förslag: Pensionsmyndigheten ska besluta i ärenden avseende ersättning vid dödsfall enligt lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring och enligt lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd. Pensionsmyndigheten ska inhämta Försäkringskassans bedömning om dödsfallet har inträffat till följd av en arbetskada. Pensionsmyndigheten ska också inhämta Försäkringskassans beräkning av livränteunderlaget.

Skälen för regeringens förslag: Rätten till arbetskadelivränta och begravningshjälp regleras dels i lagen (1976:380) om arbetskadeförsäkring, dels i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd (som avser t.ex. värnpliktiga och intagna på kriminalvårdsanstalt). Vid ett dödsfall orsakat av arbetskada kan efterlevandelivränta samt begravningshjälp beviljas de efterlevande.

Ansökan om arbetskadelivränta till efterlevande och begravningshjälp görs i dag på samma blankett som ansökan om efterlevandepension. Försäkringskassan beslutar sedan om dödsfallet beror på en arbetskada samt fastställer livränteunderlaget. De bestämmelser som tillämpas vid beslutet om rätten till efterlevandelivränta överensstämmer i princip materiellt sett med de regler som gäller för rätten till efterlevandepension. Arbetskadelivränta samordnas också med efterlevandepension på så sätt att endast den del som överstiger efterlevandepensionen betalas ut.

I denna proposition föreslås att efterlevandepension från och med den 1 januari 2010 ska handläggas av Pensionsmyndigheten. Att reglerna för rätten till efterlevandelivränta och rätten till efterlevandepension har stora likheter samt att förmånerna ska samordnas, talar för att handläggningen i denna del bör hanteras av samma myndighet. Det rör sig om en komplicerad lagstiftning och dessutom är antalet ärenden med efterlevandelivränta få. I maj 2008 betalades det ut efterlevandelivränta till knappt 2 000 personer enligt Försäkringskassan. Det låga antalet ärenden skulle medföra att det blir svårt för handläggarna att upprätthålla tillräckliga kunskaper om rätten till och beräkning av arbetskadelivränta till efterlevande om dessa ärenden skulle handläggas av Försäkringskassan, medan Pensionsmyndigheten skulle handlägga ärenden avseende efterlevandepension. Regeringen föreslår därför att ersättning i form av efterlevandelivräntor och begravningshjälp ska handläggas av Pensionsmyndigheten.

Regeringen anser att endast en myndighet ska fatta beslut i samma ärende. De försäkrade ska endast behöva vända sig till en myndighet med frågor och eventuella överklaganden i ett ärende. Regeringen föreslår därför att Pensionsmyndigheten ska fatta beslut om dödsfallet har inträffat till följd av en arbetskada. Pensionsmyndigheten ska dock först inhämta Försäkringskassans bedömning av om dödsfallet beror på en arbetskada, eftersom det är Försäkringskassan som bedömer i alla övriga fall om en skada eller sjukdom beror på en arbetskada och därmed har bäst kunskap och erfarenhet av sådana bedömningar. Det ringa antalet ärenden talar också för att Försäkringskassan bör göra bedömningen även avseende dödsfall. Regeringen föreslår också att Försäkringskassan ska beräkna livränteunderlaget då det grundar sig på den

avlidnes sjukpenningsgrundande inkomst som fastställs av Försäkringskassan. Förslagen innebär således att ärenden rörande arbetsskadelivranta till efterlevande kommer att handläggas och beslutas av Pensionsmyndigheten efter det att vissa uppgifter hämtats in från Försäkringskassan.

5.3.2 Bostadstillägg till pensionärer m.fl.

Regeringens förslag: Pensionsmyndigheten ska överta handläggningen av ärenden enligt lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl. för personer som uppbär hel ålderspension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension, hel garantipension enligt lagen (1998:702) om garantipension, änkepension enligt lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn och änkepension enligt lagen (2000:462) om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, särskild efterlevandepension enligt lagen om införande av lagen (2000:461) om efterlevandepension och efterlevandestöd till barn, hustrutillägg enligt lagen (1998:708) om upphävande av lagen (1994:309) om hustrutillägg i vissa fall då make uppbär folkpension eller pension eller invaliditetsförmån enligt lagstiftningen i en stat som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under förutsättning att förmånen motsvarar svensk pension enligt nämnda lagar.

I de fall två makar som båda har rätt till bostadstillägg ansöker om bostadstillägg ska Pensionsmyndigheten överta handläggningen för båda makarna även om enbart den ena uppbär pension enligt någon av ovan nämnda lagar. Detsamma ska gälla för personer som samtidigt uppbär förmåner från båda myndigheterna, om förmånerna berättigar till bostadstillägg.

Skälen för regeringens förslag: Bostadstillägg till pensionärer betalas ut till personer med ålderspension, änkepension och särskild efterlevandepension, hustrutillägg, sjuk- eller aktivitetsersättning samt vissa förmåner som motsvarar dessa men som betalas ut enligt lagstiftningen i något land som ingår i EES-området. Av dessa förmåner kommer Försäkringskassan även i fortsättningen att handlägga sjuk- och aktivitetsersättning medan Pensionsmyndigheten kommer att handlägga övriga förmåner.

Eftersom bostadstillägg kan uppbäras till samtliga ovanstående förmåner måste ställning tas till vilken myndighet som ska ansvara för handläggningen av bostadstillägg. Om t.ex. Pensionsmyndigheten har ansvaret för handläggningen i samtliga fall kan det leda till ett önskat resultat sett ur ett medborgarperspektiv eftersom personer med sjuk – eller aktivitetsersättning då måste ha kontakt med två myndigheter. De måste vända sig till Pensionsmyndigheten i frågor som gäller bostadstillägg och till Försäkringskassan i övriga frågor. Den som exempelvis är över 65 år och uppbär ålderspension behöver däremot endast vända sig till en myndighet – Pensionsmyndigheten. Utgångspunkten bör vara att den myndighet som handlägger huvudförmånen t.ex. ålderspension också bör handlägga bostadstillägget. Vid valet av tillvägagångssätt bör medborgarperspektivet väga tungt dvs. man bör eftersträva en lösning som underlättar för de

försäkrade och innebär att de – oavsett förmånskombinationer – endast ska behöva vända sig till en myndighet med sina ärenden.

När det gäller ansvaret för normering, utfärdande av föreskrifter och vägledning till handläggarna anser regeringen att det, till skillnad från handläggningen, inte bör delas mellan myndigheterna utan att endast den ena ska vara ansvarig. Att ansvaret inte är delat är viktigt för att säkerställa en enhetlig rättstillämpning. Eftersom Pensionsmyndigheten kommer att vara den myndighet som ansvarar för den största andelen av ärendena är det naturligt att det är Pensionsmyndigheten som ansvarar för dessa frågor.

Försäkringskassan ska även fortsättningsvis handlägga ärenden avseende sjuk- och aktivitetsersättning. Regeringen föreslår därför att Försäkringskassan ska behålla ansvaret för handläggningen av de bostadstilläggsärenden som avser personer med sjuk- eller aktivitetsersättning medan Pensionsmyndigheten fr.o.m. den 1 januari 2010 föreslås överta ansvaret för alla övriga ärenden rörande bostadstillägg.

Detta innebär t.ex. att när en person som har sjukersättning och bostadstillägg fyller 65 år övergår ansvaret för handläggningen av bostadstillägget från Försäkringskassan till Pensionsmyndigheten. En ny ansökan behöver då lämnas in på motsvarande sätt som görs idag, men istället lämnas ansökan till Pensionsmyndigheten.

I de fall två makar som båda har rätt till bostadstillägg ansöker om förmånen och den ena maken har sjuk- eller aktivitetsersättning, bör endast en myndighet handlägga bostadstillägget för båda makarna. Då det är makarnas gemensamma ekonomiska förhållanden som beaktas vid beräkningen av bostadstillägg vore det olämpligt om deras ärenden handlades av olika myndigheter. Ansökan ska också göras av makarna gemensamt på samma blankett som ska undertecknas av båda makarna. Eftersom Pensionsmyndigheten är den myndighet som kommer att ha flest antal ärenden och som också föreslås vara normgivande bör de handlägga båda makarnas bostadstillägg. Av samma anledning bör Pensionsmyndigheten handlägga bostadstillägget för den som samtidigt uppbär förmåner som handläggs av Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. Det kan t.ex. gälla personer som samtidigt uppbär sjuk- eller aktivitetsersättning och änkepension före 65 år.

Förslagen i propositionen innebär att bostadstillägg fortsättningsvis kommer att hanteras av två myndigheter. Båda myndigheterna har det fulla ansvaret för förmånen när det gäller sin grupp av förmånstagare. Det betyder att ansökan ska göras hos respektive myndighet, som i sin tur fattar beslut i eget namn och ansvarar för att betala ut förmånen. Det är således inte fråga om att Försäkringskassan ska handlägga ärendena på Pensionsmyndighetens uppdrag, utan Försäkringskassan handlägger dessa inom sitt eget myndighetsuppdrag och helt på eget ansvar. Respektive myndighet ansvarar för att den uppfyller de krav på kvalitet som kan ställas på ärendehandläggningen.

För att myndigheternas arbete med bostadstillägg ska fungera bra kommer det att krävas ett nära samarbete dem emellan. I frågor som t.ex. utformning av IT-system, blanketter och informationsmaterial krävs att Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har nära kontakter med varandra för att handläggningen ska hålla en hög kvalitet och kunna fungera så smidigt som möjligt på båda myndigheterna.

Regeringens bedömning: När rätten till en förmån prövas av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten bör respektive myndighet bedöma om en person anses bosatt eller förvärvsarbete i Sverige enligt 2 kap. i socialförsäkringslagen (1999:799).

Utredningens förslag: Utredningen föreslår att Försäkringskassan även i fortsättningen ska ha ansvaret för att bedöma om en person omfattas av svensk försäkring. Ansvaret för det register som finns för pensionsgrundande inkomster (intjänanderegistret) föreslås ligga hos Pensionsmyndigheten. Utredningen anser att kompetensen om att besluta om tillhörigheten till svensk försäkring bör finnas hos en myndighet, oavsett om en person uppbär en eller fler förmåner som administreras av olika myndigheter inom socialförsäkringsområdet.

Remissinstanserna: Försäkringskassan menar att förslaget i skrivelsen ger intrycket av att Försäkringskassan ska fatta beslut om försäkringstillhörighet som är bindande för Pensionsmyndigheten. Det strider mot bestämmelserna i socialförsäkringslagen (SofL, 1999:799) anser myndigheten. Däremot bör Försäkringskassan även i fortsättningen ansvara för att föra register över de försäkrade (sjukförsäkringsregistret) medan Pensionsmyndigheten bör överta ansvaret över intjänanderegistret.

Skälen för regeringens bedömning: Socialförsäkringslagen innehåller bestämmelser om vem som ska omfattas av den svenska försäringen. Rätten till en socialförsäkringsförmån grundas på bosättning eller förvärvsarbete i Sverige. Några bestämmelser om att fatta särskilda beslut om försäkringstillhörighet finns inte. Frågan om försäkringstillhörighet utreds istället när rätten till en förmån prövas. I SofL finns vissa bestämmelser om anmälningsplikt till Försäkringskassan. Någon ändring i dessa bestämmelser görs inte. Försäkringskassan får också fortlöpande aviseringar från folkbokföringsmyndigheten om personer som flyttar till eller från Sverige.

Det är regeringens bedömning att även Pensionsmyndigheten – utöver Försäkringskassan som idag – bör bedöma om en person omfattas av svensk socialförsäkring. Bedömningen sker när rätten till en förmån prövas av respektive myndighet. I flera fall kommer Pensionsmyndigheten att behöva uppgifter om försäkringstillhörighet som kan finnas hos Försäkringskassan. Ett exempel är när en persons försäkringstid måste avgöras i samband med beviljandet av en förmån. Ytterligare exempel är när en löpande förmån dras in eller rätt uppstår till en förmån på grund av förändrade bosättningsförhållanden. Pensionsmyndigheten bör dock alltid vara ansvarig för ställningstagandet om försäkringstillhörighet i dessa fall.

6 Konsekvenser av förslagen

Regeringens förslag i denna proposition innehåller i huvudsak förslag som utgör lagtekniska anpassningar till den nya myndigheten. Inriktningsbeslut om införandet av en ny myndighet är redan fattat i samband

med budgetpropositionen för 2009. De lagtekniska anpassningarna i denna proposition medför inga speciella konsekvenser utöver det som särskilt nämns nedan. Prop. 2008/09:202

Ekonomiska konsekvenser

När det gäller försäkringskostnader för pensionerna och de pensionsrelaterade förmånerna sker ingen förändring med anledning av förslagen i denna proposition.

Pensionsmyndighetsutredningen har i etapp 2-skrivelsen inkommit med förslag till budgetunderlag för 2010–2012 för Pensionsmyndigheten. Det anges dock i samband med detta, att utredningen avser att återkomma med eventuella justeringar under 2009. I detta ingår även att hantera eventuella avvecklingskostnader.

Utgångspunkten för finansieringen av pensionsadministrationen är den modell som idag tillämpas; finansiering via anslag på statsbudgeten samt AP-fonderna och premiepensionssystemet. Regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen med förslag till finansiering och anslag för Pensionsmyndighetens administration samt för eventuella uppkomna avvecklingskostnader i budgetpropositionen för 2010.

Konsekvenser för berörd personal

Organisationsförändringen berör personal vid Premiepensionsmyndigheten (PPM) och delar av Försäkringskassan. Vid bemanningen av Pensionsmyndigheten ska 6 b § lagen (1982:80) om anställningsskydd beaktas. Vilka ekonomiska konsekvenser detta kan få är för närvarande svårt att överblicka.

7 Författningskommentar

Lagändringarna är huvudsakligen en följd av att ansvaret för pensionsadministrationen m.m. övergår från Försäkringskassan och Premiepensionsmyndigheten (PPM) till en ny myndighet, Pensionsmyndigheten. De föreslagna lagändringarna innebär i allt väsentligt namnändringar antingen genom att Försäkringskassan och PPM byts ut mot Pensionsmyndigheten eller att den nya myndighetens namn läggs in i lagtexten vid sidan av Försäkringskassan. Utöver rena namnändringar förekommer även följdändringar föranledda av namnändringarna, nödvändiga anpassningar och i vissa fall redaktionella ändringar. De förslag som uteslutande innebär namnändringar eller kompletteringar på så sätt att Pensionsmyndigheten läggs till kommenteras inte här om inte namnändringen kan medföra ytterligare konsekvenser. I de fall materiella ändringar görs kommenteras dessa särskilt.

1 §

I paragrafen anges att vissa socialförsäkringsärenden från och med den 1 januari 2010 ska handläggas av Pensionsmyndigheten. I lagen anges i sju ton punkter de författningar och bestämmelser som berör sådana förmåner och bidrag som Pensionsmyndigheten ska handha.

2 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vad som ska gälla övergångsvis beträffande ärenden om återkrav under åren 2010 och 2011. I paragrafen anges att Pensionsmyndigheten ska överlämna ärenden om återkrav till Försäkringskassan för vidare handläggning efter det att Pensionsmyndigheten har fattat beslut om återkrav. Pensionsmyndigheten ska således fatta beslut om återbetalning av för mycket utgiven ersättning samt i anslutning till detta även besluta om eventuell eftergift av kravet. Därefter övertar Försäkringskassan samtliga handläggningsåtgärder för att driva in kravet. Dessa kan avse att ingå avtal om återbetalningsplan, frågor om ränta på det återkrävda beloppet om detta inte betalas i tid, eftergift av kravet på ränta, avdrag på annan ersättning som den återbetalningsskyldige har rätt till. Försäkringskassan ska då tillämpa de regler om återkrav som Försäkringskassan har tillämpat före den 1 januari 2010. Därvid ska det som sågs om Premiepensionsmyndigheten i stället gälla Pensionsmyndigheten. Vidare anges att belopp som har återbetalats till Pensionsmyndigheten ska anses ha kommit in till Försäkringskassan samma dag som det kom in till Pensionsmyndigheten. Avsikten med denna bestämmelse är att den återbetalningsskyldige – om denne felaktigt betalar till Pensionsmyndigheten inom rätt tid – har fullgjort sina skyldigheter.

3 §

Genom bestämmelsen föreskrivs att befintliga författningsregler rörande verksamheten med de socialförsäkringsärenden som Pensionsmyndigheten ska administrera enligt 1 § ska tillämpas på Pensionsmyndigheten från och med den 1 januari 2010.

4 §

Bestämmelsen anger att alla beslut i sådana socialförsäkringsärenden som den 1 januari 2010 förs över till Pensionsmyndigheten, fortfarande gäller enligt sina lydelse oberoende av att ärendena till vilka besluten hör har förts över till en ny myndighet. Ett tidsbegränsat beslut gäller alltså under den tid som anges i beslutet och övriga beslut gäller till dess att Pensionsmyndigheten fattar ett nytt beslut i enlighet med de regler myndigheten har att följa som ändrar det tidigare beslutet. Genom bestämmelsen i paragrafens andra mening kommer också beslut om förmån som har fattats före år 2005 och som fortfarande gäller när Pensionsmyndigheten tar över administrationen av pensionsärendena att gälla till dess Pensionsmyndigheten bestämmer annat.

5 §

I paragrafen finns en bestämmelse om att sådana handlingar som kommit in till Försäkringskassan senast den 31 december 2010 och som rör ärenden som Pensionsmyndigheten har tagit över ansvaret för, ska betraktas som om de vore inkomna till Pensionsmyndigheten samma dag som de kom in till Försäkringskassan. Motsvarande gäller handlingar som ska lämnas till Försäkringskassan men som felaktigt har kommit in till Pensionsmyndigheten. Detta gäller om inte annat är föreskrivet i annan författning, som t.ex. i 8 kap. 2 § lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring.

7.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

1 kap.**2 §**

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att det allmänna ombudet ska vara gemensamt för verksamheten hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, dock med undantag av den verksamhet hos Pensionsmyndigheten som avser premiepension. Det allmänna ombudet finns dock fortfarande kvar hos Försäkringskassan.

17 kap.**1 §**

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser om att Försäkringskassan vid retroaktiv utbetalning av ersättning i vissa fall ska göra avdrag för tidigare utbetald annan ersättning som avser samma tid. En förutsättning för att avdrag ska få göras är att ersättningarna inte ograverade får utges samtidigt. Som exempel kan nämnas garantipension till änkepension och sjukersättning i form av garantiersättning. Om rätt till båda förmånerna föreligger för samma månad utges endast den till beloppet största av förmånerna.

När ett antal förmånslag från och med den 1 januari 2010 förs över till den nyinrättade Pensionsmyndigheten blir det aktuellt för Försäkringskassan att, förutom för ersättningar som Försäkringskassan själv och arbetslöshetskassorna betalar ut, även behöva ta hänsyn till vissa förmåner som Pensionsmyndigheten betalar ut. Bestämmelsen kompletteras därför genom att Pensionsmyndigheten läggs till i uppräknningen av utbetalare.

20 kap.**4 §**

I *fjärde stycket* görs, förutom anpassningar till följd av att Premiepensionsmyndigheten upphör som myndighet, ändringar i detta stycke som innebär att avdrag endast kan göras för återkrav av ersättningar som beslutats av Försäkringskassan. Återkrav av pensionsförmåner och andra ersättningar som handhas av Pensionsmyndigheten kan därmed inte regleras genom avdrag från ersättning enligt denna lag. Särskilda regler ska dock gälla för en övergångsperiod, se 2 § lagen med anledning av

Övergångsbestämmelsen

Innebörden av övergångsbestämmelsen är att under en övergångsperiod (under åren 2010 och 2011) får Försäkringskassan göra avdrag på en ersättning som ska betalas ut enligt lagen om allmän försäkring för sådana förmåner som betalats ut för mycket av Pensionsmyndigheten, efter det att Pensionsmyndigheten har fattat ett beslut om återkrav.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring

1 kap.

2 §

Ändringen är föranledd av att Pensionsmyndigheten från och med den 1 januari 2010 ska handlägga ärenden som gäller ersättning vid dödsfall.

5 kap.

3 a §

Paragrafen, som är ny, anger att Pensionsmyndigheten ska inhämta Försäkringskassans bedömning om dödsfallet har inträffat till följd av arbetsskada, innan Pensionsmyndigheten fattar beslut om livränta till efterlevande eller begravningshjälp. Därutöver ska Pensionsmyndigheten i ett ärende om livränta, även inhämta Försäkringskassan beräkning av det ersättningsunderlag som anges i 3 §. Anledningen härtill är att Försäkringskassan är den myndighet som huvudsakligen handhar ärenden om arbetsskada och därigenom har störst erfarenhet och kunskap när det gäller att bedöma om en skada eller sjukdom är en följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet. Eftersom ersättningsunderlaget normalt grundas på den avlidnes sjukpenninggrundande inkomst är det också naturligt att detta inhämtas från Försäkringskassan. Det är dock Pensionsmyndigheten som är den beslutande myndigheten och den enskildes motpart om denne är missnöjd med beslutet och begär omprövning av detta. Vid en begäran om omprövning bör Pensionsmyndigheten inhämta ett förnyat underlag från Försäkringskassan. Någon särskild bestämmelse om att Försäkringskassan ska avge ett nytt sådant underlag till Pensionsmyndigheten kan inte anses behövlig eftersom myndigheterna enligt vedertagen princip ska biträda och hjälpa varandra i möjligaste mån, se 6 § förvaltningslagen (1986:223).

8 kap.

2 §

Ändringen i *första stycket* är föranledd av att det är Pensionsmyndigheten som från och den 1 januari 2010 handlägger ärenden som gäller ersättning vid dödsfall. Ansökan om efterlevandelivränta och begravningshjälp ska därför göras skriftligen hos Pensionsmyndigheten.

Ett nytt *andra stycke* har – på grund av att det nu är två myndigheter som handhar ärenden om arbetsskada – lagts till. Om den enskilde läm-

nar in en ansökan, anmälan eller liknande (begäran om omprövning eller överklagande) till Pensionsmyndigheten som rätteligen skulle ha lämnats in till Försäkringskassan och vice versa förlorar den enskilde därmed ingen tid.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd

3 §

Ändringen är föranledd av att Pensionsmyndigheten från och med den 1 januari 2010 ska handlägga ärenden som gäller ersättning vid dödsfall.

7.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän

5 §

Ändringen är föranledd av att Pensionsmyndigheten från och med den 1 januari 2010 ska handlägga ärenden som gäller ersättning vid dödsfall.

7.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (1984:989) om socialförsäkringsväsendet under krig och krigsfara

5, 9, 10 och 11 §§

Ändringarna är föranledda av det är Pensionsmyndigheten som från och med den 1 januari 2010 administrerar ålderspensionen, efterlevandepensionen, bostadstillägget till pensionärer m.m.

8 §

Ändringen i *första stycket* är föranledd av att det är Pensionsmyndigheten som från och med den 1 januari 2010 administrerar ålderspensionen, efterlevandepensionen, bostadstillägget till pensionärer m.m.

Ändringen i *andra stycket* är föranledd av att det är Pensionsmyndigheten som administrerar den allmänna pensionen från och med den 1 januari 2010. Det förefaller då rimligt att det är Pensionsmyndigheten som svarar för utbetalningen också av statliga och kommunala tjänstepensioner i de situationer som beskrivs i denna lag.

7.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård

17 §

I *tredje stycket* görs, förutom anpassningar till följd av att Premiepensionsmyndigheten upphör som myndighet, ändringar som innebär att avdrag endast kan göras för återkrav av ersättningar som beslutats av Försäkringskassan. Återkrav av pensionsförmåner och andra ersättningar som handhas av Pensionsmyndigheten kan därmed inte regleras genom avdrag från ersättning enligt denna lag. Särskilda regler ska dock gälla

för en övergångsperiod (se 2 § lagen med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten och övergångsbestämmelsen till detta lagförslag).

Övergångsbestämmelsen

Innebörden av övergångsbestämmelsen är att under en övergångsperiod (under åren 2010 och 2011) får Försäkringskassan göra avdrag på en sådan ersättning som ska betalas ut enligt lagen om ersättning och ledighet för närståendevård för förmåner som betalats ut för mycket av Pensionsmyndigheten, efter det att Pensionsmyndigheten har fattat ett beslut om återkrav.

7.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare

13 §

I *tredje stycket* görs, förutom anpassningar till följd av att Premiepensionsmyndigheten upphör som myndighet, ändringar som innebär att avdrag endast kan göras för återkrav av ersättningar som beslutats av Försäkringskassan. Återkrav av pensionsförmåner och andra ersättningar som handhas av Pensionsmyndigheten kan därmed inte regleras genom avdrag från ersättning enligt denna lag. Särskilda regler ska dock gälla för en övergångsperiod (se 2 § lagen med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten och övergångsbestämmelsen till detta lagförslag).

Övergångsbestämmelsen

Innebörden av övergångsbestämmelsen är att under en övergångsperiod (under åren 2010 och 2011) får Försäkringskassan göra avdrag på en sådan ersättning som ska betalas ut enligt lagen om ersättning till smittbärare för förmåner som betalats ut för mycket av Pensionsmyndigheten, efter det att Pensionsmyndigheten har fattat ett beslut om återkrav.

7.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension

1 kap.

4 §

Ändringen i *andra stycket* är en följd av att det allmänna ombudet ska vara gemensamt för verksamheten hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, dock med undantag av den verksamhet hos Pensionsmyndigheten som avser premiepension. Det allmänna ombudet finns dock fortfarande kvar hos Försäkringskassan.

10 kap.

6 §

I paragrafen anges att vissa bestämmelser om pensionsspararen i denna och i annan lag i förekommande fall ska gälla för den som har fått premiepension till efterlevande. Ändringarna i denna paragraf innebär att

bestämmelserna har ändrats till att gälla Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet. Prop. 2008/09:202

11 kap.

1 §

Ändringarna i paragrafen är föranledda endast av det förhållandet att Premiepensionsmyndigheten ska upphöra som myndighet den 31 december 2009. I *sista stycket* har bemyndigandet därför ändrats till att avse Pensionsmyndighetens kostnader för premiepensionsverksamheten.

13 kap.

3, 4 och 6 §§

Förutom en ändring i fjärde paragrafen av myndighetsnamnet Försäkringskassan till Pensionsmyndigheten görs sinsemellan likartade ändringar i samtliga paragrafer föranledda av att 13 kap. 2 § upphävs.

17 §

Bestämmelsen att det allmänna ombudet endast får överklaga beslut som har fattats av Försäkringskassan tas bort. Att det allmänna ombudet för socialförsäkringen inte får överklaga beslut som avser premiepension – liksom gäller i dag – framgår av 1 § lagen om allmänt ombud för socialförsäkringen. Därutöver framgår av 13 kap. 17 b § denna lag att beslut om pensionsgrundande inkomst enligt 2 kap. får överklagas av det allmänna ombudet hos Skatteverket.

14 kap.

7 §

I *första stycket* görs, förutom anpassningar till följd av att Premiepensionsmyndigheten upphör som myndighet, ändringar i detta stycke som innebär att avdrag endast kan göras för återkrav av ersättningar som beslutats av Pensionsmyndigheten. Återkrav av pensionsförmåner och andra ersättningar som handhas av Pensionsmyndigheten kan därmed regleras genom avdrag från ersättning enligt denna lag. Särskilda regler ska dock gälla för en övergångsperiod (se 2 § lagen med anledning av inrättande av Pensionsmyndigheten och övergångsbestämmelsen till detta lagförslag).

Andra stycket tas bort. Behovet av bestämmelsen bortfaller då administrationen av all inkomstgrundad ålderspension samlas på en myndighet, Pensionsmyndigheten.

8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Försäkringskassan vid retroaktiv utbetalning av ålderspension i vissa fall ska göra avdrag för tidigare utbetald annan ersättning som avser samma tid. Det gäller om den först utbetalda ersättningen skulle ha utgivits med ett lägre belopp med hänsyn till att den senare ersättningen beviljats.

15 kap.**2 §**

Ändringen är en endast följdändring och innebär att det bara är Pensionsmyndighetens premiepensionsverksamhet som avses.

Övergångsbestämmelserna

I punkten 2 har införts en bestämmelse som innebär att det under en övergångsperiod (åren 2010 och 2011) alljämt ska tillämpas de äldre bestämmelserna i 14 kap. 1 § fjärde–sjätte styckena och 7 §. Se härvid även kommentaren till 2 § inrättandelagen. Detta för att det äldre förfarandet angående beräkning av ränta, avdrag på annan ersättning ska kunna tillämpas under den aktuella övergångsperioden.

I punkten 3 har tillagts att, utöver det som har angetts i punkten 2, Försäkringskassan är behörig att besluta om avdrag enligt 14 kap. 7 § i dess äldre lydelse. Anledningen härtill är att Försäkringskassan i vissa fall kan ha fattat beslut om återkrav enligt någon annan författning än de sjuutton författningar och bestämmelser som anges i 1 § inrättandelagen.

7.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (1998:710) med vissa bestämmelser om Premiepensionsmyndigheten

Ändringarna i lagens rubrik är en följd av att Premiepensionsmyndigheten avvecklas.

2 §

I paragrafens *första mening* har ordet försäkringsverksamhet bytts ut mot premiepensionsverksamhet för att snäva in tillämpningsområdet. Vidare har rubriken närmast före denna paragraf ändrats i förtydligande syfte.

5 §

I paragrafen har vissa ändringar gjorts i anledning av att den nya myndigheten i första hand kommer att redovisa sin verksamhet enligt reglerna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Uppräkningen av bestämmelser i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag som ska tillämpas har därför fått modifieras för att överensstämja med denna ändring. Följande ändringar i paragrafen har gjorts.

I den *tredje strecksatsen* har preciseringen ”andra stycket” utgått.

I den *fjärde strecksatsen* har ordet ”andelar” ersatts av ordet ”innehåll”. Dessutom har en precisering gjorts av vilka bestämmelser i årsredovisningslagen (1995:1554) som det hänvisas till.

Den *sjätte strecksatsen* angående kap. 4 har delats upp i tre strecksatser för att möjliggöra vissa undantag från de uppräknade reglerna som det hänvisas till.

Den *sjunde strecksatsen* angående 5 kap. har delats upp i två strecksatser av nyss nämnda anledning. Den *nya strecksatsen 5 kap. 1 §* har utformats negativt, dvs. de bestämmelser som inte ska tillämpas räknas upp och de övriga ska därmed tillämpas, med anledning av att även de inledande meningarna i 5 kap. 1 § lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag ska tillämpas av pensionsmyndigheten.

6 §

Ändringen innebär att endast den särskilda redovisningen för premiepensionsverksamheten ska ges in till Finansinspektionen.

7 §

Andra stycket upphävs eftersom det inte längre kommer att finnas två myndigheter på pensionsområdet.

7.11 Förslaget till lag (1998:1757) om förvaltning av vissa fonder inom socialförsäkringsområdet

6 och 6 a §§

Förslagen innebär att den nuvarande lydelsen av 6 § ändras så att bestämmelsen räknar upp de fonder som Försäkringskassan kommer att administrera fortsättningsvis. De fonder som rör Pensionsmyndighetens verksamhet räknas upp i en ny bestämmelse, 6 a §.

8 §

Ändringarna i paragrafen är en följd av att det nu är två myndigheter, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten, som ska svara för att medlen ur de i 6 § respektive 6 a § uppräknade fonderna används i enlighet med de ändamål som fonderna är avsedda för och Kammarkollegiet ska därför samråda med dessa myndigheter vid upprättande av årsredovisningarna.

7.12 Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringslagen (1999:799)

4 kap.

4 §

Ändringen är föranledd av att det är Pensionsmyndigheten som från och med den 1 januari 2010 administrerar ålderspensionen, efterlevandepensionen, bostadstillägget till pensionärer m.m.

5 kap.

7 §

Ordet Försäkringskassans tas bort för att det klart ska framgå att inte bara Försäkringskassan utan också Pensionsmyndigheten ska tillämpa bestämmelserna i 20 kap. 10 och 10a §§ lagen (1962:381) om allmän försäkring.

7.13 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Prop. 2008/09:202

2 kap.

1 §

Paragrafen har ändrats på så sätt att det klart pekas ut enligt vilka lagrum Försäkringskassan respektive Pensionsmyndigheten ska överföra medlen till Första–Fjärde AP-fonderna.

7.14 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:761) om bostadstillägg till pensionärer m.fl.

1 a §

Från och med den 1 januari 2010 delas ansvaret för handläggningen av ärenden om bostadstillägg till pensionärer m.fl. upp mellan Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. I paragrafen anges detta och hänvisas till 21 a och 21 b §§.

7 §

Paragrafens *andra stycke* innehåller bestämmelser om vilken myndighet, Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, som ska bedöma om vistelsen eller boendet i den särskilda boendeformen är stadigvarande. Lagtexten kompletteras så att det framgår att bedömningen görs av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten beroende av vilken myndighet som i det enskilda fallet är handläggande myndighet.

21 a §

I paragrafen regleras i vilka fall Försäkringskassan ska handlägga ärenden om bostadstillägg.

21 b §

I paragrafen regleras i vilka fall Pensionsmyndigheten ska handlägga ärenden om bostadstillägg.

22 §

Paragrafens *första stycke* innehåller bestämmelser om hos vilken myndighet, Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten, som en ansökan om bostadstillägg ska göras. Lagtexten kompletteras så att det framgår att ansökan ska göras till Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten beroende av vilken myndighet som i det enskilda fallet är handläggande myndighet.

26, 30 och 31 §§

Eftersom två myndigheter handlägger ärenden om bostadstillägg ändras ordet Försäkringskassan till den handläggande myndigheten.

34 §

När det enligt bestämmelserna enligt denna lag föreskrivs att en ansökan, anmälan, omprövningsbegäran eller liknande ska göras till Pensionsmyndigheten men handlingen istället har kommit in till Försäkringskas-

san, stadgas det i denna paragraf att det ska anses som om handlingen kommit in till Pensionsmyndigheten samma dag. I den mån ankomstdagen är av betydelse för den åtgärd som handlingen föranleder, innebär detta att den enskildes rätt inte påverkas av att handlingen felaktigt har inkommit till Pensionsmyndigheten respektive Försäkringskassan.

Övergångsbestämmelsen

I punkten 2 har införts en bestämmelse som innebär att det under en övergångsperiod (åren 2010 och 2011) alltjämt ska tillämpas de äldre bestämmelserna i 30 § tredje–femte styckena och 31 §. Se härvid även kommentaren till 2 § inrättandelagen. Detta för att det äldre förfarandet angående beräkning av ränta, avdrag på annan förmån m.m. ska kunna tillämpas under den aktuella övergångsperioden.

I punkten 3 har tillagts att, utöver det som har angetts i punkten 2, Försäkringskassan är behörig att besluta om avdrag enligt 31 § i dess äldre lydelse. Anledningen härtill är att Försäkringskassan i vissa fall kan ha fattat beslut om återkrav enligt någon annan författning än de sjuutton författningar och bestämmelser som anges i 1 § inrättandelagen.

7.15 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:274) med anledning av inrättande av Försäkringskassan

1 §

Inrättandet av Pensionsmyndigheten kräver att ett tillägg görs till bestämmelsen. I ett andra stycke införs en bestämmelse som hänvisar till den föreslagna lagen (2009:000) om inrättande av Pensionsmyndigheten och som anger i vilken utsträckning som första stycket ska tillämpas efter utgången av år 2009.

7.16 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:778) om allmänt ombud hos Försäkringskassan

1 §

Ändringen i paragrafen är en följd av att ansvaret för vissa socialförsäkringsärenden förs över från Försäkringskassan till Pensionsmyndigheten. I paragrafens *första stycke* anges nu att det ska finnas ett allmänt ombud hos Försäkringskassan som är gemensamt för verksamheten hos Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten med undantag av den verksamhet som avser premiepensionssystemet. Det allmänna ombudets ansvarsområde förändras därmed inte.

I ett nytt *andra stycke* anges att det allmänna ombudet utses av regeringen, vilket inte innebär någon ändring mot vad som redan gäller.

3 §

Ändringen i paragrafen innebär att bestämmelsen nu även omfattar tjänstemän hos Pensionsmyndigheten.

15 §

I paragrafen har den nya Pensionsmyndigheten lagts till och därutöver har det särskilt angivits vilka ersättningar som anges i 5 § första stycket (punkterna 7 och 8 som avser pensionsförmåner) som den kommunala nämnden har rätt att få ta del av hos Pensionsmyndigheten.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2008/09:202

Bilaga 1

Följande myndigheter och organisationer har lämnat synpunkter på betänkandet ”Ny pension – ny administration” (SOU 2006:111) från Pensionsadministrationsutredningen:

Andra AP-fonden
Arbetsgivarverket
Datainspektionen
Ekonomistyrningsverket (ESV)
Finansinspektionen
Fondbolagens Förening
Första AP-fonden
Försäkringsförbundet
Försäkringskassan
Glesbygdverket
Hovrätten över Skåne och Blekinge
Kammarkollegiet
Kammarrätten i Stockholm
Konsumentverket
LO
Minpension.se
Mithögskolan
Pensionärernas Riksorganisation (PRO)
Premiepensionsmyndigheten (PPM)
Riksförbundet för PensionärsGemenskap (RPG)
Riksgäldskontoret
SACO
Skatteverket
SPV
Statistiska Centralbyrån (SCB)
Statskontoret
Svenska Kommunalpensionärernas Förbund (SKPF)
Svenskt Näringsliv
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
Sveriges Pensionärsförbund
Sveriges Pensionärers Riksförbund (SPRF)
TCO
Tredje AP-fonden
Uppsala Universitet
VERVA

Därutöver har synpunkter lämnats från:

Jusek
Länsstyrelsen i Västernorrland
Statstjänstemannaförbundet (ST)
från en privatperson

Följande organisationer har avstått från att lämna synpunkter:

Arbetsgivarverket
Fjärde AP-fonden

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2008/09:202
Bilaga 2

Följande myndigheter och organisationer har lämnat synpunkter på Pensionsmyndighetsutredningens skrivelse ”Etapp 1 – analysfasen” (S2009/1191/SF):

Försäkringskassan

Premiepensionsmyndigheten (PPM)

Pensionärernas Riksorganisation (PRO)

Sveriges kommunalpensionärs Förbund (SKPF)

Sveriges Pensionärs Riksförbund (SPRF)

Sveriges Pensionärsförbund (SPF)

Därutöver har synpunkter lämnats från

Statens Pensionsverk (SPV)

Följande organisationer har avstått från att lämna synpunkter:

Arbetsgivarverket

Riksförbundet PensionärsGemenskap

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 28 maj 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors

Föredragande: Cristina Husmark Pehrsson

Regeringen beslutar proposition 2008/09: 202 Pensionsmyndigheten och dess verksamhet